amiga FORUM

Nummer 1/1993
Kr. 39,- inkl. mva
(uten diskett).

AGA-grafikk, 68020-prosessor og mye snadder for godt under 5.000 kroner!

EKSKLUSIVT:

Les alt om razziaen der femten BBS'er fikk beslaglagt alt utstyr!

TESTER:

Stor test av Amiga 1200

Amos Professional

Genlock-oversikt

Vector 68030-kort

REPORTASJE:

Multimedia-teater med Amiga

KURS

3-D anim i DeluxePaint

Amos

ARexx

Workbench

Spilltester i dette nummer: Sabre Team Nigel Mansell's World Chanpionship, Lotus 3, Legend of Kyrandia og Pinball Fantasies.

CAPELLA

Capellas verktøykasse for profesjonelle

Opal Vision

Hvis du har ventet på en skikkelig 24-bits grafikkløsning for Amiga, er ventetiden nå over. Capella AS er norsk importør av OpalVision, et nytt 24-bits grafikk-kort som leveres med kraftig programvare og spennende ekspansjonsmuligheter.

Kortet har fått toppkarakterer i en samlet Amiga-presse, noe du sikkert forstår når du har lest denne annonsen. Et grafikk-kort er aldri bedre enn den medfølgende programvare. Disse programmene følger med OpalVision hovedkortet:

OpalPaint - Et meget kraftig tegneprogram som er utviklet spesielt for OpalVision-kortet. Det er raskt, fleksibelt og gir deg fullstendig kontroll over alle de over 16 millioner fargene du har til rådighet. I tillegg til alle vanlige tegneverktøy finner du mange funksjoner som du aldri har sett før. Dette programmet er alene verd prisen!

Opal Presents! - Et presentasjons-program som gir deg kontroll over OpalVision-bilder, Amiga-grafikk og levende video.

OpalVision Hotkey - Lar deg styre en rekke av OpalVisions avanserte funksjoner via enkle funksjonstaster. Kan også styres via ARexx.

King of Karate - Et karatespill med utrolig grafikk!

Ekspansjon
I tillegg til alle mulighetene OpalVision hovedkortet gir deg, kan også kortet utvides med følgende tilleggsmoduler, som blir tilgjengelige i løpet av januar:

Scan-rate converter
Gir flimmerfritt bilde.

FrameGrabber/Genlock
Bildefrysing og miksing med video.

Input switcher og Roaster chip
Lag fantastiske overganger og spesielle effekter på dine egne videofilmer!

OpalVision hovedkortet med programvare har en utsalgspris på 9.900,- inkl. mva.

Image FX

Uansett hvilket visuelt medium du benytter, trenger du ImageFX! Dette nye produktet fra GVP gir deg alle de mulighetene du trenger, pluss noen til!

ImageFX er raskere, mer brukervennlig, enklere å tilpasse og kraftigere enn andre Amiga-program i denne kategorien. Her er noen av alle måtene ImageFX kan hjelpe deg på:

- Scann inn illustrasjoner eller frys videobilder fra en rekke forskjellige scannere og videodigitizere, direkte inn i ImageFX.
- Bruk din Amiga til å korrigere fargebilder før trykking, etter fargesystemene CMYK, RGB, HSV eller YUV.
- Retusjér farge- og sort/hvitt bilder med en rekke forskjellige verktøy, som f.eks. filtere, fargeforløpninger og masker.
- Kan lese og skrive filer i over 20 forskjellige formater.

- Lag ordentlige "metamorph"-effekter, av samme type som du finner i spillefilmer, musikk-videoer og reklamefilmer.
- Lag egne tilleggsfunksjoner ved hjelp av ARexx og C.

ImageFX programpakken koster komplett kr. 2.880,- inkl. mva.

Capella AS fører et stort utvalg av programvare og tilleggsutstyr for Commodore Amiga.
Se vår annonse på side 19 for en komplett liste.
Produktene selges av Amiga-forhandlere over hele landet!

Norsk importør: Capella AS, tlf. 02-200806

Atlantis Design 1992

Knuses Amiga i gigantenes dødsdans?

Du kan ikke ha unngått å legge merke til at prisene på IBM-kompatible PC'er har falt med en fart som gjør selv UNI-aksjonærer grønne av misunnelse. Nå kan man plukke opp en 486DX-maskin med skjerm for rundt 10.000 kroner hvis man er på rett sted til rett tid. Beskrivende for situasjonen er at svært få tjener penger på denne geskjeften, f.eks. hadde IBM ifølge Kapital Data et underskudd på sytten milliarder (17.000.000.000 kroner) i løpet av de siste tre månedene. Dette tilsvarer et tap på over seks tusen kroner pr. sekund!

Commodore har lenge vært skånet for konkurranse på det tradisjonelle hjemmedata-markedet, da det kun har vært *Amiga* som har vært aktuell i den laveste prisklassen. Men nå blir prisen for en Amiga med skjerm og harddisk høy i fohold til det man må bla opp for en PC av rimeligste merke. Hva vil skje? Selv om prisen på en A600 stabiliserer seg på rundt 3.000 kroner, og en Amiga 1200 koster 4.500, kan det hende at kampen blir hard. På motsatt side kjemper Commodore mot Nintendo, Sega og diverse andre mer eller mindre fantastiske TV-spill. Disse koster litt mindre enn en Amiga 600, men her er det spillene som gjør utslag på saldoen! Rundt 700 kroner for et spill er hard kost, spesielt med tanke på at utvalget er magert. Og så får man *aldri* brukt den til noe annet en spill!

Hva kan du og jeg gjøre for å hjelpe på at Amiga ikke blir knust i PC-gigantenes dødsdans? For min egen del kommer jeg til å skrive om alt av interesse som skjer på Amiga-fronten, og det er ganske mye. Hva du kan gjøre, er faktisk ikke så rent lite. Hva med å fortelle dine venner mer om hvor bra Amiga egentlig er, eller skrive et brev til PC World, ComputerWorld, Polyteknisk Revy, DataTid og andre tidsskrifter og be dem om å skrive mer om Amiga? Det er faktisk rundt 40.000 av oss nå, så hvis vi organiserer oss må vi da bli lagt merke til?
Men til syvende og sist er det nå egentlig Commodores ansvar å få markedsføre Amiga på en anstendig måte, noe det virker som er vanskelig.

Øyvind Skogvoll

Øyvind Skogvoll
red.

Innhold

AmigaForum januar 1993

Nyheter og reportasjer

Tester

Spill-magasinet Happy Hour!

Tips & triks

Diverse

Ansvarlig redaktør: Øyvind Skogvoll. Utgiver & norsk redaksjon: AmigaForum AS, Verkstedveien 4B, N-8013 BODØ, Norge, Tlf. 081-26170, Fax 081-26115, BBS 081-62764. Medarbeidere i dette bladet: Ørjan Eriksen, Torsten Gabrielsen, Atle Røien, Torsten Pettersen, Stig Ove Johnsen, Marius Røstad, Terje Malja. Dansk redaksjon: Palle Bruselius, Egeskov 25, Stestrup, 4360 Kirke Eskilstrup, Danmark. Telefon og Telefax: 53 48 05 58. Fotosats: Kristoffersens Trykkeri, Narvik. Trykk: Hvalings Grafiske, Narvik. Takk til Jan Inge Danielsen på Kristoffersens Trykkeri for hans intense 24-timers service som innbefatter fotosats, kost og losji. Abonnementspriser: kr. 275,- pr. 6 blad/6 disketter. Annonsepriser: Rubrikk kr. 650, 1/4 side kr. 1.575, 1/2 side kr. 2.375, 1/1 side kr. 3.875, 1/2 fargeside kr. 3.575, 1/1 fargeside kr. 5.900. Prisene er basert på ferdige originaler, tillegg for utforming. Utstyr: Commodore Amiga 600, 1200, 2500, 3000 og 4000, Epson GT-6000 fargescanner, QMS PS810 laserskriver. Programvare: Professional Page 3.0 Professional Draw 3.0, Transcript, Art Department Professional, Deluxe Paint IV, OpalPaint m.m.

Utgiver forbeholder seg retten til å gjøre sitt beste for at AmigaForum skal være Norges beste Amiga-blad, og er villig til å gå over lik for at dette skal gå i oppfyllelse. Utgiver er også forbauset over at så mange leser det som står i denne rubrikken, til tross for at skriften blir bare mindre og mindre!

NYTT FRA INN- OG UTLAND

Vet du noe som også andre burde vite? Fax oss tips eller nyheter på 081-26115, eller ring 081-26170

World of Commodore

Denne messen gikk av stabelen i Frankfurt siste helg i november, og er trolig den messen som vil bli den viktigste i årene framover. Som nevnt i forrige AmigaForum har Commodore "sagt farvel" til AmiExpo i Køln, men til gjengjeld satser de stort på denne messen. Når det gjelder Køln-messen, tenker jeg med gru på fjorårets tur, der vi siste dagen vasset i papir og Cola-beger til midt på låret. På årets Frankfurt-messe (som av forståelige årsaker foregikk i Frankfurt), var den alltid observante Geir Otto Molstad fra FAMO tilstede. Messen foregikk over to etasjer, én for spill og én for "seriøse" bruksområder. Vi tipper at hr. Molstad primært sirkulerte i sistnevnte miljø. Her er det vi klarte å tyne ut av ham under et kryssforhør like etter tollklareringen, supplert med krydder fra redaktøren:

- *Commodore* stilte selvfølgelig opp med ***Amiga 1200*** og ***Amiga 4000***, og salget gikk mildt sagt strykende. Noe annet kan man da heller ikke forvente når Amiga 4000 selges for rundt 10.000 kroner (kremt...), og Amiga 1200 for rundt 4000 kroner. Er det virkelig 10.000 kroner i frakt for 15 kilo fra Tyskland til Norge?
- ***ReproStudio*** fra det tyske firmaet *Palatinium* er en PhotoShop-liknende sak som kan brukes til billedbehandling, kanskje spesielt i forbindelse med trykksaker. Kortet støtter i øyeblikket 24-bitskortet *FrameMaker* (BSC), men om kort tid skal det også komme en versjon for *Impact Vision* (GVP).
- ***FastLane 23*** er en SCSI-II harddiskkontroller for Amiga 4000 (hurra!), som for sikkerhets skyld har plass til 64MB RAM.
Den er laget av *Advanced Systems & Software*, og på messen kjørte de levende video direkte fra harddisken (HAM-8). Dette høres da heller ikke så vanskelig ut, da overføringshastigheten mellom harddisk og kontroller (synkront) er 10MB/sek, mens hastigheten mellom kontrolleren og Amiga-minnet er 20MB/sek. Sammen med en rask SCSI-II harddisk, som f.eks. Maxtor MXT, blir dette dynamitt i forhold til den kinaputten av en IDE-kontroller som sitter standard i Amiga 4000.
- Commdores legendariske *Dave Haynie* presenterte Commdores SCSI-II kontroller til Amiga 4000 (hurra!), som heter ***A 4091***. Den har ikke plass til RAM, og har en litt annen type plugg på baksiden (IBM-standard) som han forteller ble valgt fordi den er mindre følsom for støy. Den kommer i januar, og er 50% raskere enn den som er innbygd i Amiga 3000.
- ***Object Building Interface*** er et konverteringsprogram mellom forskjellige 3D-formater, laget av *Platon Computer Service*. Det kan behandle 3D-objekter av stort sett alle typer, og skal snart også kunne konvertere fra 2D til 3D.
- ***Frame Machine***, som er nevnt et annet sted på nyhetssidene, ble også vist, men programvaren er dessverre ikke helt ferdig enda.
- *GVP* viste den nye versjonen av sitt tegneprogram til IV-24, ***MacroPaint 2.0***. Programvaren til IV-24 var kanskje ikke helt på topp i starten, men den siste tiden har det skjedd mye. Den nye versjonen av MacroPaint er så mye bedre at de en stund vurderte å gi den et helt annet navn!
- Firmaet *Echtzeit Video* viste videoredigering med ***AmiLink*** og ***PXC***. Førstnevnte er et noe PC-aktig program, med mye tekst og lite grafikk på skjermen, men styres likevel med mus. PXC kan styre Panasonics hjemme-videospillere som er utstyrt med en 5-pins kontakt, og koster ca. 6000 kroner for programvare og dingser til to maskiner.
- Fra det danske firmaet *Vision Images* kommer programmet ***Animator Broadcast***, som etter sigende skal være i stand til det meste. Det markedsføres faktisk av et kanadisk firma ved navnet *ICS Management*, og er noe vi gjerne kunne tenke oss å teste...
- I flommen av 24-bitskort var også et nytt kort ved navnet ***Rainbow***, som etter Geir Ottos utsagn så bra ut. Mer vet vi ikke "på det nåværende tidspunkt".
Fra tyske *BSC* kommer det også et tegneprogram som heter ***VD-Paint***. Redaktøren skjønner godt at dette ikke er et amerikansk program, da "VD" på engelsk er en forkortelse for "Venerical Disease"...
- *Jim Sachs*, berømt for sine DPaint-tegninger, hadde sviktet Electronic Arts og laget en nyyyydelig tegning av en

THE INSIDER - THE INSIDER - THE INSIDER

Chupa Chups! Nå har jeg nettopp lagt fra meg Zool, Ninja of the N'th dimension igjen. Et meget heftig platformspill som jeg regner med kommer til å ligge under mange juletrær i år.

Jeg har vært på "Hjem og Hobby '92" på Sjølyst senteret. Det var mye folk der, og vi har aldri solgt så mange Amigamaskiner (A600 & A600HD) på en slik messe tidligere. Dette lover bra!

Til A600 har vi nylig fått inn 2MB og 4MB PCMCIA-kort. Dette kortet gjør at du får 2MB eller 4MB Fast RAM på din A600. Kjekt å ha. Kontakt nærmeste forhandler for pris og leveringsstatus. Til PCMCIA standarden kommer det flere spennende kort: nettverkskort, SCSI-kort, modem og fax-kort, personsøkerkort, mm. I en bisetning kan jeg nevne at den nyeste bærbare PC'en vår også har PCMCIA port.

I januar 1993 kommer vi sannsynligvis til å begynne å selge Amiga 1200 maskinen. Denne maskinen har en Motorola 68020 prosessor på 14.3MHz, 2MB Chip RAM, AA-chips som har 16.7 millioner farger (samme som i A4000), Workbench 3.0, PCMCIA port og en 150 pins port under maskinen som kan benyttes til Fast RAM, prosessorkort (f.eks. 68040), emulatorkort (f.eks. 80386SX-bridgeboardkort), mm. Maskinen har innebygget "software flicker-fixer" og kan med andre ord kobles til en vanlig VGA, SVGA eller multisync skjerm, i tillegg til TV og A1084 monitoren. Maskinen vil sannsynligvis bli levert i flere konfigurasjoner: uten harddisk, fra 20 til 200MB harddisk. Samme type harddisker som sitter i A600HD benyttes i A1200 (IDE 2.5"). Kontakt nærmeste forhandler for pris og leveringsstatus.

Obs. Zool kommer også til A1200. Jeg har en demo som ser lovende ut.

Vennlig hilsen
Terje Malja
Commodore Computers Norge A/S

Husk: Only AMIGA makes IT possible!!!

pelikan i det nye tegneprogrammet ***Brilliance,*** som også har støtte for AGA-grafikken som vi finner på A1200 og A4000. Ifølge Gyro ser dette programme *bedre* ut en vår alles kjære Deluxe Paint; kanskje er syv års dominans nok for Electronic Arts og Daniel Silva?

- Apropos AGA: Før nyttår skulle det komme hele 17 spill som benytter den nye grafikken... Siden AGA også krever 32-bits hovedprosessor (68020 eller bedre), er vel tiden inne for spill som benytter den ekstra regnekraften? Jeg kunne gjerne tenke meg en ny flysimulator i 640x512 med 256 farger.

- *BSC* hadde også et ***ISDN-kort*** på lager. ISDN er navnet på det nye telenettet, som er fullstendig digitalt. Med ISDN-kortet i maskinen kommuniserte Ncomm-programmet med en fart på rundt 7.000 karakterer (tegn) pr. sekund. Dagens USRobotics-modem regnes som rimelig raske, men jobber likevel bare på rundt 1.600 tegn pr. sekund.

- ***Real 3D,*** som vi helst hadde sett at vi fikk testet i dette nummeret, var enda ikke leveringsklar, men skulle bli ferdig til årsskiftet. Programmet skrev vi litt om i forrige AmigaForum, og vi kan også nevne at manualen visstnok vil bli meget bra. Dessuten er programmet beskyttet med en nøkkel som settes i Joystick-porten.

- Det var kjemisk renset for High-Density diskettstasjoner på messen. Dvs, det fantes én der, men denne var ikke kompatibel med Amiga 3000/4000. Hva er problemet?

- Til slutt kan vi nevne at vår alles kjære *Scala AS*, alias Jon Bøhmer og Einar Haugstad, var å finne på *VideoComp's* stand. Her briljerte Jon med Scala og Impact Vision-styring, samt en 147 megabyte stor interaktiv applikasjon utviklet for Renault, mens Einar sikkert gjorde sitt beste for å få gjort litt business, kjenner vi ham rett.

Her slutter vår rikholdige men akk så billedfattige skildring fra Frankfurt. De som kjenner Geir Ottos kyndighet med fotoapparatet skjønner sikkert hvorfor.

Hjem & Hobby

Det var mange besøkende på Hjem&Hobby-messen på Sjølyst i slutten av november, der blant annet Commodore hadde stand sammen med SpaceWorld. Folk stod til tider som sild i tønne, og det ble solgt en god del maskiner (spesielt Amiga 600 og PC'er). Commodore stilte for anledningen opp med et nytt skjema som folk kunne bruke til å finne ut hvilken datamaskin som passet best til deres behov,

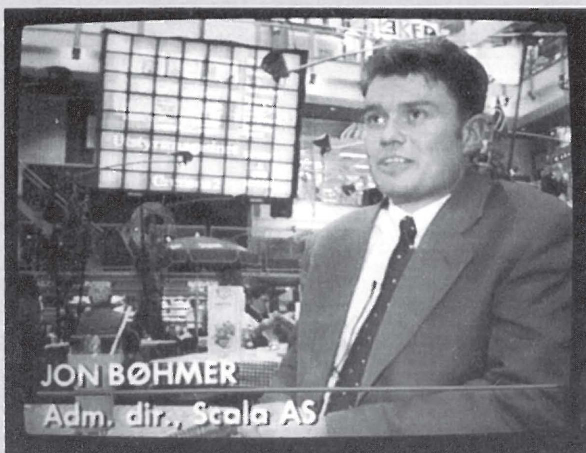
Alfabetisk annonsørliste

MANGLER DU DISKETT?

Av praktiske årsaker har vi valgt å *ikke* sende disketter med løssalgsbladene denne gangen (kun til abonnenter), og har derfor senket prisen på bladet. Hvis du vil ha disketten, kan du sende kr. 15,- i ubrukte frimerker til AmigaForum AS, Verkstedveien 4B, 8013 Bodø. Eller enda bedre: Du kan begynne å abonnere!

Scala på Dagsrevyen!

De av våre lesere som så på Lørdagsrevyen på NRK den 14. november, oppdaget kanskje noen kjente fjes. Midt i beste sendetid slapp våre helter fra Scala AS til, i en reportasje om programvareutvikling i Norge.

Scala ble trukket frem som et eksempel på de få som hadde klart å tjene penger på sin virksomhet, og Jon fikk snakke uavbrutt om hvor bra systemet er, at det blir distribuert over hele verden, og at det er over 25.000 brukere "worldwide". Gratisreklame så det holder til langt utpå våren!

Og allerede den påfølgende mandag kom det en strøm av henvendelser fra forskjellige typer interesserte. Selv store, etablerte firma innenfor MS-DOS miljøet tok kontakt med Scala, og at programvaren ikke gikk under MS-DOS eller OS/2 var ikke noe problem. Har man først vært på Dagsrevyen, er man blitt stueren selv hos de mest konservative i bransjen!

Redaktøren ønsker Jon velkommen i den lille, men eksklusive gruppen av personligheter som har blitt presentert på Dagrevyen, og minner om at han selv var der 3. januar 1986.

og som samtidig ga dem sjansen til å vinne en CDTV. Commodores stand var forøvrig lokalisert kloss inntil diverse TV-spill greier, uten at dette så ut til å være noe problem for Commodore.

Raskere 386SX

I AmigaForum 4/92 testet vi Commodores 386SX-kort. I ettertid har det vist seg at kortene som nå leveres har en klokkefrekvens på 25MHz, noe som gjør dem en del raskere enn før. Prisen er fortsatt den samme, ca. kr. 5.500 inkl. mva. Norsk distributør er selvfølgelig Commodore Computers Norge AS, tlf. 02-648190.

Amiga-senter åpnet i Tromsø

Det har lenge vært et savn at Nordens Paris ikke har hatt en Amiga-forhandler som har vært i stand til å dekke det behovet som naturlig nok oppstår i en universitetsby med mange studenter. Nå har imidlertid noen gått til det skritt å etablere *Amiga-senteret*, en dedikert Amiga-forhandler som skal levere alt fra Amiga 4000 til Amiga 600, med tilhørende herligheter innenfor programvare og ekstrautstyr. AmigaForum ønsker selvfølgelig lykke til, da denne type forhandlere er helt nødvendig for at Amiga skal bli mer akseptert i de "fremskutte" deler av befolkningen.

...og i Haugesund

Kreativ Visjon er navnet på en ny Amiga-forhandler i Haugesund, som skal jobbe med de store Amiga-modellene og komplette løsninger. I tillegg utfører firmaet også tjenester innenfor DeskTop Publishing og video. Vi gratulerer, og ønsker lykke til! Kreativ Visjon har telefon nr. 04-713234.

SCSI-nettverk

Interactive Video Systems har laget *SCSI-Share*, som er programvare som tillater at SCSI-enheter som f.eks. harddisker og tapestreamere deles mellom flere forskjellige maskiner. I produktbeskrivelsen står det at man trenger Vector-, Grandslam- eller Trumpcard-kort for at det skal virke, men vi tipper at det kanskje kan fungere på andre SCSI-kontrollere også. Maskinene kobles sammen via en 50-pins SCSI-kabel, og overføringshastigheten mellom maskinene skal komme opp i over 20MBits/sek (ja, 20 millioner bits pr. sekund eller 2.3 megabytes pr. sekund). Vi har ikke fått testet dette enda, men av det vi har fått av informasjon ser det ut som om det kan være en rask, enkel og rimelig løsning for de som ønsker å koble maskiner med SCSI-kontrolere sammen i et nettverk. Norsk importør for Vector, Grandslam og Trumpcard er ADB, tlf. 02-803354.

Capella er blitt eneimportør av GVP

Etter at både Capella og Jotec har distribuert GVP's produkter siden tidlig i vår, besluttet GVP å velge den ene av disse to. Capella AS hadde hatt en mye større omsetning av GVP-produkter enn Jotec, så nå er det kun førstnevnte som er på markedet. Capella har tlf. 02-200806.

Eksplosivt PC-salg for Commodore

Etter at Commodore satte ned PC-prisene i august, har salget av firmaets MS-DOS kompatible PC-produkter blitt mangedoblet. Faktisk til de grader at det har vært store leveringsproblemer i hele høst. Det har også vært vanskelig å få tak i Amiga 3000, Amiga 4000 og en del tilleggsutstyr.

Enda et!

Vi blir i disse tider nærmest oversvømt av grafikk- og videokort til Amiga. Siste mann på banen er Electronic Design, som tidligere har begått en del respektable genlock-løsninger. Deres 24-bits dings heter *Frame Machine*, og er i stand til mye

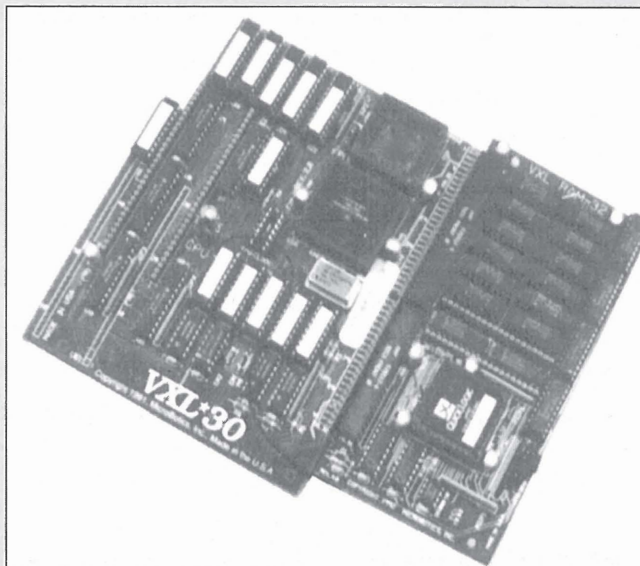
LES MER PÅ SIDE 12

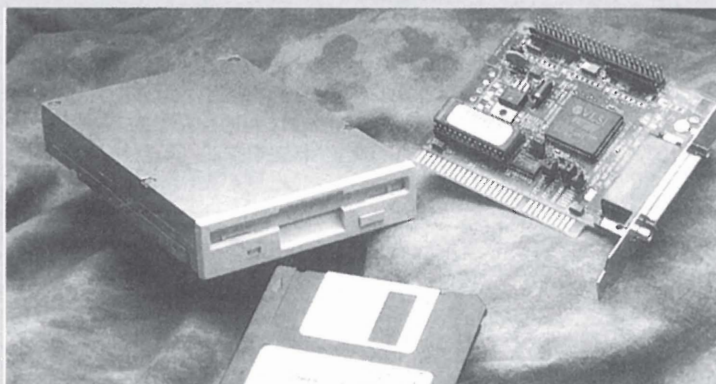
AMIGAPOWER!

VXL-30 og Vector

Mange tror at akselerator bare er for proffesjonell bruk av Amiga. Men det er ikke riktig. Med VXL akseleratoren for Amiga 500 eller Vector akseleratoren for Amiga 2000 vil alt Du gjør gå mange ganger raskere. Tenker Du over det er det helt sikkert ting Du ønsket skulle gå hurtigere. Alt fra simulatorspill til bruker-program og grafiske beregninger. Med en akselerator vil Du også kunne kjøre større og mer minne krevende programmer. Maskinen Din kan for en rimelig pris bli hurtigere og mer effektiv enn en Amiga 3000.
VXL 68030 akseleratoren egner seg best for Amiga 500 selv om Du også kan bruke den i Amiga 2000. VXL akseleratoren kan Du tilkople 32 bits minnekort fra 2 til 8 MB. Minnekortet har innebygget Rom switch om Du har behov for det. Akseleratoren kan leveres med eller uten matteprosessor.

Vector akseleratoren er den ideelle løsningen for Amiga 2000. Vector kortet leveres med matte-prosessor, SCSI kontroller og plass for 32 bits minneutvidelse for Deg som vil slå flere fluer i en smekk. Det vil si at Du kan tilknytte SCSI hardisk eller andre SCSI lagrings enheter til Din Amiga. Og for å utvide minnet trenger Du kun å kjøpe helt ordinære 1 MB eller 4 MB SIMM brikker.

Floptical

Tar det vanligvis evigheter å ta backup av din harddisk pluss et hav av disketter? Nå er det kommet en løsning på problemet. Løsningen er en Floptical stasjon som kan monteres internt eller eksternt via enhver SCSI port på Amiga 500, 2000, 3000 og 4000. Nå kan Du lagre 20 MB på hver Floptical diskett. Om Du ønsker å benytte den til backup eller som en helt vanlig harddisk er opp til Deg å avgjøre. Floptical stasjonen er like rask som en 65 ms harddisk. En rimelig løsning dersom man tar utbyttet i betraktning. Floptical stasjonen leveres med 1 Floptical diskett og backup programmet Quarterback.

VXL-30 AKSELERATORER

VXL 68EC030 25MHz	2.490,-
VXL 68EC030 40MHz	3.119,-
VXL 60030 MMU 25MHz	2.890,-
VXL 68030 MMU 33MHz	3.390,-

VXL-30 MED 68882 MATTEPROSESSOR

VXL 68EC030 25MHz	3.480,-
VXL 68EC030 40MHz	3.990,-
VXL 68030 MMU 25MHz	3.840,-
VXL 68030 MMU 33MHz	4.320,-
VXL 68030 MMU 50MHz	9.240,-

MINNEKORT FOR VXL-30

2 MB BURST MINNE	2.880,-
8 MB BURST MINNE	7.190,-

(Minnekort er nødvendig for å kunne utnytte VXL-30 riktig!)

MATTEPROSESSOR 68882

25MHz 68882	1.170,-
40MHz 68882	1.790,-

VECTOR AKSELERATOR FOR A2000

25MHz med 4MB Minne	8.480,-

FLOPTICAL STASJON (SCSI)

Intern modell Amiga	4.790,-
Ekstern modell Amiga	5.999,-
3M Floptical diskett	189,-

HARDFRAME SCSI INTERFACE A2000

Hardframe 2000	1.620,-

DMI VIVID 24 BIT GRAFIKKORT

VIVIDI 24	25.900,-

(Kontakt oss for mer info!)

HARDDISKKONTROLLERE FOR A500

Trumpcard 500AT IDE	2.340,-
TrumpcardClassic SCSI	2.520,-
Trumpcard 500PRO SCSI	2.999,-

HARDDISKKONTROLLERE FOR A2000

Trumpcard Classic SCSI	1.498,-
Trumpcard PRO	1.890,-

Alle priser er med moms! Med forbehold om endringer i priser og sortiment!

VXL akseleratoren fra Microbotics, Vector kortet fra IVS og Floptical stasjonen fra Digital Micronics er blant de beste produkter på markedet, noe som enhver test vil vise. De er også kjendt for svært høy kvalitet og videre utvidelse muligheter. Kortene er svært enkle å montere og meget god dokumentasjon medfølger.

Vi har det meste og det beste til Din Amiga. Ta Direkte kontakt for mer produktinformasjon eller vare katalog. Bestiller Du fra oss blir Du automatisk med i ukentlig trekning av gratis dataspill.

ORDRETELEFON: 04-482028

PRONET
HJEMMEDATA

Hognestadveien 7, 4340 Bryne
Telefon 04-482028, Postgiro 0825 0485752

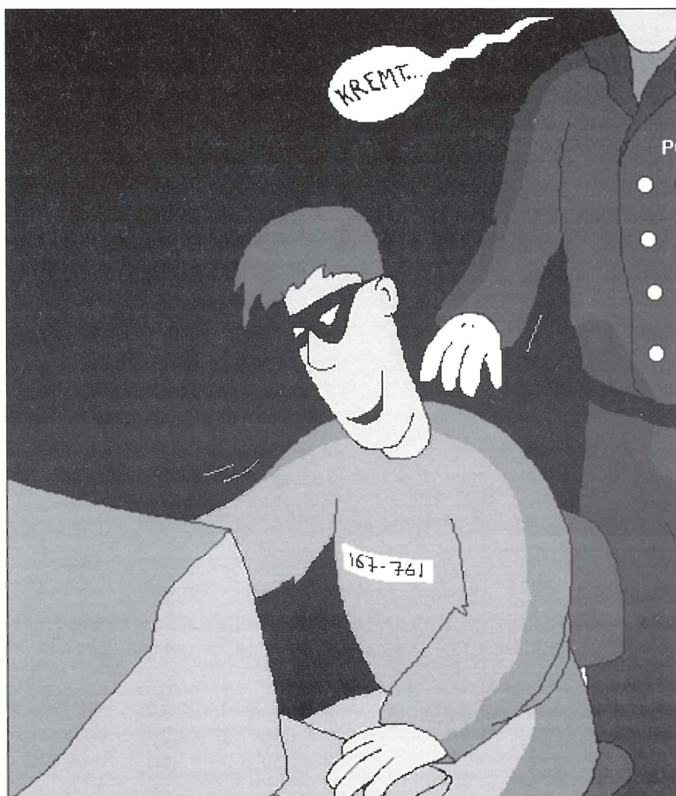
Politi-razzia over hele Norge:

Ulovlige BBS'er fikk beslaglagt alt utstyr!

Den 24. november kl. 07.00 slo politiet til mot 15 illegale databaser over hele landet. Alt utstyr og all programvare ble beslaglagt på stedet, og både brukerne og de ansvarlige for driften risikerer store økonomiske erstatnings-søksmål. Kanskje finnes ditt navn på en slik BBS? I såfall bør du være forberedt på det verste.

Elite-BBS?

Over hele landet finnes det en flora av telefondatabaser som du kan ringe til hvis du har en datamaskin og et modem. Der kan du delta i konferanser, sende elektronisk post, lagre og hente "public domain" programvare, og lese siste nytt (Også AmigaForum har en egen BBS). Databasene danner et nettverk som er meget nyttig for utveksling av data, og de som står bak disse databasene er som oftest ildsjeler og entusiaster i ordets rette forstand.
Men i dette elektroniske nettverket finnes det også en underverden, der de som har adgang til disse kan fråtse i piratkopier av kommersiell programvare. Enkelte baser har en "dobbelt bunn", og hvis du slipper inn i det aller helligste, åpner det seg en mengde nye muligheter. Du finner det aller nyeste, også program som enda ikke er lansert. Forutsetningen for at du skal få tilgang til denne delen av basen, er ofte at du må ha blitt anbefalt av minst to av de som allerede er godkjente. Kanskje må du også ha noe nytt og spennende som kan legges inn på basen. Derfor kan det være ganske vanskelig å komme seg inn hvis man ikke er "en av gutta".

Stort problem

Vi spør en av initiativtakerne til denne aksjonen, Bjørn Jacobsen hos BJ Electronics, om hva som er forhistorien til denne aksjonen.
- Piratkopiering er et stort problem for programvare-industrien. For hver original som selges, lages det flere hundre piratkopier. Etterhvert som vi graver dypere i denne materien, blir jeg bare mer og mer sjokkert over hvilke tilstander som hersker. På de basene som ble berørt denne gangen, var det på enkelte opptil to gigabytes (2000 megabytes) med fersk programvare! Hvis man summerte prisen på alle programmene på denne basen, endte man opp på over 900.000 kroner, og når man vet at den samme basen har vært oppringt over 10.000 ganger, kan man selv tenke seg til resten.

Politiaksjonen

- Hvordan foregikk denne aksjonen?
- Vi har via vårt kontaktnett klart å infiltrere flere baser rundt om i landet. Det var informasjon fra denne spaningen som dannet grunnlaget for aksjonen. Det hele ble organisert fra Oslo Politikammer, og klokken 07.00 om morgenen den 24. november slo politiet til på åtte steder over hele landet. Utstyr og programvare ble beslaglagt, og det forekom forsøk på å slette harddisker for å skjule spor. I ett tilfelle var mistankene ganske omfattende, så der banket ikke politiet på døren først, men brøt den opp med en rambukk for å komme seg inn før noen skulle får reagert. Deretter ble de ansvarlige innbrakt til forhør, og nå venter de på videre reaksjoner.
- Og hvilke reaksjoner kan det bli snakk om?
- Når det gjelder det som angår selve kopieringen, rammes dette av åndsverksloven. Brudd på denne straffes med bøter eller fengsel. Videre er det kjent at det har forekommet svindel med telefonregninger og Visa-kort,

noe som blir tatt hånd om av Televerket og kredittkort-selskapene. Dessuten inneholder enkelte baser grov pornografi med f.eks. dyr, noe som også er ulovlig. Til syvende og sist vurderer vi også å fremme betydelige erstatningskrav, da denne ulovlige distribusjonen ødelegger inntektsgrunnlaget for både produsenter, distributører og forhandlere. Så for en del av de involverte kan dette få ganske alvorlige konsekvenser!

- Men hva med brukerne? Vil det skje noen rettslig forfølgelse av de som har ringt opp disse basene og hentet program?

- Siden det finnes oversikter over hvem som bruker basene, er det teknisk sett mulig å forfølge disse videre. Juridisk sett kommer de som henter kommersielle program fra en slik base inn under heleriloven, så det er ikke usannsynlig at ivrige brukere blir kontaktet.

Hva er lov?

- Statistisk sett regner jeg med at 99% av de som leser AmigaForum har en eller flere "ikke-originale" program i sin besittelse. Finnes det noen klare regler for hva som er lov?

- Dette er et tema som har vært diskutert i det vide og det brede, og jeg ønsker ikke å starte den diskusjonen igjen her. Det som ihvertfall er sikkert, er at man har lov til å ta en sikkerhetskopi til eget bruk. Hvis man gir en kopi av et program til en kamerat, blir man neppe anmeldt for dette. Men det vi her har vært vitne til, er så ekstreme tilfeller av organisert distribusjon av kommersiell programvare, at det hersker liten tvil om at dette er ulovlig.

Høye priser?

- Men er det ikke slik at de som driver med piratkopiering, sier at programmene er så dyre at de ikke kan kjøpe dem? Hvis programmene hadde vært billigere, hadde man ikke da unngått problemet?

- Hvis det ikke hadde eksistert piratkopiering, ville man kanskje kunne halvere prisen på programmet. Det koster penger å utvikle et program, og i tillegg må også utgiftene til disketter og manualer dekkes inn. Hvis et spill koster under hundre kroner, er det mulig at man i en stor grad kunne unngå kopieringen, men det er en utopi å tro at det vil være mulig å utvikle og markedsføre et godt spill til denne prisen. Det er lite aktuelt for et softwarefirma å halvere prisen på et spill til 500 kroner i den tro at det ikke vil bli kopiert. Det eneste resultatet er at produsenten får halvert sine inntekter. At problemstillingen er at ingen av "partene" tør å gjøre det første steget, er ikke korrekt. Først må det skje en kraftig reduksjon i piratkopieringen, og deretter kan prisene settes ned.

- Hva er konsekvensene av utstrakt piratkopiering?

- For utviklere, distributører og forhandlere betyr det ganske enkelt økonomisk tap, noe som igjen fører til at det er få som gidder å utvikle nye program til den aktuelle datamaskinen. Vi må ikke glemme at det ligger mye arbeid bak et spill, og at det kan koste over en million å utvikle og markedsføre et produkt. Når man så til tross for at spillet er kjempebra, ikke klarer å selge nok ekemplar, betyr dette at hele prosjektet går med tap, og at det er lite aktuelt å utvikle et nytt produkt. Faren for piratkopiering er så stor at produsentene "sikrer seg" ved å ta ekstra betalt for de få programmene som blir solgt, noe som medfører at prisene stiger. Jo mer kopiering, desto høyere priser. Dessuten vet jeg om mange forhandlere som rett og slett ikke gidder å ha et utvalg av spill i butikken, da

Commodore Computers Norge AS

- Betaversjoner på vidvanke

Terje Malja hos Commodore Computer Norge AS bekrefter at de ble koblet inn i saken da det ble oppdaget testversjoner av Workbench og Kickstart rundt om på flere baser.

- Det viser seg at registrerte utviklere, både i Norge og i utlandet, har brutt "Non-diclosure"-avtalene, og det er vel overflødig å si at enkelte av disse nå er løst fra sine avtaler. Commodore sentralt vil vurdere evt. erstatningskrav eller videre forfølgelse.

- Hva med truslene om boikott på grunn av Commodores medvirkning?

- At man kjøper Commodore-utstyr betyr ikke at man automatisk får lov til å piratkopiere uferdige versjoner av operativsystemet. Halvferdige operativsystem er farlige for de som tror de er ferdige, så det er uheldig at slike ting spres. At de som ble tatt truer med å gå over til PC, anser jeg bare som en stor fordel, avslutter Malja.

Scala AS:

- Piratkopiering er kriminalitet!

- Vi var klar over at noen få baser inneholdt piratkopier av våre produkter, og da BJ tok kontakt med oss ble disse basene føyd til listen, sier administrerende direktør Jon Bøhmer hos Scala AS, som også er sjokkert og skuffet over den måten ComputerWorld presenterte saken.

- Her ble det ikke brukt særlig plass til å se på hvilke konsekvenser denne aktiviteten medfører for de som lever av programvareutvikling. I stedet fikk en "sympatisør" uhemmet rose disse såkalte "sunne ungdoms-miljøene" opp i skyene. Faktum er at dette er en av de få kriminelle aktivitene man kan bedrive fra godstolen, og tyverier av programvare står i en særstilling da det som stjeles er en identisk *kopi*. Ingen *savner* noe, noe som gjør at folk ser mindre alvorlig på det, sier Bøhmer.

Disse basene ble stoppet

Her er en foreløpig oversikt over hvilke BBS'er som ble omfattet av razzia'en. Størrelsen på basene og graden av "ulovligheter" varierer imidlertid sterkt.

Extension
Guts and Glory
Nightline
Pyramid
No Access
Creepshow
Total Pain
Maze
Sudden Impact
White House
Monage Daydream
Purple Haze
Hole in the Wall
Pure Metal Line
Terminator

Razziaen har gjort et solid innogg i antall "Elite-BBS'er" i Norge, og har bevist at basenes sikkerhetsrutiner, som i miljøet ble regnet som helt vanntette, ikke var særlig mye verd.

Vi regner med at denne listen kommer til å bli lenger i løpet av 1993, og de som driver liknende anlegg bør ikke føle seg trygge. Vi tipper at de gjenværende og eventuelle nye baser vil passe bedre på når det gjelder å sile ut "infiltratører".

Intervju med en base-eier:

-Meningsløst!

Vi klarte å spore opp en av de som fikk besøk av lovens lange arm under razziaen. Han sitter igjen uten noen form for datautstyr, og er ikke spesielt blid på BJ Electronics, Commodore og Scala. Da saken enda ikke er avsluttet, ønsker vedkommende å være anonym. Her er vårt intervju:

- Hvordan opplevde du aksjonen?
- De brukte lang tid, og tok med seg alt som kunne tenkes å ha noe med datautstyr. Både de som kjørte meg til stasjonen og de som forhørte meg oppførte seg ekemplarisk, men jeg vet at det var stor forskjell på forhørene av de som ble innbragt. Men til nå har vi ikke blitt forelagt noe bevismateriale, og vi har heller ikke fått noen kvittering som viser hva som er blitt beslaglagt.

- Vet du mer om hva som kommer til å skje?
- Foreløpig vet jeg at vi trolig ikke kommer til å få noe utstyr tilbake, og vi kommer til å få et forenklet forelegg. De som ikke godtar forelegget, vil få en rettssak. Politiet har mye annet å gjøre, og jeg har inntrykk av at de ønsker å få dette ut av verden snarest mulig, da de har brukt mye ressurser i forhold til hva det egentlig dreier seg om.

"Jeg har ikke mulighet til å sjekke alt som folk legger inn på basen min".

- Vi har hørt at utstyr er blitt beslaglagt. Hvor mye dreier det seg om i ditt tilfelle?
- Jeg har mistet utstyr for ca. 60.000 kroner, og det har tatt meg mange år å skaffe meg alt dette. Maskiner, harddisker, modem og endel programvare er nå i politiets varetekt, og kommer antakeligvis til å bli destruert.

- Hvordan forklarer du at det fantes kopier av kommersiell programvare på basen din?
- Min base har mange brukere, og folk legger inn ting og henter ut ting uten at jeg har oversikt over hva som til enhver tid ligger der. Jeg har inntrykk av at BJ mener vi har drevet med organisert distribusjon av piratkopierte program, og attpåtil tjent penger på det! Dette er en grov overdrivelse, da det ikke koster noe å bruke basene. Dessuten kan jeg ikke ha kontroll med alt som brukerne legger inn på basen.

- Har du kjøpt noen program?
- Ja, de programmene jeg *bruker*, har jeg kjøpt. Dette gjelder f.eks. SuperBase Professional IV, Deluxe Paint IV, Art Departmen Professional, Directory Opus, Cygnus-Ed, m.m. Og selvfølgelig har jeg også kjøpt programmet jeg bruker til å drive basen. Alle disse programmene har jeg først prøvd kopier av, og har likt dem så godt at jeg deretter har kjøpt originalene.

- Var ikke kopiene bra nok?
- "Knekkede" versjoner av program fungerer aldri 100% godt, og man er avhengige av både bruksanvisning og support. Derfor kan man faktisk si at piratkopier fungerer som markedsføring av programmene, ved at man først kan prøve programmet for å finne ut om man vil ha det. Så BJ skulle egentlig være *glad* for at det finnes piratkopiering.

- Dette gjelder kanskje mest for brukerprogram. Hva med spill?
- Det meste av det som finnes av spill til Amiga er elendig, og generelt sett er jeg lite interessert i spill.

- Hva synes du om de som har satt i gang denne aksjonen?
- Når det gjelder BJ, gjør han det bare verre for seg selv ved å gjøre noe slik som dette. De som har fått piratkopier før, kommer ihvertfall ikke til å kjøpe spill som han har importert, både på grunn av dette og på grunn av razziaen på Drammens-treffet. For Commodores del synes jeg det er dårlig gjort, da mange av oss brukt alle våre sparepenger på Commodore-utstyr, og dermed støttet dem. Resultatet kan bli at vi går over til PC, og boikotter Commodore og Amiga-maskinene. Og når det gjelder Scala AS, fatter jeg ikke hvorfor de blander seg opp i dette. Scala er ikke noe mer enn et slideshow-program, som stort sett brukes av Kabel-TV-selskap, reklamebyråer og Borettslag. Hvis noen kopierer programmet, kommer de neppe til å bruke det, og dermed betyr det at Scala AS ikke har hatt noe økonomisk tap.

- Hva blir konsekvensene av det som har skjedd?
- For meg personlig blir det sannsynligvis at jeg mister alt datautstyret, og at jeg får et forelegg. For BJ's del betyr det at han er blitt enda mer upopulær, og for de som driver med piratkopiering betyr det at flere må bruke postverket i stedet for telefondatabaser. Det tar litt lenger tid, men siden det er såpass få som har modem vil effekten ikke bli stor. Så egentlig er alt som før.

Sier altså vår uheldige Sysop, som nå sitter og tar telefonen selv hver gang noen prøver å få kontakt med basen hans. Nå venter han i spenning på hva som vil skje med utstyret, og hvilken straff han får.

alle har programmene allerede før butikken får dem!

- Når du setter i gang noe som dette, tenker du ikke da på at du kommer til å bli særdeles upopulær i enkelte miljøer?
- Jeg *er* allerede upopulær, og jeg gjør ikke dette fordi det er morsomt eller fordi jeg vil at folk skal bli arrestert. Aller helst hadde jeg sett at vi slapp slike aksjoner, men i slike ekstreme tilfeller som dette er vi bare nødt til å sette en stopper for denne aktiviteten. Og til de som fremdeles holder på med ulovlig BBS-aktivitet, enten som brukere eller som sysop'er, ønsker jeg bare å si at denne aksjonen så langt ifra betyr at vi ikke kommer til å jobbe videre. Vi har flere baser i kikkerten, og ingen skal føle seg for trygge, sier en tydelig engasjert Bjørn Jacobsen til slutt.

Hvem har rett?

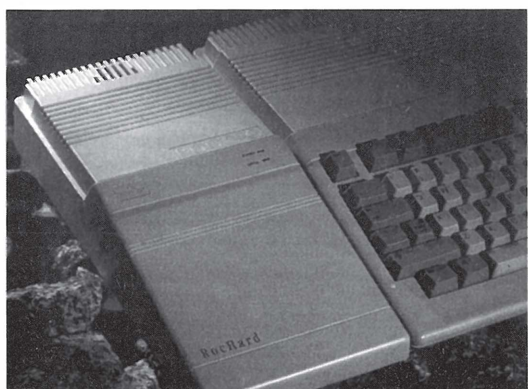
Vi har her gjengitt uttalelser fra de impliserte i saken. Forskjellen er stor fra BJ's påstand om at det dreier seg om kopiering for flere hundre millioner, til det syn en av de "uheldige" har på saken.
I ComputerWorld 27. november intervjues Vegard Skjefstad om det som her skjedd. Ifølge ComputerWorld står han sentralt i det norske database-miljøet, og han mener at Politiet med sin oppførsel ødelegger sunne, sosiale ungdomsmiljø ved sin oppførsel. De som politiet definerer som forbrytere, opphøyer han til helter på grunn av de store kunnskapene de sitter inne med.
Men på den annen side har Sysop'er vi har vært i kontakt med, ingen sympati for de som er blitt tatt, og ser det som et klart ansvar for sysop'en å sjekke at filer som legges inn på basen ikke er ulovlige. Så det kan stilles et spørsmålstegn ved hvor representativ Skjefstads uttalelser i denne saken er.
Uansett: Siste ordet er ikke sagt, og vi kommer til å følge opp dette temaet etterhvert som ting skjer. Og vi tar gjerne imot brev med synspunkter!

Roctec

Warlord Productions introduserer i disse dager Roctec Electronics produkter til Norske Amiga-brukere. Med høy kvalitet og lave priser er Roctec et navn man bør huske når ekstrautstyr skal kjøpes.

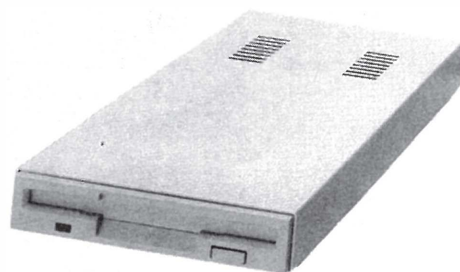
RocHard

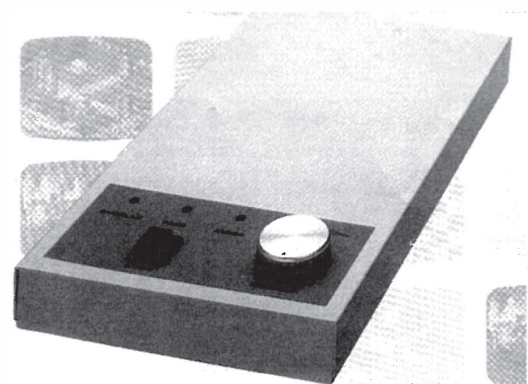
Et verdig alternativ til GVP. RocHards SCSI kontroller kan ta 7 SCSI enheter, men kan i tillegg også tilkobles 2 IDE harddisker. Den har også plass til 8MB RAM. RAM'en som benyttes er standard 1x9 eller 1x8 1MB SIMM-moduler. Den har også Gameswitch, samt mulighet for å disable RAM, HD eller begge deler.

Floppies

Roctec har to forskjellige flopppystasjoner. Roctec Slim er den rimeligste, den er også verdens tynneste eksterne diskettstasjon til Amiga. RocLite er noe dyrere, men har som standard virusblocker og noclick.
RocLite kan også fåes i sort slik at den matcher CDTV.
Vist på bildet er Roctec Slim.

Genlocks

Nå kan du for en rimelig penge få deg genlock slik at du kan legge tekst, grafikk eller animasjoner på dine egne videoinnspillinger. Med RocGen eller RocGen Plus kan du koble til videomaskiner slik at du kan overraske venner og slektninger med en litt "spesiell" hjemmevideo. God kvalitet til lav pris...

Hvis du ønsker ytterligere informasjon og priser, ta kontakt på tlf. 02 468665, mellom klokken 10:00 og 18:00, Mandag til Fredag.

Virtuelt teater
med Amiga på rollelisten

av Atle Røijen

Til høsten skjer det, og diverse Amigaer kommer til å spille en viktig rolle om ikke hovedrollen. Hva da? En multimedia-forestilling av det sjeldne, en forestilling om fremtiden med levende skuespillere, data-grafikk og video på storskjerm - en intens opplevelse av lyd, bilde og effekter.

Vi vil lage en multi-media-forestilling hvor handlingen utspiller seg på flere scener samtidig, sier kvinnen bak idé, manus og regi, Franzisca Aarflot. Sammen med fire andre unge mennesker, er hun langt inn i forberedelsene til oppsetningen. - Vi skal bruke en stor videoskjerm hvor vi viser levende video og datagrafikk. Foran skjermen skal vi ha en scene og skuespillerne vil av og til spille sammen eller mot det som skjer på skjermen, mens det andre ganger vil foregå forskjellige handlinger på scene og skjerm. Vi vil ha tre scener til ved siden av storskjerm og hovedscene.

Jeg møter de fem ungdommene i hulen til data-musikeren Bjørn A. Lynne på Grunerløkka i Oslo. De virker veldig entusiastiske, samtidig som de er disiplinerte og vet hva de vil. Det er ingen luftige planer som blir slengt ut, men et konkret prosjekt. Nå ønsker de å presentere seg for omverdenen, få støtte til prosjektet.

Om slutten av neste århundre

- *Brave new virtual world* skal bli en multimedia-forestilling som dikter fremtiden med nåtidens muligheter, forteller Franzisca. Den skal være eksperimentell, visjonær, dristig, nær - gi en intens opplevelse av det helt sjeldne i løpet av en drøy time.

Her har vi hele gjengen samlet! Bak fra venstre ser vi Sven Påhlsson, Katja Aarflot og Franzisca Aarflot, mens Bjørn Lynne og Christopher Lightfoot har etablert seg i sofaen.

Bjørn A. Lynne skal lage musikken til stykket. Christopher Lightfoot og Sven Påhlsson skal stå bak datagrafikk mm., mens Katja Aarflot skal ta seg av markedsføring og sponsorer. Cristopher og Sven driver til daglig med datagrafikk på store Silicon Graphics maskiner til flere millioner kroner. Sven er billedkunstner med utdannelse fra Kunstakademiet i Oslo, mens Christopher er industri-designer og data-animatør med bakgrunn fra Royal College of Art i London. Det er de og firmaet "Datas" som har laget vignetten til "ukas programmer" i NRK bla. Hvorfor de ikke bruker Amiga til dette? I følge de to holder ikke grafikken mål til slike "tunge" oppgaver. Likevel har de mye positivt å si om Amiga:

- De store maskinene er svært dyre i bruk, men resultatet blir meget bra. Det betyr at du ikke har mulighet til å eksperimentere, og det begrenser kreativiteten. Med Amiga er det omvendt - her kan vi prøve ut forskjellige ting, la kreativiteten blomstre, men på den andre siden blir ikke resultatet like bra, sier Christopher.

- Med de nye maskinene nærmer Amigaen seg stormaskinene, skyter Sven inn.

- Ja, men så blir stormaskinene enda bedre...., repliserer Christopher.

Med ett er vi inne i en diskusjon om hvor bra utstyret må være,

om det finnes en grense for kvaliteten. Det ligger en grense i det menneskelige øyets evne til å oppfatte, bedre enn det trenger det ikke å være.
Christopher og Sven vil uansett bruke Amiga til "Brave new virtual world" og de gleder seg til de nye mulighetene som Amiga 1200/4000 vil gi.
- Hva slags programvare vil dere bruke?
- DPaint V (!), - vi regner med at den kommer snart -, Real 3D 2.0 og DCTV. Real 3D 2.0 er veldig bra - mye enklere å bruke enn tilsvarende program på de større maskinene. Sven og Christopher er enige:
- Real 3D, 2.0 er et virkelig flott program med utrolig mange muligheter.

Musikken

Bjørn A. Lynne skal lage musikken til stykket. Den samme Bjørn (alle disse Bjørnene i Amiga-verdenen!!) står bak mye data-musikk opp

- Utstillingen er en enestående mulighet for alle som har noe å vise fram, sier Franzisca.

gjennom tiden - "SPACE WARS", mange PD-disketter med musikk, har gitt ut en egen CD laget helt og holdent hjemme i stua ved hjelp av en utvidet Amiga 500, diverse syntheseizere og en DAT-spiller. Han står også bak musikken til spill som "King of Karate", "Project-X" mfl. Bjørn sitter mest i lydkroken i stua under samtalen, bak synthene. Av og til slenger han ut noen toner i stua. Vi andre sitter rundt kaffebordet.
- Jeg bruker ikke Amigaens lydchip og har ikke mer enn 512K chip-memory (+ 4MB fast RAM). 8 bits-lyden er alt for dårlig. Du må minst opp på 12 bits lyd, sier han.
Bjørn spiller et 12-bits sample fra en av synthene.
- Den er ikke så dårlig - den holder.
Amiganes oppgave blir å styre alle synthene, alle enhetene i midikjeden. Jeg har hekta på 6 elementer koplet i serie - bla. to multitimbrale synther, en sequencer og et keyboard.
Bjørn bruker programmet Music-X til å styre det hele med.
- Det er det programmet jeg foretrekker. Det er greiest og raskest. Du editerer lydene rett på skjermen.
Bjørn forteller at han er skuffet over at de nye Amigaene ikke har fått bedre lyd-muligheter, han hadde håpet på 16 bits lyd.

- Jeg har jobbet med dette i to år

Magedans

Franzisca vil tilbake til selve forestillingen:
- Vi kommer til å kjøre 5-6 forestillinger, med bar og magedans etterpå.
- Magedans!!!!?
- Ja det er viktig å ha et avslappende tilbud etter en så intens forestilling og det er ok at folk kan snakke sammen. Vi setter opp stykket samtidig med at det foregår et seminar om "Virtual Reality" på Universitetet i Oslo. William Gibson er invitert dit, og vi håper at han vil komme å se stykket.
Gibson er selve "kultforfatteren" innenfor Virtual Reality. Han har bla. skapt begrepet "Cyberspace".
- Hvordan kom du på ideen til selve stykket?
- I utgangspunktet hadde jeg lyst til å dramatisere "Brave new world" av Aldous Huxley. Det er en roman om et fremtidssamfunn som likner mye på vårt samfunn av i dag. Mange av de tekniske innretningene som Huxley tenkte seg har vi nå. Jeg har jobbet med prosjektet i over to år, og fra en ren dramatisering, så har det vokst fram et eget stykke. Virtual Reality, Cyberspace og bøkene til Gibson har jo også kommet inn i bildet etter hvert, sier Franzisca.

Håper på støtte

- Vi har fått en del penger fra Kultur-departementet og Kassettavgifts-fondet, men nå håper vi på mer støtte fra organisasjoner og bedrifter, sier Katja Aarflot. - Det koster mye penger å lage en slik forestilling og det ville være fint hvis deltakerne også får noe penger for det de gjør.
Franzisca er den eneste som jobber med dette på "heltid". Hun har svangerskapspermisjon og ammer 6 måneder gamle Silje mens vi snakker. Franzisca har drevet med teater helt fra -84, bla. som instruktør for Kirkeristens Lille Teater og og for Teater Ad Libitum på Black Box i Oslo.
- Vi håper også på støtte fra andre. Vi skal ha en utstilling av bilder, dikt, animasjoner, videoer ol. rundt temaet "Vår verden mot slutten av det 21. århundreret". Alle som er interessert kan ta kontakt med meg og få mer informasjon. Dette er faktisk en enestående mulighet for alle som har noe å vise fram! Vi regner med at flere tusen vil se stykket og utstillingen i tillegg til at vi får medieomtale, avslutter Franzisca.

Hvis du er interessert i mer informasjon, ta kontakt med:

Teater Ad Libitum
Godalsv. 28
0871 Oslo
Tlf: 02-184320.

Brave New Virtual World

- dette er plottet

Brave new virtual world foregår i Europa i siste halvdel av det 21. århundrede. Hawkins er sendt ut etter Villmannen, en levning fra det 20. århundrede. Hawkin's oppdrag er å beskytte Villmannen for enhver pris, men vil hun klare å beskytte ham mot seg selv? Bird er på oppdrag i Cyberspace. Han skal plante et virus i en asiatisk databank for en ukjent oppdragsgiver. Viruset skal angripe data om en kunstig intelligens. Fanny, dealer i designer drugs på livets skyggeside i Night City, da hun med uventet lidenskap forelsker seg i Villmannen...
Disse fire skjebnene møtes i et drama om å være menneske eller ikke menneske i en high-tech fremtid.
.... Men hvem er Adronicus?

Cyberspace ble beskrevet av William Gibson i romanen: "Neuromanser": ""... En grafisk representasjon av data som er hentet ut av databankene fra hver datamaskin i det menneskelige systemet. Grenseløs kompleksitet. Lysstråler rangert i det ikke eksisterende rommet i hjernen, grupper og konstellasjoner av data. Som gatebelysning, forsvinner ut.." (Min oversettelse)

Cyberspace blir en måte å vise datastrømmen i et system, et nettverk, på. Dataene blir vist som geometriske figurer og hele systemet ser ut som et nettverk, eller en by om kvelden - sett ovenfra. Med lysstråler, lysende firkanter som beveger seg i ulike retninger ol.

Virtual Reality står for en datakonstruert "virkelighet" som du kan gå inn i. Kalles også for en virtuell verden.

NYHETER, FRA S. 4

rart. Det består av to deler: et digitaliseringskort og et 24-bits grafikk-kort. Hvis du putter digitaliseringskortet inn i en Amiga 2000, kan du digitalisere 18 sort/hvitt-bilder pr. sekund, mens en Amiga 3000 klarer 25 sort/hvitt-bilder pr. sekund. Hvis vi snakker om 24-bits fargebilder, kan du med en Amiga 3000 digitaliser 25 bilder pr. sekund i 1/4 skjermformat. Bildene kan ved hjelp av et musklikk skaleres mens de digitaliseres, og antall bilder pr. sekund er selvfølgelig avhengig av hvilken størrelse bildet digitaliseres i. Ellers har programvaren ARexx-port (du følger vel med i kurset?), en egen loader for Art Department Professional, samt et redigeringsverktøy for videosekvenser.
Selve 24-bits kortet heter FM-Prism 24. Dette kan på en 68030-basert Amiga vise de ovenfor nevnte 24-bits 1/4-skjerm animasjoner med 25 bilder i sekundet. Du kan også vise et levende videobilde på skjermen i et eget vindu (såkalt "picture-in-picture"), og også lage perfekte stillbilder. Fargebalanse, kontrast og andre parametre kan justeres ved hjelp av programvaren. Kortet har en innebygd TBC (Time Base Corrector) som "fikser" dårlige videosignal. Kombinert med en Electronic Design genlock kan du mikse sammen to videokilder, lage overganger mellom bildene etc.
Frame Machine importeres til Norge av Famo, som har telefon 02-381205.

AA på Amiga 3000?

Det går rykter om at DKB software vil lage et adapter som gjør at du skal kunne bruke de nye AGA grafikk-kretsene på aksellererte Amiga 2000-maskiner og Amiga 3000. Grunnen til at det ikke vil gå på en vanlig Amiga 2000, er at AGA-opplegget *krever* en 32-bits prosessor for å virke, og 68000-prosessoren i Amiga 2000 er som kjent bare 16-bits. Vi vet enda ikke detaljene i dette, og hvor kompatibelt det blir. Dessuten har det vist seg vanskelig å få tak i AGA-brikker i "løs vekt". Men for de som på død og liv ikke vil kjøpe nytt, ser det ihvertfall ut til at det kan bli en løsning. Prisen vil ihvertfall være avgjørende, da de nye modellene (A4000/A1200) faktisk er rimeligere enn sine forgjengere med "gammel" grafikk.

Amiga 1200-kort

Microbotics har laget MBX 1200, et RAM-kort til A1200, som også kan inneholde en 68882 matematisk prosessor på 14MHz eller 50MHz. Kortet installeres på ekspansjonskontakten under maskinen, og kan inneholde opp til 8MB RAM. Minnet monteres i en enkelt SIMM-kontakt, og du kan velge mellom SIMM-moduler på én, to, fire eller åtte megabytes.
Hva får så dette å si for hastigheten?
Matematikkprosessoren øker farten på alle regneoperasjoner, og med 50Mhz-varianten går faktisk enkelte operasjoner 55 ganger raskere enn før! Ressurskrevende operasjoner som f.eks. ray-tracing vil gå langt raskere enn før.
Siden all hukommelsen i Amiga 1200 i utgangspunktet er Chip-RAM, oppnås ikke maksimal hastighet. Når du installerer 32-bits Fast RAM på MBX 1200-kortet, økes faktisk hastigheten på maskinen med gjennomsnittlig 75 prosent, noe som er ganske merkbart. Hvis gjennomsnittet av hastighetstestene i "Amiga Intuition Based Benchmarks" (AIBB) skal legges til grunn, er maskinen i gjennomsnitt rundt åtte ganger raskere enn en "ribbet" Amiga 1200. I praksis vil nok dette talle ligge en god del lavere fordi matteprosessor-en kun benyttes i enkelte program, men det er likevel en markert hastighetsøkning. Mer informasjon kan du få hos den Norsk importøren, som er ADB, på tlf. 02-803354

SAS C 6.0

Vi har bestilit inn den nye versjonen av SAS C, som nå har versjonsnummer 6. Mange nyheter også denne gangen, som f.eks. "Online Help" nye kommandoer. Det er bra at SAS Institute (og forhenværende Lattice) fortsetter å utvikle dette mesterverket av en C-kompilator videre, selv om det virker som om den tidligere konkurrenten Aztec har lagt årene inn. Mer info? SAS C importeres av Arco Support (081-26594), som også har meget god peiling på C-programmering.

Amiga 4000

Allerede få uker etter at Amiga 4000 kom i salg, var det solgt så mange maskiner at det oppstod leveringsproblemer. Fra enkelte kilder heter det at leveringen ble forsinket fordi det hadde oppstått produksjonsproblemer, men dette har vi ikke fått bekreftet av Commodore. Når du leser dette, tipper vi at leveringsproblemene er historie.

IO Extender

Capella AS har sendt oss info om et nytt kort som gir Amiga 2000/3000/4000 to seriellporter og en parallellport ekstra. Og det koster en god del mindre enn BSC's *Multiface Card* som vi testet i AF3/92. Kortet heter altså *IO Extender*, og mer info kan du få hos Capella på tlf. 02-200806.

Lavere priser

ADB har senket prisene på sine VXL*30-kort til Amiga 500, noe som medfører at et kort med 25MHz 68EC030 og 2MB 32-bits RAM nå koster 4.800,- inkl. mva. Prisene på den andre modellene av VXL har også blitt redusert, og for nærmere informasjon kan du ta kontakt med ADB på telefon 02-803354.

PCMCIA til A600

Commodore Computers Norge AS har nå PCMCIA-kort til Amiga 600 og 1200 på lager. Disse kortene puttes i kontakten på venstre side av maskinen, og kan brukes som FAST RAM.

Denne typen inneholder *ikke* batteri, og kan derfor ikke brukes som en diskett som kan flyttes mellom forskjellige maskiner uten å miste data. Et 2MB kort koster ca. 1.700,- og et 4MB kort koster ca. 2.600,- inklusive mva. Ta kontakt med din Commodore-forhandler.

Ny AmigaVision

Commodore begynner i disse dager å bli ferdige med den nye versjonen av AmigaVision, som for sikkerhets skyld har fått tilnavnet *Professional*. Den første versjonen falt ikke helt i smak hos alle, men nå skulle det kanskje begynne å hjelpe litt! Her er noen "highlights": Du kan lage program for CDTV, som både kan styre avspilling av CDXL-filmer og CD-lyd, tolke signaler fra fjernkontrollen, og styre hvor MIDI-signaler fra CDTV'en skal gå. Ellers er det kommet en haug med nye overganger, lyd og grafikk "preloades" for at det ikke skal oppstå pinlige pauser under kjøringen, du kan lage uavhengige kjørbare program (bra!), og det er selvfølgelig full støtte for de nye AGA grafikk-kretsene. Mer info kan fås hos din Amiga 3000/4000-forhandler eller hos Commodore Computers Norge AS på telefon 02-648190.

CanDo 2.0

InovaTronics har kommet med en ny versjon av CanDo. Nå er hele manualen samlet i én perm,

LES MER PÅ SIDE 28

Amiga 1200 -den nye kultmaskinen!

av Øyvind Skogvoll

Vi trengte ikke å vente lenge på en "økonomimodell" av Amiga 4000. De som leste siste AmigaForum nøye, fant et par setninger om Amiga 1200, og vi fikk som vanlig kloa i det første eksemplaret som passerte norskegrensen. Hvis du har Amiga 500 eller 600, og er sugen på mer kraft, kan du her lese om din neste maskin.

Et savn

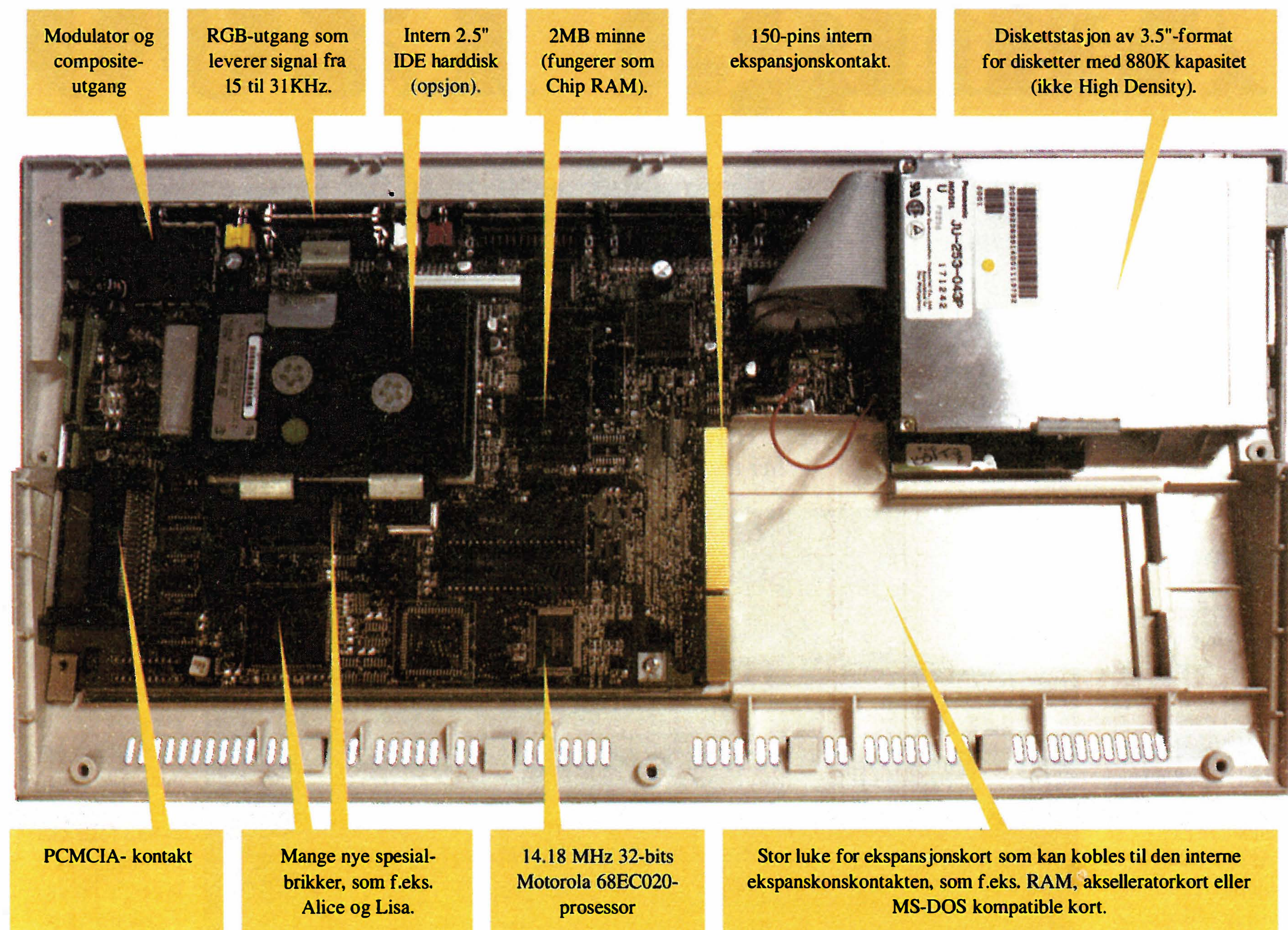
Gjennom mange år har Commodores modellutvalg vært alt for todelt. I den "laveste" enden har vi Amiga 500/600, som nå koster nesten ingen ting. I den andre enden har vi Amiga 4000 (og inntil videre også Amiga 3000), som koster mange ganger mer enn grunnmodellene. Til tross for sin fysiske størrelse, har Amiga 2000 bestandig vært en Amiga 500 i stor boks, beregnet på de som ville utvide den. Og utvidelsene har kostet penger. Denne todelingen av modellutvalget har gjort at folk *enten* kunne kjøpe en maskin til 4.000 kroner, *eller* en maskin til 24.000 kroner. I sannhet har det aldri eksistert en mulighet til å kjøpe en raskere Amiga, uten å tømme banken for å få tak i godsakene på øverste hylle. Dette har gjort at de som skulle oppgradere, kanskje heller falt for "fristelsen" til å kjøpe seg en PC til dagens dumpingspriser. En maskin som Amiga 1200 er et viktig bidrag til å fylle denne kløften, og vi er meget spente på å se hvordan den videre utviklingen blir.

I korte trekk

Før jeg begynner å messe spesifikasjoner, sender jeg en varm takk til Terje Malja hos Commodore som var så grei å låne oss den eneste maskinen i kongeriket. Det er utrolig hvor langt man kan komme uten korrupsjon og bestikkelser når en treffer en Commodore-ansatt i go'lage!

Alle som hater maskiner som ikke har "løst tastatur" kommer til å hate A1200, ihvertfall en liten stund. Hvis du er ute etter A4000-symptomer uten å selge arvesølvet, er denne maskinen foreløpig det eneste alternativet. At den ser ut som en Amiga 600 som er blitt forlenget med numeriske taster og litt mer logisk plasserte piltaster, får du heller bære over med. Personlig synes jeg den ser ganske "rå" ut! På baksiden finner du de samme kjente og kjære ut- og inngangene som før, og på venstre side er det en PCMCIA-kontakt, lik den på Amiga 600. Denne kontakten kan brukes til alt fra hukommelseskort til modem og nettverkskort, og det dukker stadig opp nye godbiter. Diskettstasjonen er dessverre *ikke* "High Density" som på Amiga 4000 (1.76MB), så den maksimale kapasiteten på diskettene er fremdeles 880K. Litt dumt, når Commodore endelig hadde sjansen til å la

Obduksjon av Amiga 1200

alle maskiner med versjon 3.0 og AGA benytte HD-disketter. Men, det er vel økonomen som har vært ute med sparekriven igjen!

Internt i maskinen finner du 2MB minne, AGA grafikk-kretser, 2MB CHIP RAM, en IDE harddisk-kontroller og evt. en ferdig montert 2.5" harddisk. På den noget "glossy" men akk så romslige esken maskinen kom i, var det laget ruter der man kunne krysse av for harddiskstørrelser mellom 20 og 200MB.

HAM-8 gir deg veldig, veldig mange farger!

Grafikken

I forrige AmigaForum skrev vi en del om Amiga 4000 og grafikkmulighetene på denne maskinen. Amiga 1200 har de samme kretsene (kalt AA eller AGA), og forbedringen sett i forhold til de "gamle" kretsene er mildt sagt merkbar. Etterhvert som vi i redaksjonen har blitt vant til de nye grafikk-modusene, virker de "gamle" Amiga-modellene heller tafatte, til tross for at vi har elsket dem i mange år.

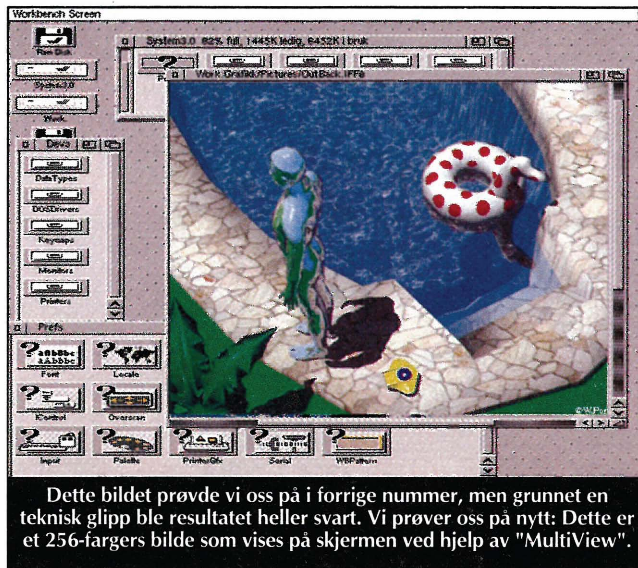
Den nye grafikk- arkitekturen er et viktig steg på veien mot et "rent" 24-bits opplegg, men som du vil forstå av dette avsnittet er forskjellen i praksis svært liten i mange sammenhenger. PS - ikke ta det ille opp at jeg sier "gamle" om de grafikk-kretsene du har i maskinen din i dag, men faktum er faktisk at de har vært mer eller mindre uforandret siden 1985. At vi har holdt ut med samme opplegg i syv lange år er det endelige beviset på vår urokkelige tålmodighet når det gjelder et visst firma...

På de gamle (der sa jeg det!) grafikk-kretsene var antall farger på skjermen avhengig av den horisontale oppløsningen. F.eks. kunne du ha 32 (eller 64) farger i de laveste oppløsningene (320x256 og 320x512), men bare 16 farger i de høyeste (640x256 og 640x512). Alle fargene kunne velges fra en palett på 4096 farger. På de litt nyere ECS-brikkene (står i Amiga 3000, Amiga 500 Plus og Amiga 600) er det i tillegg noe som heter "Super High-Res" som har 1280 punkter horisontalt, men her kunne du bare ha fire farger samtidig, valgt fra en palett på 64 farger. Nå er dette historie! Heretter kan du velge fargeantall uavhengig av skjermens oppløsning, og "dybden" på skjermen er øket til maksimalt åtte bitplan. Tidligere var det maksimalt seks, noe som gav 64 farger i Extra HalfBrite. Dvs, med HAM kunne du ha 4096 farger samtidig, men kvaliteten på denne grafikken var ikke alltid like bra. Med åtte bitplan får du 256 farger, pluss et nytt HAM-modus som i teorien gir deg like mange farger på

skjermen som det er punkter på den - mer skulle det ikke være behov for! Ikke alle oppløsninger er like anvendelige, men muligheten er nå ihvertfall der.

"Flicker-fixer"

Et begrep som ble allemannseie samtidig med at den første Amiga ble loddet sammen i en garasje i Los Angeles, var ordet "flicker". På godt norsk er dette *flimmer*, og hvis du har prøvd å bruke Deluxe Paint eller et annet program i den høyeste oppløsningen på en vanlig 1084-skjerm eller en TV, kan du ikke ha unngått å legge merke til at bildet til tider ser ut som om det kjører over en fe-rist: det rister noe helt fryktelig! Dette skyldet at en Amigas skjerm-signal er temmelig likt det som brukes på vanlig TV- og videoutstyr, der annenhver linje i skjermbilde vises annenhver gang (interlace). Flimringen oppstår når bildet har tynne horisontale linjer som

Dette bildet prøvde vi oss på i forrige nummer, men grunnet en teknisk glipp ble resultatet heller svart. Vi prøver oss på nytt: Dette er et 256-fargers bilde som vises på skjermen ved hjelp av "MultiView".

blir vist annenhver gang. Ved store flater og myke overganger er problemet knapt merkbart, og derfor flimrer f.eks. et vanlig TV-bildet lite.

For noen år siden dukket det opp noe som het "flicker-fixer" som kunne puttes inn i en Amiga 2000, men disse kostet flesk. Dette kortet doblet frekvensen på videosignalet slik at det tilsvarte et VGA-signal av den typen man finner på en PC, og bildet ble flimmerfritt hvis man benyttet en VGA eller Multisync-skjerm. På Amiga 3000 var "flicker-fixeren" innebygd. AGA grafikk-kretsene på Amiga 4000 og 1200 har innebygd støtte for andre frekvenser enn 14.75KHz, og dette gjør at du kan koble en nesten hvilken som helst skjermtype på A1200. Fremdeles er det en del forvirring på dette området, men på neste side finner du fakta om hva som går, og hva som ikke går.

Utbygging

De som kjenner til Amiga 600 ble kanskje frustrert over denne maskinens begrensede utbyggingsmuligheter eksternt. Amiga 1200 er en genistrek i så måte, og både GVP og andre leverandører pustet trolig lettet ut da de fikk se hva Commodore hadde gjort. I tillegg til PCMCIA-kontakten på venstresiden og den interne plassen for harddisk, finner du under maskinen en luke som skjuler en 150-pins kontakt. Denne må ikke forveksles med RAM-kontakten vi finner på 500 og 600 - her har du full

AMIGA 4000

kan du nå kjøpe hos oss!

ProNet
Amigasystemer

Amiga 4000 er Commodores nye flaggskip og markerer et nytt teknologisk skritt i Commodore Amigas linje av datamaskiner som ble introdusert i 1985.

Amiga 4000 leveres med motorolas nye 68040 prosessor samt Commodores eget Advanced Graphics Architecture (TM) co-prosessorer, som gjør det mulig å vise og animere grafikk med over 262.000 farger fra en palett på 16.8 millioner (24 bit). Disse nye maskinvare egenskapene styrer det nyutviklete multitasking operativsystemet AmigaDos 3.0.

Amiga 4000 leveres standard med 120 MB harddisk, 4 MB minne, og 2 MB grafikkminne (totalt 6 MB), en 3.5" diskettstasjon (1.76 MB) samt CrossDos som gjør det mulig for brukeren å lese og skrive MS-DOS formatterte disketter og harddisker

Av andre spesielle video egenskaper finnes det et utvidelsesspor til ekstern video, fire digitale audio to-veis lydkanaler, opp til 8 sprites, som muliggjør avanserte animasjoner, samt full maskinvare video overscan.

Amigasystem prisliste

Amiga 4000 **22.990,-**
6MB/120HD

Amiga 3000 **17.290,-**
2MB/100HD

Amiga 2000 **5.990,-**
Grunnpakke

Amiga 1200 **Ring!**
Kommer i jan 93

Amiga 600 **5.690,-**
2MB/40HD

Installert med WB2.1 norsk

ORDRETELEFON: 04-482028

CDTV-pakke

med tastatur, mus, vekomstdisk, Caplex, Diskettstasjon, fjernkontroll, CD caddie

6.450,-

AMIGA 600

Grunnpakke med mus, manual, WB2.

Uten harddisk: **3.290,-**

m/40MB harddisk: **4.990,-**

CD-pakke

Tre CD-plater, ca. 1.5GB med PD, musikk, animasjoner, spill, program, clipart, skrifttyper m.m.

598,-

TILBEHØR

386sx 20MHz, 1MB PcKort	4.990,-
A1084 Stereo Farvemonitor	2.680,-
Multisynch Monitor	Ring!
G-Lock GVP S-VHS Genlock	4.680,-
DSS GVP Stereo Sampler	798,-
GVP SCSI kontroller A2000	1.890,-
GVP 120 MB Hardcard A2000	5.490,-
GVP 120 MB HD for A500	6.450,-
40 MB HD Upgrade for A600	2.990,-
45 MB ADDHARD HD for A500	3.990,-
Opal Vision 24bit Mainb.	9.590,-
Scala Multimedia 200	3.950,-
Scala Home Video Titler	845,-
Action Replay 3 - A500	898,-
Action Replay 3 - A2000	1.190,-
1MB Minne for Amiga 600	898,-
1MB Minne for Amiga 500+	598,-
4MB Minne for Amiga 500	2.690,-
512 KB Minne for Amiga 500	398,-
Rambrikker	Ring!
Stereohøytalere 2x2.5w	348,-
Wb 2.1 Upgrade med Rom	998,-
Rom switcher A500/A2000	398,-
100 stk Noname 3.5" DSDD	399,-
Zip Stick joystick	198,-
Speedmouse 320 DPI HQ mus	348,-
COMTEC optomekanisk mus	298,-
CDTV Trackball joyst.t.	998,-
3D Construction Kit	295,-
Amos Professional	598,-
Cinemorph morphing software	998,-
Miniooffice programpakke	698,-
Public Domain Disketter	10,-

KONTAKT OSS FOR VAREKATALOG!

PRONET HJEMMEDATA

Hognestadveien 7, 4340 Bryne
Telefon 04-482028, Postgiro 0825 0485752

Advanced Graphics Architecture:

Skjermtyper og oppløsninger

av Øyvind Skogvoll

Det hersker en del forvirring om de nye AGA grafikk-kretsene med hensyn til oppløsninger, farger og ikke minst skjermtyper. Her skal vi forsøke å avklare dette én gang for alle

De nye AGA grafikk-kretsene og Workbench 3.0 åpner en rekke nye muligheter. Du har blant annet et utall av oppløsninger og frekvenser, og det kan være vanskelig å vite hvilken monitortype som passer best for deg.

Forbedringer

Alle oppløsninger kan nå vise 256 farger samtidig, og fargene kan velges fra en palett på 16.8 millioner (16777216) farger. Det nye HAM-8 moduset er en videreutvikling av det gamle HAM moduset, og gir deg over 256.000 farger samtidig på skjermen! Når vi snakker om *oppløsning* her, er det altså snakk om hvor mange punkter skjermbildet er bygd opp av. Den høyeste oppløsningen på de første grafikk-kretsene var 640x512 punkter, mens det på ECS-brikkene (A500+, A600 og A3000) var 1280x512. Men i sistnevnte kunne du før ha bare 4 farger samtidig. Nå kan du altså ha over 256.000 farger samtidig, noe som gir deg noe som ligger ufattelig nært 24-bits kvalitet (WOW!). Fordelen med HAM-8 fremfor ren 24-bits (som f.eks. Opal Vision) er at bildene tar mindre plass, og at man derfor f.eks. kan lage animasjoner som vil se ut som levende video. Ulempen med HAM-8 er at fargen på hvert punkt ikke kan bestemmes individuelt, med ved en horisontal oppløsning på 1280 punkter er dette problemet av akademisk karakter.

AGA kan generere et videosignal med en rekke forskjellige frekvenser fra den normale 15kHz. til 31 kHz VGA-signal. Ved de høyeste frekvensene unngår man interlace-flimringen som kan være plagsom på en vanlig 1084-skjerm eller et TV-apparat, men for å bruke denne *må* du ha en VGA- eller Multisync-skjerm.

Nå kan også "sprites" være høyoppløselige, slik at f.eks. pekeren (pilen) på Workbench-skjermen ikke blir så grov. Dessuten kan de være fire ganger større.

Og det beste av alt: AGA-kretsene har innebygd emulering (etterligning) av både de gamle kretsene og ECS-kretsene, så kompatibiliteten skal være temmelig bra. De største kompatibilitetsproblemene vil antakeligvis oppstå når du forsøker å kjøre dårlig programmerte spill med Kickstart 3.0.

Skjermtyper

Amiga trenger en analog RGB-skjerm. Det er grovt sett tre typer slike skjermer som passer til en Amiga med AGA. Forskjellen mellom dem at de kan benytte forskjellige typer *horisontal synk-frekvens* (ofte kalt "scan rate" på nynorsk).

Video-skjermer: som f.eks. Commodores 1084 fargeskjermer, kan kun benytte den vanlige 15 kHz frekvensen.

VGA-skjermer: Disse kan kun benytte en horisontal frekvens på 31 kHz, noe som gjør at du *kun* kan vise oppløsninger med denne frekvensen. Selv om du har valgt "VGAOnly" i Preferences, vil f.eks. en "alert" (som f.eks. en GURU) bli vist med 15kHz, noe som betyr at resultatet blir noe som teknisk sett kan defineres som "gørr på skjermen".

Multisync-skjermer: Disse skjermene er intelligente i den grad at de kan tilpasse seg det innkommende signalet; dvs. at de kan veksle mellom forskjellige synk-frekvenser.

Hva bør du satse på?

Vi anbefaler at du tenker igjennom hvilke behov du har, og velger en av følgende to typer: 1) Hvis du ikke tar deg nær av at bildet flimrer i den høyeste oppløsningen, eller jobber primært med video e.l. som *må* benytte 15 kHz, velger du en A1084 eller liknende. Da får du vist alle oppløsningene, men de høyeste oppløsningene vil flimre hvis du tegner tynne horisontale streker i sterke kontraster. 2) Hvis du ønsker å unngå flimring, kjøp deg en Multisync-skjerm som kan svelge signaler fra 15kHz til 31kHz. Da vil du få med deg alle typer signaler som kommer ut, da skjermen selv vil tilpasse seg den riktige frekvensen. Ikke alle Multisync-skjermer er like fleksible her, og da den nye flimmerfrie høyoppløsningen (DblPal) faktisk er helt nede i 27kHz, kan problemer oppstå. Vi har testet Commodores gode, gamle 1950 MultiSync-skjerm, men synes at bildet på denne ble litt for "firkantet". Hadde det vært en enkel måte å justere bredden på bildet, ville den passe perfekt. La oss håpe at den kommende (over nyttår) 1960-skjermen tillater dette. Terje Malja hos Commodore har testet TVM MediaScan 3+ MD-11 III+ (Codelco AS, tlf. 041-22113) og dette fungerte brukbart.

tilgang til hele herligheten! Dette åpner for interne akselleratorkort, PC-emulatorer og annet snadder, og jeg tipper at en del ingeniører allerede sitter og klør seg i flasset for å finne ut noe lurt. Den som har lever får se!

Operativsystemet

I likhet med Amiga 4000 leveres 1200 med Workbench og Kickstart versjon 3.0. Etter den fyldige artikkelen om WB3.0 i forrige blad, har jeg blitt relativt nedringt av folk som har lyst til å oppgradere til denne versjonen. Spar tellerskrittene og les heller følgende to setninger: Workbench 3.0 er stort sett lik Workbench 2.1, med unntak av støtte for de nye grafikk-kretsene. Workbench 2.1 kan du oppgradere til, og med mindre du har de nye AGA kretsene er det ikke noe poeng i å ha noe annet enn denne versjonen (inntil videre). Personlig synes jeg at Commodore kunne ha utstyrt alle maskinene med Kickstart og Workbench 3.0 for å på sikt få færre versjoner og færre kompatibilitetsproblemer, men det ser ikke ut til at dette er Commodores politikk.
Jeg gidder ikke å gå i detaljer når det gjelder Workbench 3.0 i dette nummeret óg, men bare kort summere opp noen av høydepunktene i forhold til Workbench 2.04: Nye Preferences-program for valg av språk etc, ny fargepalett, lesing og skriving av MS-DOS disketter, bedre organisering av Workbench-filene, høyere hastighet(!), penere å se på og lett å bli avhengig av. Og ikke minst: oppdatering av vinduer og liknende på skjermen er mange ganger raskere! *We'll be back after this message from our sponsors: "Skaff deg AmigaForum 4/92 for en dyptpløyende gransking av 3.0". (NB: Dette er ren og utilslørt reklame for kupongen bak i bladet der du kan bestille gamle blad).*
De norske manualene som etter alle solemerker vil følge med

Stikkord om Amiga 1200

Prosessorer
32-bits Motorola 68EC020-prosessor på 14.18MHz
Mulighet for 68881/68882 matematisk prosessor
AGA grafikk-kretser (Alice & Lisa)

Minne
Leveres med 2MB Chip RAM
Intern 150-pins utvidelseskontakt
Kan benytte PCMCIA 2.0 minne- og I/O-kort

Grafiske oppløsninger
De nye AGA grafikk-kretser med 8 bitplan i alle oppløsninger fra 320x256 til 1280x512 (pluss overscan), og 800x600 (med Multisync-skjerm).
Fra to til 256.000 farger samtidig på skjermen, uavhengig av oppløsning.

Tilkoblinger
Mus/joystick
RS-232 seriell
Centronics parallell
23-pins RGB-kontakt
Phono-kontakter for stereo lyd
Ekstern kontakt for diskettstasjon
Intern kontakt for 2.5" IDE harddisk

Lagringsenheter
Innebygd 3.5" diskettstasjon med kapasitet 880K
Innebygd 2.5" IDE harddisk fra 20 til 120 MB (opsjon)

Lyd
Fire kanalers 8-bits stereolyd (samme som på tidligere modeller).

Tastatur
Fullt norsk tastatur med 96 taster, inklusive 10 funksjonstaster og separate numeriske taster.

Programvare
Workbench 3.0 på norsk

Dokumentasjon
Workbench 3.0-manual
Amiga 1200-manual
All dokumentasjon er på norsk!

den norske Workbench-versjonen på Amiga 1200, var ikke ferdig da vi gjorde vår test, men hvis de er basert på de engelske har vi virkelig noe å glede os til. Muligheten for å velge norsk språk på Workbench er en lettelse for alle de som ikke har lyst til å lære seg utenlandsk for deretter å lære seg å bruke maskinen. Godt jobbet av Commodore, om enn noe sent. Språkvalgs-funksjonen på Workbench 2.1/3.0 er bortimot unik, og fungerer som et velrettet lyskespark mot enkelte andre operativsystemleverandører som kun opererer med spesialversjoner for hvert land. Hva med samiske og nynorske versjoner? Det skulle vel være enkelt å få til..?

Konklusjon
Hvis det ikke tar så alt for lang tid før det drysser ut lekker programvare med AGA-support, tror jeg at Commodore har et gullegg de kan servere til de hungrende horder. Sett i forhold til A500/600 og faktisk også A2000, er Amiga 1200 en elegant maskin som gir mer kraft (er minimum dobbelt så rask, avhengig av minne etc.) og mer farger for en langt lavere pris enn det det ville koste å oppgradere noen av de "gamle" maskinene til det samme nivået. Kanskje bittert for de som føler seg presset til å selge en gammel sliter, og jeg tror det kommer til å bli meeeget enkelt å få tak i brukte Amiga 500-maskiner utover våren etterhvert som freakene begynner å skifte ut maskinparken.
Faktisk har jeg svært lite negativt å si om Amiga 1200. Da den koster et par slikk og ingenting, blir den ikke rammet av den samme "hvorfor-har-den-ikke-SCSI"- kritikken som vi serverte i forbindelse med Amiga 4000-testen. Selvfølgelig kunne vi også ha tenkt oss en high density diskettstasjon! 8-bits grafikk tar mer plass, og hvis både 4000 og 1200 hadde blitt utstyrt med slike diskettstasjoner kunne alle program som var spesiallaget for AGA leveres på slike disketter. Genialt!
Så har vi sutringen om 16-bits lyd og DSP. Amiga 4000 hadde det ikke, så det er neppe noen overraskelse at Amiga 1200 ikke har det. Men noe den imidlertid *har*, er en del interne kontakter som ingen jeg har snakket med vet skal brukes til. Kanskje Commodore har tenkt framover? Ikke vet jeg, men vi kan jo folde våre hender i en stille bønn.
Men likevel er min spådom er følgende: Dette blir den nye kult-maskinen blant de innbitte Amiga-tilbederene, og samtidig en fristende sak som kan lokke horder av nye disipler til forhandlerne. Den største konkurrenten er faktisk PC'ene, som til tross for at de i mine øyne er moderniserte fortidslevninger, har blitt latterlig billige i løpet av de siste månedene. I likhet med Amiga, er heller ikke MS-DOS og Windows uten ulemper og problemer, men dette kommer sjelden fram i media. La oss bare håpe at folk velger den maskinen som totalt sett gir dem mest, og ikke bare dividerer prisen med klokkefrekvensen.
Ikke minst som redaktør av et Amiga-blad er jeg glad for at Commodore har laget en ny maskin for massene, som jeg tipper kommer til å bli så populær at mengden Amiga-interesserte i Norge kommer til å øke i året som kommer. Det skulle ikke forbause meg om neste nummer av AmigaForum har et 64-siders bilag smekkfullt med bruktannonser for Amiga 500. Prøv heller lokalavisen!

FAKTA

Amiga 1200
Tekniske data: se til venstre.
Pris: ca. 4.500,- inkl. mva uten harddisk
Norsk distributør:
Commodore Computers

Pluss:
Raskere, bedre og lekrere enn Amiga 500/600 - til en meget overkommelig pris.

Minus:
Eventuelle minus kompenseres av den lave prisen.

Programvare som benytter AGA!

Ny grafikk er vel og bra, men uten tilpasset programvare blir alt som før. Men fortvil ikke - i løpet av kort tid kommer det en flom av program som utnytter de nye mulighetene. Her er noen av dem:

Scala MultiMedia MM210 (januar) vil støtte de nye grafikk-oppløsningene, men også dagens MM200 fungerer rimelig godt. Gold Disk kommer med nye versjoner av Professional Page og Professional Draw, og Octree kommer med en ny Caligari-versjon som støtter HAM-8 med sine 256.000 farger. Impulse kommer med en gratis oppgradering av Imgaine 2.0, InovaTroics kommer med en oppdatering av CanDo og Directory Opus. Digital Creations kommer med et nytt tegneprogram, Brilliance, som skal støtte alle oppløsninger. Det kommer en haug med spill som er laget for AGA-grafikken. Det eneste vi har sett så langt, er AGA-versjonen av herlige Zool. Grafikken var noget mer fargerik, spesielt i bakgrunnen. Dessuten var musikken og lydene myyyye bedre enn på den "gamle". Det er lovet at det ved nyttår vil være ca. 20 spill som er laget for AGA. Og sist men ikke minst: Electronic Arts kommer med en ny Deluxe Paint IV 4.5, som alla AGA-fantaster sikkert gleder seg hemningsløst til.

Capellas meny

Amiga 500 harddisk

Dette er GVP's klassiker, som inneholder en SCSI serie II kontroller og harddisk i et matchende kabinett, med plass til 8MB minne og PC/286 emulator.

Med 80 MB harddisk til A500	5.900,-
Med 120 MB harddisk til A500	6.990,-
1MB minnebrikke	480,-
4MB minnebrikke	1.750,-
PC286 16MHz emulator	**1.600,-**

Amiga 500 aksellerator

A530 Turbo er en kombinert harddisk og aksellerator fra GVP, med samme klassiske design som GVP's harddisk. Den har en Motorola 68EC030 prosessor på 40MHz, og minnet kan oppgraderes til 8MB. A530 har også sokkel for FPU.

40MHz 68EC030 / 120MB HD	11.900,-
40MHz 68EC030 / 240MB HD	*Ring!*
68882 matteprosessor 40MHz	2.990,-
1MB 60ns minnebrikker for A530	790,-
4MB 60ns minnebrikker for A530	2.390,-

Minneutvidelse Amiga 2000

Dette er et halvlengdekort for Amiga 2000, som kan leveres med eller uten minnebrikker. Kortet benytter DIP D-RAM type 1MBx1 80ns brikker på de to første MB. Utover dette benyttes standard SIMM 1x8MB.

Amiga 2000 ramkort uten minne	1.050,-
MB minnebrikke for ovenforstående	480,-

Amiga 2000/4000 harddiskkort

A2000 hardcard fra GVP har markedets raskeste SCSI serie II kontroller, og kan også utvides til 8MB RAM.

SCSI II hardcard uten HD	1.850,-
SCSI II hardcard med 52MB HD	5.400,-
SCSI II hardcard med 120MB HD	5.990,-
SCSI II hardcard med 213MB HD	*Ring!*

Amiga 2000 akselleratorkort 68030

GVP's Combo-serie er basert på motorolas 68030-prosessor. De inneholder en FPU, plass til 12MB 32bit brikker á 4MB, og en SCSI serie II harddiskkontroller som kan styre opptil 7 lagringsenheter.

68030 aks. 25MHz m/1MB minne	6.990,-
68030 aks. 25MHz m/1MB minne/120MB HD	*Ring!*
68030 aks. 40MHz m/4MB minne	9.900,-
68030 aks. 40MHz m/4MB minne/120MB HD	*Ring!*
68030 aks. 50MHz m/4MB minne	17.900,-
68030 aks. 505MHz m/4MB minne/120MB HD	*Ring!*
1MB 60ns minnebrikker for COMBO 22MHz	790,-
4MB 60ns minnebrikker for COMBO 22/25MHz	2.390,-

Amiga 2000 akselleratorkort 68040

Dette er det nye COMBO-kortet fra GVP. I dag finnes det i en 33MHz-versjon, og kommer med 4MB 32-bits internminne som kan utvides til 16MB. Den har SCSI harddiskkontroller, seriellport og bi-direksjonell parallellport.

68040 aks. 33MHz m/4MB minne	*Ring!*
68040 aks. 33MHz m/4MB minne/120MB HD	*Ring!*
68040 aks. 33MHz m/4MB minne/240MB HD	*Ring!*

Amiga 3000 akselleratorkort 68040

Med dette kortet får du full 68040-ytelse på din Amiga 3000. Kortet kan oppgraderes til 33MHz, noe som gjør det til det raskeste på markedet (25.35MIPS)

G-Force 040, 28MHz med 2MB 40ns minne	18.990,-
1MB 40ns minnebrikker for G-Force	1.990,-

I/O-kort for Amiga 2000/3000

Dette er et Zorro-II kort med to stk. "high speed" seriellporter og en parallellport. Kortet har også en MIDI-kontakt.

2 serieporter + 1 parallellport	2.200,-

Grafikk/video/Lyd

Capella er importør av videoprodukter fra både GVP (Impact Vision 24) og Centaur (Opal Vision). Her er noen av produktene vi leverer:

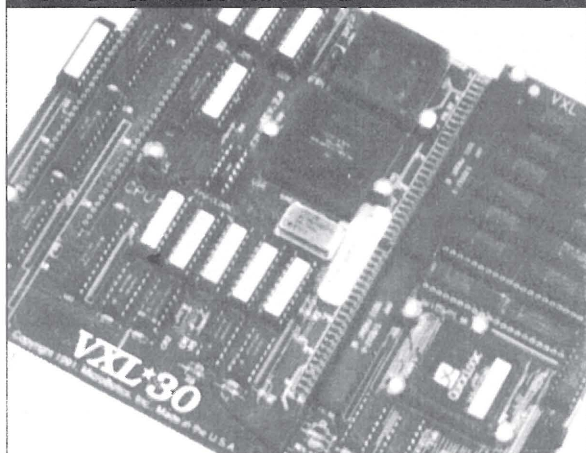
Impact Vision 24-bits kort m.m.	20.900,-
Impact Vision m/ Component Transcoder	27.500,-
Adapter for montering av IV24 i Amiga 2000	620,-
MyLad, prog. for videooverganger på IV24	*Ring!*
Desktop Darkroom, biledbehandling for IV24	*Ring!*
Cinemorph, overganger mellom bilder	1.050,-
Image FX billedbehandling	2.880,-
G-Lock ekstern genlock med styring	4.990,-
Opal Vision 24-bits kort	10.500,-
Scala Home Video Titler,	990,-
Scala Video Studio	1.990,-
Scala MM200, multimedia	4.780,-
GVP DSS 8-bits sampler med programvare	**695,-**

Produktene selges gjennom Amiga-forhandlere over hele landet.
Norsk importør: Capella AS, tlf. 02 20 08 06, svensk importør: Karlberg&Karlberg, tlf. +46 46 47 450

Turbo Amiga!

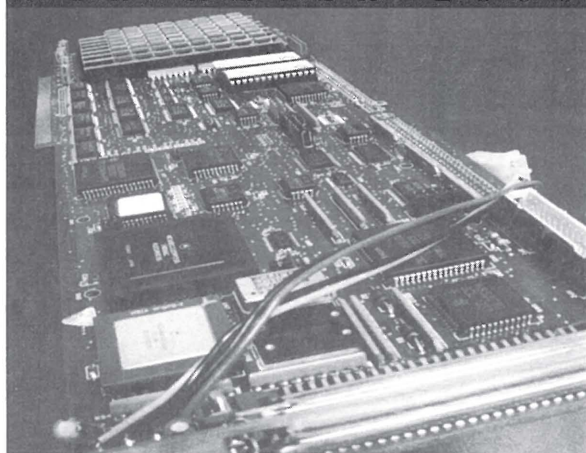
FOR AMIGA 500

Nå har du muligheten til å gjøre din Amiga 500 raskere enn en Amiga 3000!. Med VXL-30 68030 akseleratorkort fra MicroBotics kan du gjøre nettopp dette. Denne plugges inn i prosessorsokkelen, og gjør din Amiga uavhengig av eksterne løsninger. VXL-RAM 32 er et 32-bits ramkort til VXL-30, og i tillegg til minne inneholder det også en sokkel for Kickstart. Dermed trenger du ikke en egen bryter for å veksle mellom Kickstart 1.3 og 2.0.
MicroBotics har lang erfaring i å lage ekstrautstyr av høy kvalitet til Amiga, og VXL-30 føyer seg pent inn i denne rekken. Microbotics har også ramkort for Amiga 500, 500+ og 2000 og harddiskkontrollere for Amiga 2000.

Finesser
- 25, 33, 40 og 50 MHz utgaver
- 68030 og 68EC030 utgaver
- Sokkel for matteprosessor 68881/68882
- Oppgraderbar
- Sokkel for Kickstart på ramkortet
- 32-bits ramkort i 2 og 8 MB utgaver
- Mulighet for remapping av Kickstart til 32-bits minne
- Kompatibel med de fleste anerkjente harddiskløsninger

FOR AMIGA 2000

Nå kan oppnå høyere hastighet på din Amiga 2000 enn på Amiga 3000! Basert på 68EC030 gir Vector fra IVS deg en høy ytelse for en rimelig penge. Kortet kan bygges ut til 32MB RAM, ved bruk av *standard* 1MB eller 4MB SIMM brukker. Det inneholder også en Trumpcard Professional SCSI-kontroller og plass til harddisk, og muliggjør også mapping av Kickstart over i 32-bits RAM. Ingen andre akselleratorkort for Amiga 2000 har de samme finessene som Vector. Leveres i 25, 33 og 40MHz utgaver med matteprosessor.

SAMMENLIGNINGSTABELL	IVS VECTOR	GVP G-FORCE
32-bits ekspansjon på kortet	✔	✔
Utbyggbart til 32 MB	✔	
Innebygd SCSI-kontroller	✔	✔
68030/68EC030 på sokkel	✔	✔
68882 matteprosessor	✔	✔
25MHz hastighet	✔	✔
33MHz hastighet	✔	
40MHz hastighet	✔	✔
SCSI-SHARE nettverk	✔	
Bruker vanlige SIMM-brikker	✔	
SCSI tilgjengelig for 68000	✔	
RAM tilgjengelig for 68000	✔	
2630-kompatibel ekspansjon	✔	

VXL*30

VECTOR

Administrativ Databehandling AS
Postboks 269, 1411 Kolbotn
Tlf. 02-803354 / Fax: 02-803365

20 Megabytes!

Bruker du lang tid til på å rydde på harddisken for å få plass til dataene dine? Prøv da FLoptical, fremtidens lagringsmedia. Lagrer hele 20MB på en 3.5" diskett, til en uslåelig pris/ytelse kombinasjon. Floptical-diskettene ser og føles ut som vanlige disketter, men kan lagre 20MB. Kan også lese og skrive 720K/1.44MB disketter.
Floptical krever SCSI-interface og finnes som interne og eksterne modeller til PC, Mac og Amiga. Med en aksesstid på 65ms og en overføringshastighet på 1.6MBit pr. sekund er den klart overlegen andre flyttbare lagringsmedia. Så nå kan du lagre alle dine data uten å gå tom for lagringsplass, og den er perfekt for backup. Og vi bruker selvfølgelig 3M disketter.

24-BITS GRAFIKK FOR AMIGA

Vivid 24

Vivid 24 er et super høyoppløselig grafikk-kort med TI34020 grafikkprosessor for Amiga 3000/4000. Adri tidligere har et så kraftig grafikk-kort vært tilgjengelig for en så gunstig pris. En profesjonell løsning for sanntids animasjon og rendering.

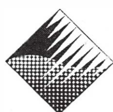
- Opptil fire TI34020 mattegrafikkprosessorer
- 100.000 fylte polygoner pr. sekund
- Opptil 160 MFLOPS ytelse
- 24-bits fargegrafikk
- 2048x2048 interlaced oppløsning
- 1280x1024 non-interlaced oppløsning
- Opptil 16MB videominne
- 8-bits Alpha channel
- 31.25 millioner punkter pr. sekund

DIGITAL VIDEOREDIGERING

Digital Editmaster

Digital Editmaster og Commodore Amiga er et komplett digitalt redigeringsstudio med profesjonell kvalitet. Dette kortet muliggjør redigering og produksjon av video på din Amiga. Det er det eneste videoredigeringssystemet på Amiga som muliggjør sanntid lagring av video på harddisk med en hastighet på 25 bilder pr. sekund. Etter redigering av filmens scener, kan Digital Editmaster vise den ferdige videofilmen på skjermen, og den kan tas opp på en videospiller.

- Sanntid videolagring NTSC/PAL/S-VHS
- 32-bits kobling til Vivid 24
- JPEG kompresjon fra 15:1 til 70:1
- Redigering av lagret informasjon
- SMPT tidskode, kompatibel med Sunrize

DIGITAL MICRONICS, INC

Administrativ Databehandling AS
Postboks 269, 1411 Kolbotn
Tlf. 02-803354 / Fax: 02-803365

Obligatorisk AMOS-versjon!

av Torsten Gabrielsen

Amos har kommet i ny versjon, og har fått etternavnet professional. Og til alle som har den gamle Amos 1.3, kan jeg bare si: Oppgrader til Amos Professional nå! Selv etter en kort testperiode kan jeg slå fast at forskjellen er som katt og mus.

For deg som ikke kjenner AMOS

Denne testen er nok hovedsaklig skrevet til de som har Amos fra før, eller har en viss kjennskap til språket.

For deg som ikke kjenner Amos 1.3, kan jeg si at det er en slags BASIC med ca 500 kraftige kommandoer. I Amos Pro har det kommet rundt 200 til (hovedsaklig for menyer og Amos Professional Interface). Det er særlig på grafikksiden at det er mange og kraftige kommandoer, men Amos dekker stort sett alt du kan ha bruk for. For styring av sprites og bobs har du et eget språk i språket som heter AMAL. Dette kjører uavhengig av hovedprogrammet, og gir veldig raske og glidende bevegelser. Den store ulempen med Amos er at du ikke kan lage intuitionprogrammer; du kan ikke lage workbench- utilities o.l.

Riktignok kan du med Amos Pro kalle opp alt du trenger fra systemet, så det går jo alltids an å få det til. Men Amos ligger alltid der i bakgrunnen på en egen skjerm som ikke er en vanlig intuitionskjerm og ingen av tegnerutinene e.l. kan brukes på intuitions vinduer eller skjermer.

Ny og forbedret look

Den nye editoren har fått en kraftig ansiktsløfting, og har nå et utseende som passer multimediaalderen. De gamle gadgetene som før lå på toppen av skjermen, er nå lagt over på nedtrekksmenyer. Dette og at PAL-oppløsningen utnyttes mye bedre, gjør at vi ender opp med en del flere linjer på skjermen enn før. Noen nye gadgets har kommet, men de er holdt nede på en akseptabel størrelse og tar ikke mye plass.

Installasjon

Første gang du starter opp maskinen med Amos system-disk i diskettstasjon, kommer du rett inn i innstallasjonsprogrammet. Her velger du først språk. Etterpå får du muligheten til å velge hva du ønsker å legge inn på harddisken (hvis du ikke har harddisk så er innstallasjonen ferdig nå). Så må du velge hvor amosskuffen skal legges inn. Installasjonsprogrammet sier i fra hvor mye plass du har ledig og hvor mye plass de valgte filene vil ta. Har du ikke nok plass på partisjonen så ser du det med en gang. Meget bra system! Når du er ferdig, velger du bare OK og lar tingene gå sin gang. Programmet vil be deg bytte inn de forskjellige diskettene en etter en, og det hele er egentlig ganske fort unnagjort.

Kompatibilitet

Det første jeg gjorde var å hive disketten inn i en Amiga 4000. Et raskt dobbelttrykk på programikonet, og så kom guruen på besøk. Men jeg fikk den til slutt til å fungere etter følgende handlinger:
- Slo av 68040- prossessorens copyback og datacache med: 'CPU Nocache'. Nå startet Amos opp, men skjermen er et kaos.
- Endret på Workbench-skjermen til en "gammel" modus; 4 farger hires interlace. (Nå ble skjermen ok, men muspekeren er dobbel.)
- Gikk inn i preferences pointer og endret til Lores pointer.

Nå virket alt tilsynelatende bra. Jeg testet enkelte Amos-programmer, og det meste virket ok. Men jeg har ikke gjort noen omfattende test på Amiga 4000. På Amiga 3000 derimot, har jeg testet alle(?) de over 150 programmene som følger med Amos Pro; alt har fungert helt utmerket uten at jeg har gjort noen som helst "nedgraderinger" av maskinen. I tillegg har jeg såvidt testet Amos Pro på A2000 og A2500. Det er mye morsommere med Amos Pro på en Amiga 3000 en på en vanlig A500/A2000, men det går fremdeles raskt unna på en uaksellert maskin.

Amos Prof. har en mye bedre manual!

190 programmer

Jeg sa at det følger med over 150 programmer, men det var bare for å være sikker på å ikke overdrive, for en søking gjennom hele Amos Pro-skuffen fant jeg 190 (ett hundre og nitti) filer som matchet med etternavnet ".AMOS"! Så vidt jeg har funnet ut er alle sammen kjørbare programmer; spill, utilities, nytteprogram og eksempler. De fleste programmene er mindre eksempler, og tar sekvensielt for seg de fleste(?) kommandoene i Amos Pro. Det meste er veldig godt forklart og den lureste måten å lære seg Amos Pro må være å lese seg til et minimum av grunnleggende kunnskaper gjennom manualen, og deretter å gå igjennom eksemplene en for en. I tillegg til komplette eksempler, ligger det mange ferdige rutiner som du kan inkludere i dine egne programmer.

Manualen

Manualen er et kapittel for seg. Den er en kraftig forbedring fra den gamle manualen til Amos 1.3. Den stygge ringpermblokka

i mini-format er borte og erstattet av en skikkelig bok i normal størrelse. Men mest av alt er den nye manualen mye *penere.* Den er også mye lettere å bla i, og på toppen av hver side står det hvilket emne som tas opp, slik at du lett finner fram. I motsetning til 1.3-manualen, så har ikke Amos Pro-manualen henvisninger til eksemplene som ligger på diskettene. Og de nummererte eksemplene (01-84), er ikke nummererte etter kapitlene i boka; så det kan være vanskelig å finne akkurat det du er ute etter på diskettene. Men Instruksjonene er veldig godt forklart og har mange skrevne eksempler.

Hva er nytt?

Generelt sett er det lagt til noen få ekstra kommandoer her og der, uten at jeg finner noen som er spesielt verdt å nevne. Men noen meget viktige tillegg er:

- *IFF ANIM-support :* Spill av IFF-animasjoner! Amos pro gir meget god kontroll over animasjonen, med muligheter til å hoppe over frames o.l. Det er også mulig å gjøre andre ting samtidig; som å la sprites fly over animasjonen, eller tegne i det animerte bildet på områder der det ikke er noen bevegelse i animasjonen.

- *Arexx-support.* Full send og motta. Alt du trenger for å kunne lage programmer som kommuniserer med andre programmer via Arexx (f.eks. CygnusEd).

- *Amos Professional Interface.* Et språk i språket, med over 100 kommandoer. Ligner litt på Amal; med korte og kryptiske kommandoer. Dette er en slags Intuition for Amos; du kan åpne dialogbokser, sette opp buttons osv. Hvis du for eksempel skal sette opp en dialogboks (requester) der brukeren kan taste inn i mange forskjellige bokser, så setter du opp disse først, og etterpå kan du ved en enkelt kommando vente på at bruker skal gjøre seg ferdig. Da kan brukeren taste inn i en strenggadget, trykke seg over i en annen gadget, slå av og på forskjellige brytere, og til slutt velge OK. Du slipper å lage et komplekst system for å styre alt dette selv. Dessverre blir Interface-rutinene forferdelig ustruktererte og vanskelige å lese.

- *Undo buffer.* Akkurat som i CygnusEd; trykk Amiga+U for å gå et og et steg tilbake. Du kan stille inn bufferstørrelsen helt opp til 256K.

- *Command History* (Direct Mode). Direct Mode fungerer akkurat som shell; trykk pil opp og pil ned for å bla deg igjennom de forrige kommandoene du har tastet inn.

- *Flere programvinduer samtidig.* Igjen har man hermet etter CygnusEd, idet opplegget er akkurat det samme; vinduene står over hverandre, og du kan dra dem vertikalt for å forstørre eller forminske dem. I tillegg kan du skjule dem helt fra skjermen, og da dukker de opp på nedtrekksmenyer slik at du kan hente dem derfra.

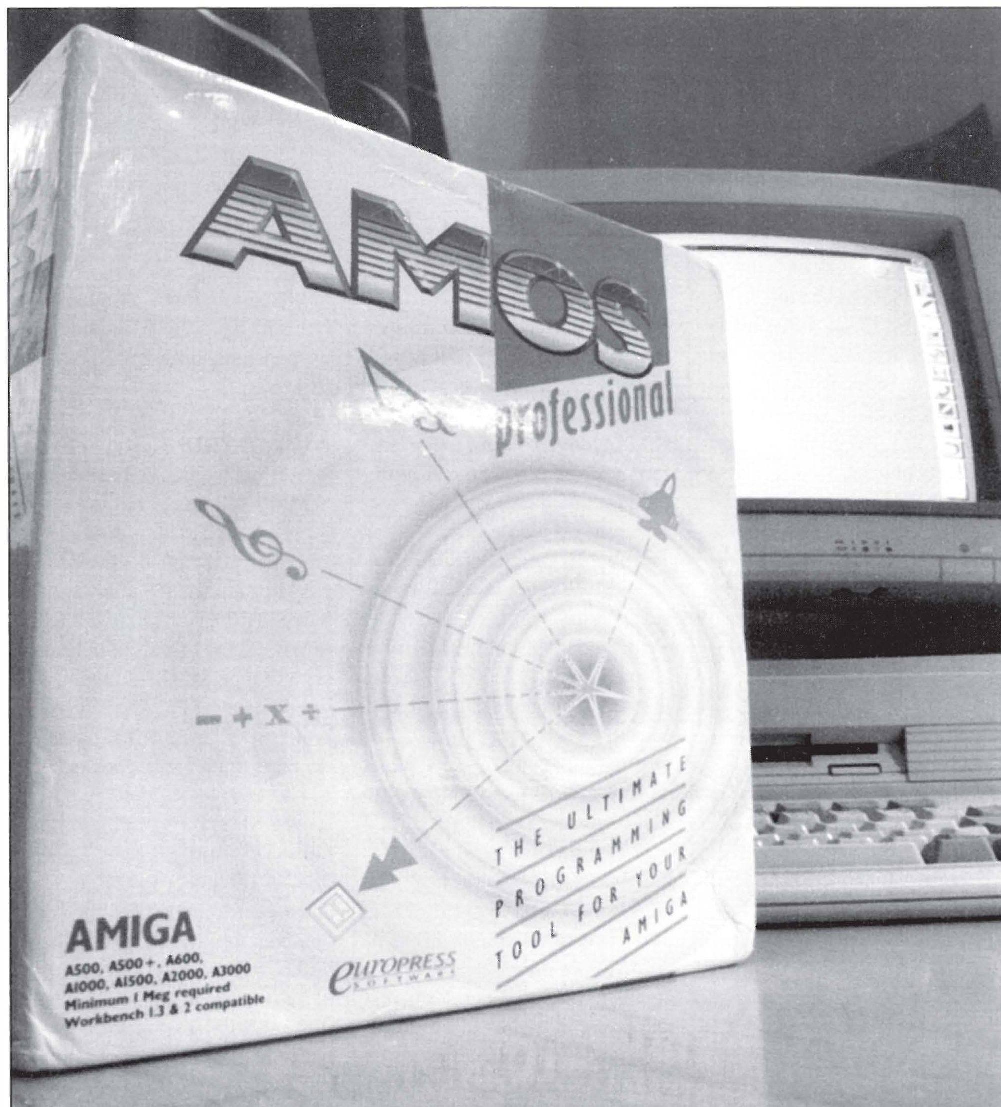
- *Online Help*. Meget bra Help-funksjon. La oss si at du skal skrive en Rainbow-kommando, men så husker du ikke helt syntax'en. Da skriver du bare rainbow, flytter kursoren til starten på ordet, og trykker på hjelp. Da åpnes et nytt vindu med forklaring om akkurat den kommandoen. I tillegg kan du gå inn på forskjellige emner for mer generell hjelp.

- *Støtte for Libraries*. Du kan kalle opp rutiner fra intuition, exec osv.

- *Nedtrekksmenyer.* Mange og avanserte funksjoner. I utgangspunktet er nedtrekksmenyene en nøyaktig kopi av intuitions, men her kan du gjøre så mye mye mer. Du kan lage noen menyer som går opp, mens andre går ned, og du kan ha animerte menyvalg. Menyene har faktisk et eget språk med egne kommandoer, akkurat som Amal.

- *Amos Professional Monitor.* Dette er en debugger for dine Amos Pro programmer. Her kan du kjøre programmene dine steg for steg. Enkelt og grei debugger.

- *Open/Close All* (Unfold/Fold). Nå kan utføre Fold/Unfold på alle procedures samtidig. Dette er nyttig blant annet når du skal

På dette bildet ser det nesten ut som om Amos leveres i en boks av container-dimensjoner, et kjent knep i PC-verdenen. Esken er adskillig mindre, men til tross for dette inneholder den en overvektig manual, et tillegg på størrelse med et menighetsblad, samt en liten stabel med disketter.

utføre søk og erstatt, da denne funksjonen ikke søker i stengte procedures. Mang en gang har jeg irritert meg grenseløst over å måtte gå gjennom hele programmet for å åpne procedures før jeg utførte søk og erstatt, men ikke nå lengre!
- ***Ny File requester.*** Mye bedre look og funksjonalitet.

Funksjonelle endringer

Amos Pro har en del funksjonelle forskjeller fra Amos 1.3. Den nye dragbaren scroller ikke teksten mens du drar i den hvis du ikke holder nede høyreknappen. Dette gjør det greit å forflytte seg raskt i teksten, men hvis du skal lese mens du scroller, så holder du bare høyreknappen nede i tillegg til venstreknappen. Denne måten å behandle dragbars er en ny "standard" på Amos Pro. Dragbars har i det hele tatt gjennomgått en del endringer. Det er lagt vekt på å gjøre dem mere intuitionkompatible. Hvis du trykker nedenfor eller ovenfor selve dragbaren, så forflytter den seg et "steg". Hvis du trykker på dragbaren, så tar du tak i den uten å forflytte den. Og sist, men ikke minst; hvis du drar i dragbaren og havner utenfor, så er den fremdeles i "dragmodus". For de som ikke kjenner det gamle opplegget på Amos 1.3, så kan jeg fortelle at der spretter dragbaren rundt omkring i hytt og pine, og fungerer slett ikke slik man er vant til fra workbenchen. Konfigureringen er nå mye bedre, og du trenger ikke å hente inn et spesielt program; alt ligger der i menyen. Og du kan programmere menyene til dine egne hotkeys, stille skjermstørrelsene, og mye mye mer. Alt er veldig enkelt og greit. I tillegg har det skjedd mange andre små endringer som gjør at alt flyter mye bedre, uten at jeg skal gå nærmere inn på alle detaljene.

Andre småting

- ***Autosave***
- ***Block*** velges med VENSTRE knappen; mer kompatibel med andre programmer (CygnusEd).
- ***Flere tilleggsprogram,*** blant annet en Directory Opus-klone og en sample editor. - De fleste (alle?) utilities er skrevet om og har blitt mye bedre. Alle accesories er lett tilgjengelig via menyer.
- ***Støtte for Else if.***
- ***Exec***; send CLI-kommandoer.
- ***Check 1.3***; kommando for å sjekke om programmet ditt er kompatibelt med Amos 1.3. Hvis det er det, så vil det alltid bli lagret som 1.3. Hvis det motsatte er tilfelle, så kan du ikke ta det inn i Amos 1.3; du vil bare få feilmeldingen: "This is not an Amos program".

Konklusjon

Amos Professional er et fantastisk enkelt og kraftig språk, og den nye versjonen er MYE bedre enn den gamle når det gjelder alt. De viktigste endringene er nok støtte for IFF-animasjoner, Arexx og det nye Amos Professional Interface. Det eneste som mangler nå på at det virkelig er et profesjonelt språk er strukturer (sammensatte variabler) og FULL intuition-kompatibilitet. Hadde jeg enkelt kunne lage Workbench utilities på Amos, så hadde jeg nok brukt all min ledige tid på det. Men hvis man ser bort fra disse to tingene, så er Amos Professional rett og slett utrolig bra. Løp og kjøp!

FAKTA

Amos Professional

Maskinkrav: Ingen spesielle
Produsent: Europress SW
Pris: ca 600 inkl. mva.
Importør: SuperSoft

Pluss:
Det meste

Minus:
Manglende intuitionkompatibilitet (men mye bedre enn Amos 1.3)

Vector 68030 akselerator

av Ørjan Eriksen

En utfordrer til GVP's dominans på akselerator-markedet er Vector fra IVS. En del smarte finesser gjør dette til en farlig konkurrent, men etterhvert som Amiga 4000 og Amiga 1200 får et større programvare-utvalg vil nok den største konkurrenten bli disse maskinene.

Installering

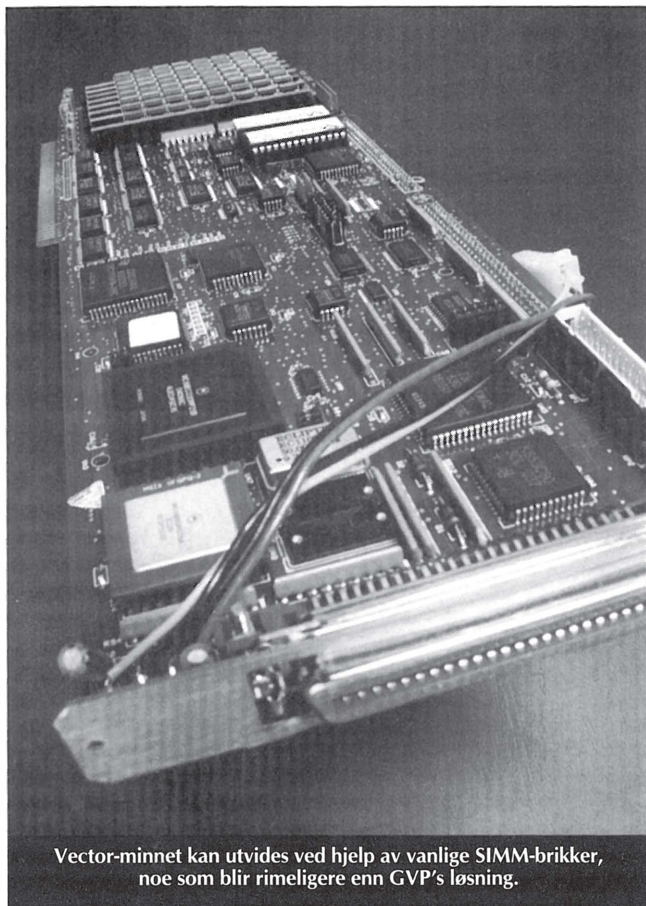
Kortet jeg testet ble levert med 8 SIMM'er som jeg installerte selv. Siden dette var 8*1 Mbit SIMM'er fikk jeg 8 MB RAM.Deretter flyttet jeg jumperen som bestemmer hvor mye ram som er installert, samtidig slo jeg også av "autoboot"-jumperen (jeg prøvde først uten harddisk), og satte kortet i CPU ekspansjonsporten. Dermed kunne jeg starte fra ALF3 kortet jeg hadde i maskinen fra før av. Maskinen startet opp som normalt, og jeg kunne se at jeg nå hadde 1MB Chip Ram og 7,5 MB FastRam.512KB av FastRam blir satt av til såkalt FastROM. Det betyr at hele Kickstart2.0 blir flyttet fra 16 bits ROM til 32 bits FastRam, dermed blir alle operativsystemfunksjoner mye raskere.

Litt tekniske data

25 MHz 68030 og 68882 matteprosessor, innebygd SCSI kontroller og plass til 32 MB RAM på kortet. I tillegg kan du koble på hundrevis av mega-bytes på de to 2630 kompatible ekspansjonsportenepå baksiden av kortet.

Mer minne

Kortet må bygges ut i steg på 4 SIMM'er (8 bits per kort * 4 gir 32 bits RAM). Det gjør at du kan ha 4, 8, 16 eller 32MB RAM på kortet. 4/8 MB med (1 MB SIMM'er), eller 16-32 MB (4MB SIMM'er). Du kan bruke samme type SIMM-moduler som brukes på PC, dvs. Vector bruker standard SIMM. Dette er en stor fordel, fordi standard SIMM er mye billigere en spesial SIMM'er som brukes av f.eks GVP-kort.
I 68030 modus er RAM'en adressert fra 2.000.000 HEX og oppover, det gjør at du ikke kan bruke "ZKick" eller "ReKick" til å laste inn en annen kickstart (det var litt plagsomt for meg, siden jeg bruker "ReKick" til å starte Kickstart3.0, på min A2500). RAM'en kan også brukes i 68000 modus, da vil den bli adressert fra 200000 HEX og oppover, og fungere

Vector-minnet kan utvides ved hjelp av vanlige SIMM-brikker, noe som blir rimeligere enn GVP's løsning.

som vanlig 16 bits ram. Til og med harddisken kan brukes i 68000 modus.

SCSI-nett

Programvaren støtter også SCSI-nett. Dvs. du kan koble sammen flere maskiner ved hjelp av SCSI kabler mellom maskinene. På denne måten kan du enkelt dele harddisken i én maskin, med flere andre maskiner som har samme kort eller en annen type kort som også støtter SCSI-nett. Dette nettet vil bli svært raskt, men den lengste avstanden mellom maskinene er 6 meter med en godt skjermet kabel. Siden vi bare hadde et kort kunne vi ikke teste dette.

Harddiskkontroller

Jeg hadde bare til rådighet en eldgammel 80MB Quantum som jeg trodde var krasjet for godt. Denne harddisken ville ikke virke verken på ALF3 kortet, i A3000 eller på GVP harddiskontrollere. Derfor var den en fin kandidat til å teste kortets reaksjon på harddisker med feil. Jeg satte den inn og startet opp på nytt fra disketten som følger med kortet, og kom rett inn i installeringsprogrammet for harddisken. Kortet hadde funnet harddisken og viste hvilken type det var. Så langt klarte alle de andre kortene inkludert A3000, å komme. Deretter prøvde jeg en "LowLevelFormat", det stoppet med en gang og rapporterte feil fra harddisken, samtidig hengte hele maskinen og jeg måtte starte på nytt. Nytt forsøk, da oppdaget jeg et menyvalg som heter "Self test", det prøvde jeg, og jeg fikk resultatet "No Errors reportet from drive". Dette virket jo lovende så jeg startet "Certify" som sjekker harddisken for feil. Den fant 3 "Hard errors" som automatisk ble utelukket. Etter dette virket til og med "LowLevelFormat" og jeg kunne deretter formatere harddisken på nytt, med vanlig AmigaDOS format. Det er tydeligvis stor forskjell på hvordan de forskjellige kontrollerene håndterer feil fra harddisken. Verken ALF3, GVP eller A3000 klarte å formatere denne harddisken. Nå virket den helt normalt, jeg kunne til og med flytte den over til ALF kontrolleren etterpå, og den virket fortsatt like bra. Et stort pluss for dette kortet og installeringsprogrammet!

Vector reddet en disk fra søppel-dynga!

Hastighet

Siden kortet har samme spesifikasjon som en A3000 når det gjelder hastighet (25MHz), forventet jeg at kortet var ca. like rask som en A3000 i vanlig CPU intensive programmer (mye matematiske beregninger). En rask test med programmet AIBB (Amiga Intuition Based Benchmarks) viste at mine antakelser var rett. I alle beregninger som ikke viser noe på skjermen (alle bortsett fra "WritePixel", "TGTest" og "BeachBall"), var kortet like rask som A3000. A3000 har en fordel i og med at CPU har 32bits tilgang til CHIP RAM, derfor var "WritePixel" testen bare halvparten så rask som A3000, i "TGTest" var kortet ca 80% av A3000 og BeachBall nesten 90%.
I følge manualen er harddisk-kontrolleren meget rask, men siden jeg brukte en gammel 80MB Quantum, ble ikke mine tester spesielt bra. Bare 500KB i sekundet på lagring og ca 650KB i sekundet ved lesing. Det samme programmet kjørt mot en ALF kontroller viste ca 400KB ved lagring og ca 550KB ved lesing (samme harddisk). I følge tester gjort med nyere harddisker, klarer Vector-kortet godt over 1MB i sekundet på de nye 120MB eller større Quantum-harddiskene. Vector SCSI-kontrolleren er raskere en ALF3 med samme harddisk. Det tyder på at Vector kortet sansynlivis lett vil overstige 1MB i sekundet på en raskere harddisk.

Konklusjon

Et kort som absolutt holder mål, en meget god og rask harddiskkontroller. Konfigureringsprogramet var også en nytelse å bruke. Vector reddet en tilsynelatende ubrukelig harddisk fra en trist skjebne på søppeldynga. Det gir det et ekstra pluss. Kortet er enkelt å installere og har en bra manual. Kortet er ikke blant de aller raskeste akselratorer på markedet, men det kommer i raskere versjoner (33Mhz og 40/50Mhz) i nærmeste fremtid. En annen stor fordel er at det kan bygges ut med svært mye RAM (32 MB på selve kortet og over 100MB på ekspansjons-bussen på baksiden av kortet).

For de som trenger mye RAM og mulighet for å koble flere maskiner sammen i SCSI nett, er dette et meget bra alternativ. De som jobber mye med bildebehandling i f.eks AdPro, vil sette pris på de enorme RAM-mengdene du kan installere på dette kortet.

Vector er en verdig utfordrer til GVP, som kanskje har fått lov til å være alene i markedet litt for lenge.

FAKTA

Vector 25MHz m/4MB

Maskinkrav: Amiga 2000
Produsent:
Interactive Video Systems
Pris: 9.300,- inkl. mva.
Norsk distributør:
ADB, tlf. 02-803354

Pluss:
Bruker standard RAM, kan utvides mye, god harddisk-software, utnytter minne og SCSI også i 68000-modus

Minus:
Prisen på en A2000 med aksellerator og harddisk blir en god del høyere enn for en ny Amiga 3000.

Hvilken genlock?

Da jeg første gangen så en genlock holdt jeg på å dette av pinnen. Det var FAMO i Oslo som viste fram vidunderet på en Commodore-messe på restauranten "Henrikke" i Oslo. Året var 1987, og det var imponerende! Tenk - legge tekst rett på videofilmen, like proft som NRK!

Generelt om genlock

For uinnvidde: Poenget med en genlock er å blande sammen grafikken og et videosignal, slik at du f.eks. kan legge tekst på en videofilm. I tillegg til genlocken trenger du en Amiga og to videospillere. Du kjører signalet fra den ene spilleren inn i genlocken (som er koblet til Amiga), og der mikses det med Amiga-grafikken. Videosignalet ut fra genlocken inneholder det ferdig miksede signalet, som kan tas opp på den andre videospilleren.

Som for alt annet Amiga- ustyr bør du slå av maskinen før du kopler til og fra ekstra utstyr. Dette er ikke tull - det kan gå ut over utstyret eller Amigaen. (Personlig erfaring med svart skjerm!) RGB-signalet som går til monitoren fra genlockene er mye bedre enn det du får tatt opp på VHS/S-VHS-tape. Opptaket vil bli mer "frynsete" og fargene dårligere, mer utflytende. Hvis du skal ta opp på video bør du bedømme resultatet før opptak ved å kople til monitoren med vanlige videosignaler eller Y/C. Da kan du justere slik at det passer videoen.
Genlockene kan brukes sammen med all slags programvare - Dpaint, Scala osv.

Nå fins det genlocker i ulike prisklasser og kvaliteten følger prisen et stykke på vei. De billigste genlockene har de dårligste egenskapene, men som alltid er det ditt behov som avgjør. Hovedforskjellen mellom billige og dyre genlocker er kvaliteten på det signalet som kommer ut av boksen. De billigste genlockene har gjerne dårligere farger særlig på Amiga-grafikken, fargene flyter mer ut og flimrer en del. Samtidig har du ingen muligheter til å justere farger, kontrast og lysmengde. Du må godta det signalet som kommer ut. Dyrere genlocker gir bedre, mer stabilt bilde og fler muligheter til å justere bildet. Vi har kikket på noen genlocker til en pris godt under 10000.-

Alter Image - et rimelig alternativ.

FAKTA

Alter Image genlock

Maskinkrav: A500/1000/2000.
Produsent: The Disc Company.
Pris: ca. 2500.- hos Elkjøp.

Pluss:
Enkel i bruk, rimelig kvalitet på videosignalet.
Bra programvare. Lav pris.
Minus:
Overstyrte farger på Amiga-grafikken. Må koples rett på RGB-porten.

Scala-packa

Alter Image Genlock leveres i en pakke sammen med Scala 500 og selges av Elkjøp-kjeden. Dette er en liten boks som du "skrur" fast til RGB-porten på din Amiga. Den svarte boksen spiser bare vanlige videosignaler (komposit PAL). Du har ingen muligheter til å justere signalet, men du kan velge om du vil se på Amigaskjermbildet, videobildet eller miksen av begge. Dette er en rimelig genlock som passer hvis du bare skal legge på enkel tekst - hvit tekst med svart omriss feks. - på en videofilm. Har du Video 8 eller VHS-C og bare skal kopiere en gang over på VHS, kan dette holde. Medfølgende programvare er topp! Scala 500 gjør tekstingen til en lek, selv om det er en fordel med ekstra RAM også til Scala 500! Kvaliteten på videosignalet er bra, men Amiga-grafikken er overstyrt - skimrende og litt ustabile farger som flyter litt ut. Derfor passer det best med svart-hvitt!

Electronic Design PAL

Dette et en litt større boks som koples til Amigaen via kabel. Boksen leveres uten programvare. Du kan justere fargemetning, lysmengde og kontrast på videosignalet i tillegg til at du kan tone grafikk og videobilde ut eller inn. Du kan også invertere bildet slik at du får deler av videobildet inne i en figur eller i hule bokstaver (nøkkelhull- eller key-effekt). Skarpt og bra Amiga-bilde med fine farger. Kvaliteten totalt er rimelig bra og bedre enn Alter Image. Du kan bare benytte PAL-signaler. Boksen kan brukes som RGB-splitter til en digitizer.

Electronic Design Y/C
Den samme boksen finnes også i en S-variant, dvs. en boks hvor du kan kople til S-VHS eller Hi8 og få fullt utbytte av signalene. Det gir fremfor alt en mye bedre kvalitet på selve videosignalet. Har du et S-VHS eller Hi8-kamera, bør du satse på en genlock som kan benytte de s.k. Y/C eller S-signalene. Du kan også kople til vanlige PAL-signaler, men kvaliteten blir da ikke bedre enn med PAL-utgaven.

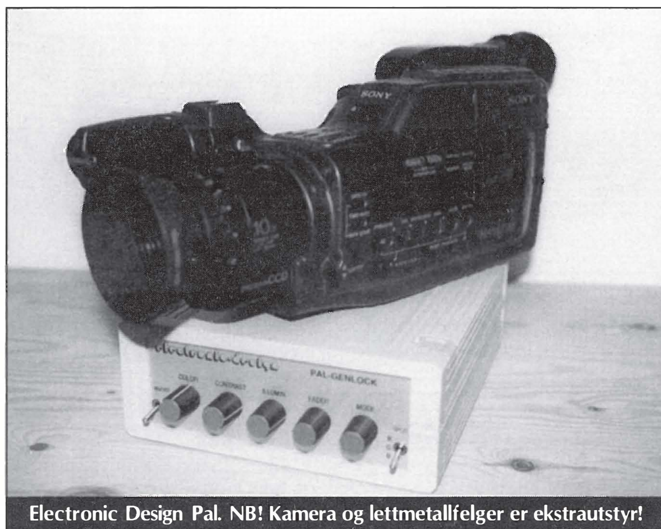
FAKTA

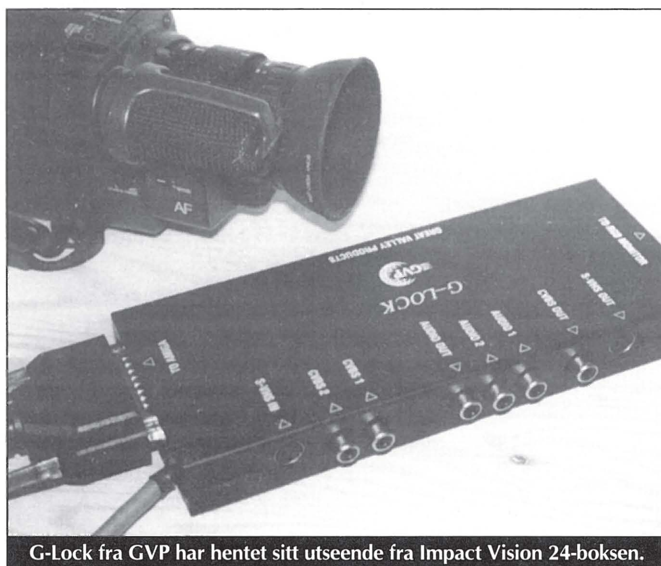
Maskinkrav: Alle "gamle" Amigaer. Ikke testet på 4000/1200.

Pluss:
Flere muligheter til å justere videobildet. Bra kvalitet både på video og grafikk.

Minus:
Matboks-design med "skru-knotter".

Pris: I underkant av 5000.- for PAL-genlocken hos FAMO i Oslo (02-381205).
Y/C-boksen finnes i to utgaver: Electronic Design Y/C til i underkant av 7500.- hos FAMO og Hama S290 til ca. 8500.- (Hama importeres av Skandiafilm i Oslo Tlf: 02-280000)

Electronic Design Pal. NB! Kamera og lettmetallfelger er ekstrautstyr!

G-Lock fra GVP har hentet sitt utseende fra Impact Vision 24-boksen.

Genlock med styring

G-lock fra GVP er en genlock som fungerer anderledes enn de fleste andre genlocker som er på markedet. Det er en meget avansert boks som kan vise fram bra egenskaper, men den har også en del minus. La oss se hva som skiller G-lock fra de andre: Du har ingen knapper på utsiden, bare kontakter for tilkopling ut/inn av 2 vanlige videospillere/kameraer (komposit video) og en S-inngang for tilkopling av S-VHS/Hi8. I tillegg har du to lyd inn- og utganger. Du har ingen knotter og vri på, og det er naturlig for alle innstillinger gjør du i programvaren, og her har du mye å stille inn på.

Noen fakta: G-lock kan ikke benytte S-Video og composit samtidig. Du må velge, enten eller. Lydinngangene er mono hvis du bruker to kilder, ellers må du benytte begge inngangene til en kilde for å få stereo - tilleggs-lyden (fra en kassettspiller, CD eller Amiganes lyd) mister du da. G-lock skal koples til RGB-porten på Amigaen og i tillegg til joystick-porten. Installasjonen er enkel og grei. Du trekker over ikonet til harddisken, eller kjører fra diskett (hvis du har WB 2.0 eller høyere). Det står at du kan kjøre med 1.3 i manualen - men det funka ikke her. Oppstarten er mer plundrete enn vanlig. Når du benytter en genlock, kan du som regel bare kople til videokilden og når du starter opp Amigaen, får du videobildet i bakgrunnen med en gang. Så ikke her. Du må starte opp en gang (fra CLI eller ved å klikke på ikonene) og så får du beskjed om å "re-boote" ved å klikke på en knapp. (Dette kan legges inn i oppstart-sekvensen) Så må du gjenta prosedyren med å starte fra CLI eller klikke på ikonene. Ok. så er du igang. Du får en meny som bare dekker en del av skjermbildet. Her kan du velge ulike videokilder og stille inn fargebalanse, fargemetning, hvor lyst/mørkt bildet skal være og kontrast. På dette skjermbildet kan du veksle mellom kilde 1 og 2 og Y/C, Amiga-grafikken, direkte, gjennomsløyfing av videobildet eller overlay (grafikk + video).

Med lyd og shortcuts

I lydmenyen kan du stille lyd-volum og bass/diskant, og du kan blande lyden fra to lydkilder. Merkelig nok kan du ikke stille lydnivået individuelt. Det blir samme nivå på begge kildene.
Heldigvis har du kort-kommandoer til de fleste innstillingene, og du kan også lage dine egne kommandoer. Ctrl + alt + F5 gir deg Y/C, med ctrl. + alt + F8 veksler du mellom lydkildene.

Erfarne brukere

Er du en erfaren videobruker kan du dukke dypere ned i materien og stille inn forholdet mellom de 3 primærfargene, RGB og ulike variable for den enkelte primærfargen. I tillegg kan du stille key-nivået. Dvs. hvis du har Amiga-grafikk i forgrunnen, kan du bestemme i hvor stor grad og hvor videobildet skal skinne gjennom dette bildet. Proft!

Test-resultat

Kvalitetsmessig er G-lock på høyde med den dyrere Electronic Design Y/C selv om videosignalet taper seg litt mer når det går igjennom.
Amiga-grafikken er ren og pen med bra farger. Så langt alt bra. Et problem er følgende: når du redigerer en video spoler du ofte uten bilde. Gjør du det med G-lock mister du bildet gjennom genlocken når du setter på play igjen. Du må først velge bildekilde ved short-cut eller fra video-menyen før du kan fortsette. Da blir det et problem hvis du bruker Videodirector eller en egen redigeringspult for å styre overspillingen. Når det er en hvis avstand mellom de ulike scenene på videotapen vil disse spole uten bilde. G-lock mister da bildet og du må kople det inn manuelt og du kan ikke foreta redigeringen automatisk. G-lock kan ellers synke stillbilder og slow-motion hvis videokilden er bra. (Prøvde med V6000-kameraet til Sony). Du kan ikke tone direkte fra en videokilde til en annen og veksler du videokilde "på direkten" får du hopp i bildet. Ved hjelp av et Arexx-skript kan du tone fra en kilde via et svart bilde og så over i den andre. Det fungerte bra her, men du kan risikere at bildet "hopper" litt i overgangen. Det gikk ellers fint å stille lyden og du kan også kutte ut lyden (mute) ved et musklikk. Når du går fra en videokilde til en annen må du også forandre lydkilden manuelt, de følger ikke hverandre. Det gjelder også hvis du toner ved hjelp av Arexx.
Alt i alt en kvalitetsmessig bra genlock med en del særheter. Prisen på ca. 5100.- gjør den til det rimeligste S-alternativet på markedet.

FAKTA

G-lock

Maskinkrav: Alle "gamle" Amigaer.
Produsent: GVP
Pris: Ca. 5100.- inkl. mva.
Importør: Capella AS, Tlf. 02-200806

Pluss:
Bra kvalitet på video og Amiga-grafikk.
Lydmikser inkludert.
Mange justeringsmuligheter.

Minus:
Bare to lydinnganger.
Fare for å miste "videobildet" ved spoling uten bilde.

NYHETER, FRA S.12

slik at man slipper å håndtere den opprinnelige 1.0-manualen og en haug med oppdateringshefter.

GigaMem

"Virtuelt minne" kan forenkelt sett beskrives som minne som maskinen tror er der, men som ikke er der likevel! Dette er standard på enkelte andre operatvisystem (eks: Unix) og kvasi-opplegg (som f.eks. Windows), og kan være en fordel hvis du har for lite minne i maskinen. Det som skjer, er at forskjellige deler av minnet lagres på harddisken og hentes inn igjen når det er bruk for dem. Hvis dette høres praktisk ut, er ulempen med det er at det ofte går tregt, og med dagens RAM-priser vil det ofte være like godt å fylle opp maskinen hvis man virkelig *trenger* mer minne. På Amiga er ikke håndtering av virtuelt minne standard i operativsystemet, noe som kan skyldes at Amiga opprinnelig ikke var utstyrt med en såkalt "Memory Management Unit" (MMU) som håndterte minnet. Dette ville faktisk være en fordel, da en MMU også hjelper til med å beskytte program mot å bli overskrevet av andre program når du gjør mer enn én ting samtidig.
De som ønsker virtuelt minne på sin Amiga, kan kjøpe GigaMem fra BSC, som gir deg så mye minne som du vil ha, bare begrenset av hvor mye ledig plass du har på harddisken.

Final Copy II

Programmet som mange mener er den beste tekstbehandleren til Amiga, Final Copy, er kommet i ny versjon. Du kan benytte såkalte "outline fonts" under både Workbench 1.3, 2.0 og nyere, og utskriftskvaliteten er derfor upåklagelig. Innebygde tegnerverktøy, import av IFF-grafikk (opp til 24 bits), Postscript-utskrift, automatisk (engelsk) orddeling, ordliste med 144.000 (engelske) ord, forstørret og forminsket visning av sidene, mange spalter, automatisk justering av tekst rundt grafikk etc. Det er irriterende at ikke et slikt program blir tilpasset norske forhold, med norsk ordliste etc. Norsk importør er SuperSoft.

Lost Treasures of InfoCom

Endelig! Hurra! Dagens eventyrspill med sin fantastiske grafikk, pek-og-klikk styring, lyd og alskens staffasje kan nok være vel og bra, men for de som har lyst til å bruke intelligensen og den understimulerte fantasien til noe som virkelig er høyverdig underholdning anbefaler vi noen klassikere, som nå er kommet i en samleversjon. Det vi snakker om er selvfølgelig firmaet Infocoms klassiske tekst-baserte eventyrspill, som gikk sin seiersgang verden rundt for noen år siden. Vi ble fostret opp med Zork på Commodore 64, og rakk akkurat å løse disse tidsnok til og begynne med Planetfall da vi fikk oss Amiga. Men da grafikken plutselig ble det viktigste i disse spillene, maktet ikke Infocom overgangen, og måtte dessverre pakke sammen i 1989. Nå har de altså pakket hele 20 av sine eventyrspill i en boks under navnet *Lost Treasures of Infocom*, og det er med en klump i halsen at AmigaForums redaktør nå anbefaler den fremskutte del av våre lesere til å ta opp arven. 32 fargers bilder på skjermen kan ikke måle seg meg de skildringene du finner i disse spillene, da skildringene skaper bilder i din egen fantasi som du aldri kommer til å bli kvitt... snufs. Så glem dagens ferdigfordøyde søppel der du får alt servert på et fat - bli heller hovedpersonen i en fantastisk fortelling der mesteparten foregår blant dine egne hjerneceller. Spillene er selvfølgelig på engelsk, og skjønner setninger som er mer kompliserte enn "go west" eller "take wrench". Uansett - benytt sjansen til å skaffe deg disse gullkantede diskettene, og hvis dere ønsker det, lager vi gjerne en egen spalte for adventure-klassikere her i bladet.

Megachip 2000/500

av Snorre Heimsund

Etterhvert som enkelte program har begynt å kreve 2MB grafikk-minne (Chip RAM), har vi fått en god del spørsmål om det er mulig å oppgradere Amiga 500 og 2000 til ECS-Agnusen som har denne muligheten.

ECS-brikkene finnes i dag i Amiga 500 Plus, Amiga 600 og Amiga 3000. Det er ikke uten videre mulig å ta ut den eksisterende Agnus-brikken, og sette inn en ECS-Agnus, da det fremdeles fysisk sett ikke vil være mulig å adressere mer enn 1MB minne. Derfor må man trikse inn mer minne i samme slengen. Dette ordner MegaChip 2000/500 fra DKB Software.

MegaChip 2000/500 er noe for deg som har en 2000 eller 500, og som trenger 2MB grafikk-minne. Minnet kommer til sin rett i program som bruker mye grafikk (f.eks. DPaint og Scala), eller i musikkprogram som er avhengige av å ha lydene i Chip RAM. Du får også utnyttet flerprogramkjøringen bedre, ved at du kan ha flere åpne "skjermer" samtidig.

MegaChip består av et adapter som settes i Agnus-sokkelen. Adapteret består av et kort med en 2MB-versjon av Agnus (8372B) og 1MB minne. Sammen med kortet får du en meget god bruksanvisning som forklarer i detalj hvordan installasjonen skal foregå. Det anbefales å kjøpe en spesiell "Agnus-puller" for å fjerne Agnus, men to små flate skrujern kan gjøre samme nytten. De som ikke ønsker å gjøre dette selv, kan henvende seg til nærmeste Amiga-verksted.

Hvis du har Amiga 2000, må du ha en B-modell med firkantet Agnus. De gamle A-modellene er nok en solid blindvei i så måte, med sine avlange Agnus-brikker. Beklager, folkens.

Kompatibiliteten er 100% sammenlignet med en Amiga 3000, selv om hastigheten ikke er den samme uten aksellerator. Jeg vil anbefale MegaChip til alle som har Amiga 500, 2000 eller 2500, og som ønsker seg 2MB grafikk-minne.

FAKTA

MegaChip 2000/500
Maskinkrav:
Amiga med "firkantet" Agnus
Pris: 2.295,- inkl. mva med 1MB ekstra Chip RAM.
Norsk distributør:
SuperSoft, 02-659610

Pluss:
Gir deg 2MB Chip RAM

Minus:
Installasjonen ødelegger garantien. Koster nok litt i meste laget.

CD SPALTEN

På CD-ROM fronten går det i rykk og napp, men her skal vi få med de hardeste rykkene og de beste nappene.

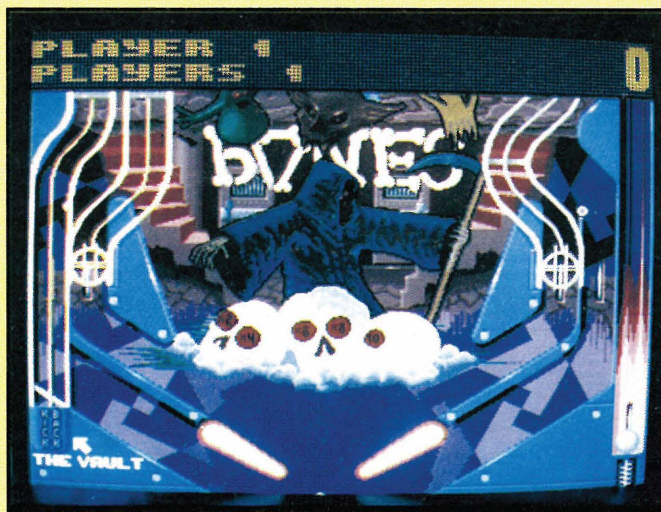
Kvaliteten på det som kommer er fremdeles meget vekslende. Et lyspunkt er imidlertid en pakke som består av de tre platene CDPD, Demo Collection og Fractal Universe, som vi har fått tilsendt fra ProNet. Den første inneholder 600MB med Public Domain programvare (Fred Fish), og det er et enkelt regnestykke å finne ut at hvis man skulle kjøpe all denne programvaren på disketter, ville det koste mye mer enn både platen og CD-ROM spilleren. Demo Collection inneholder over 500MB med demoer, grafikk, musikk, Amos-program m.m. Både denne platen og CDPD krever at du har tastatur! Fractal Universe gir deg en innføring i fraktagrafikk, inneholder massevis av bilder, og du kan også lage dine egne. Og det beste av alt: Prisen for disse tre platene er totalt bare kr 598,-. Mye underholdning for penga!

På den andre ytterkanten av min karakterskala finner vi Dinosaurs for Hire, en innscannet tegneserie med monoton bakgrunnsmusikk og dialog. Den handler om noen fortidslevninger som jobber som detektiver, leiemordere eller noe sånt, og dette er til tider en orgie i vold. Selv om tegneserien kanskje er "kuul" nok, var ikke dette en god måte å gjengi den på. Heller en time i godstolen med et tegenseriehefte, enn en tilsynelatende evighet i 16-fargers Hi-res med dårlig samplet lyd. Takk og pris for at dinosaurusene vandret heden for noen millioner år siden. Yuck!

Pinball Fantasies

...er oppfølgeren til Pinball Dreams, det eneste flipperspillet som var verdt å samle på. Vi trodde Pinball Dreams var umulig å forbedre, men vi tok grundig feil!

testet av Marius Røstad

Vi regner med at alle har en vag anelse om hva et flipperspill er, hvis ikke kan det uten tvil være på tide at man tar en tur nedom den lokale spillebula for å oppdatere seg. Der finner man nesten helt sikkert en eller annen form for flipper. Denne datastyrte versjonen av spillet ses ovenfra og har en veldig bra vertikal scrolling. Fordelen her er at man kan velge mellom fire forskjellige baner og at man kan spille gratis så snart man har betalt de få kronene selve spillet koster. Det er det helt klart verdt.

Pinball Fantasies kommer på tre disketter, i motsetning til Pinball Dreams' to. Det er en oppstartsdiskett og to course-disketter, noe som kan tyde på at det etterhvert dukker opp flere baner som kan brukes til Fantasies. Dette er en bra ide med tanke på selv hvor moro spillet er så kan man bli litt lei etter fem timer daglig med de samme banene. Den eneste feilen vi kan finne med dette systemet er at hvis man bare har en diskettstasjon så må man skifte disketter hver gang man skal ha en ny bane. Dette selv om banen det skal skiftes i ligger på samme diskett som står i. Det kan føre til litt irritasjon, men er fort glemt så fort spillet er i gang igjen.

De fire medfølgende banene i Fantasies er også en veldig forbedring fra originalen. Det er tre flippere på alle banene unntatt Stones'n'bones. Det er mer fart over spillet, lydeffektene er suverene, musikken har blitt forbedret selv om den kan bli litt irriterende i lengden. De fire banene er Partyland som foregår i en fornøyelsespark, Speed Devils som er en bilbane, Billion Dollar Gameshow som er et typisk amerikansk gameshow og sist men ikke minst Stones'n'Bones, som er en ny versjon av Pinball Dreams' Nightmare. Stort sett var alle veldig imponerende, den eneste som kanskje var litt skuffende var Speed Devils. Grunnen til dette kan være at det på denne banen føles som man ikke kommer noen vei, det er verre å sanke poeng enn på de andre banene og det er jo noe av poenget. I forhold til Dream som ikke hadde overveldende med effekter på banene har Fantasies effekter opp mot det uendelige. Hvor enn du flipper ballen så finner du ett eller annet som du til slutt kan sanke masser av poeng på.

Pinball Fantasies har en helt enestående evne til å suge til seg spillere. Hvem enn vi har vist dette spillet til har til slutt måttet kjøpe det. Når man først har satt seg ned så sitter man som regel i en del timer. Det var så vidt vi rakk deadline denne gangen på grunn av dette spillet. Dette var nok helt klart ett av spillene det ble solgt mest av til jul, men dersom du ikke var en av de heldige som fikk det i julegave så bør du helt klart investere i det, for dette er helt klart en av slagerne. Du kommer nok til til å få masser av moro foran skjermen med dette spillet.

93%

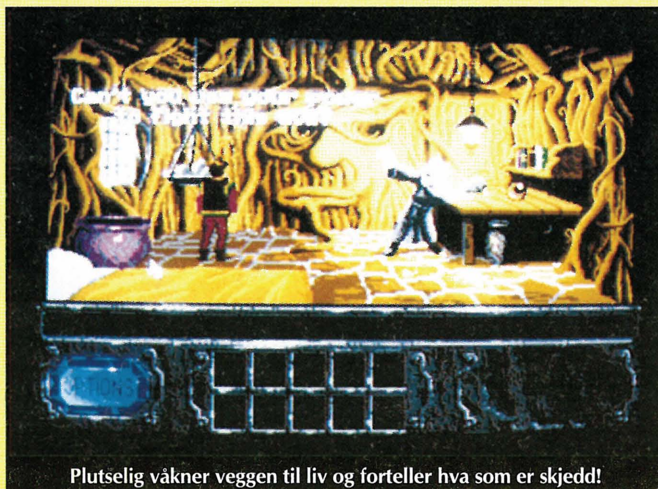
Grafikk	92%
Lyd	89%
Varighet	95%

Spillet er utlånt fra ARCTIC SOFTWARE CLUB (09-258348), der det har en utsalgspris på kr. 315,-

Legend of Kyrandia

Magi og overnaturlige evner er et emne som interesserer mange, og som så mange andre spillprodusenter prøver også Westwood Studios å tjene noen kroner på dette området.

testet av Marius Røstad

Plutselig våkner veggen til liv og forteller hva som er skjedd!

Grafikken er ikke den aller beste vi har sett, men likevel god nok.

Jeg har akkurat fått fatt i det første spillet i serien Fables & Fiends som blir produsert av Westwood Studios. Dette er et firma som har lang erfaring innen denne genren med spill. Tidligere produksjoner fra dette firmaet er spill som Eye of the Beholder, Battletech, Hillsfar og DragonStrike. Nå har Westwood fått mer penger i ryggen, ettersom de innledet et samarbeid med det suksessfull firmaet Virgin Games. Dette skal i henhold til planen medføre større og bedre spill fra Westwood, noe som er en fordel for oss brukere.

Men dette var nok av historie om firmaet bak, det er på tide å fortelle dere litt om selve spillet.
Legend of Kyrandia er som sagt det første i en forhåpentligvis lang rekke eventyrspill fra serien Fables & Fiends. Spillet er vel noe av det bedre som har dumpet nedom redaksjonen i AmigaForum dette året. Westwood har laget et helt nytt system til dette spillet. Det som kan karakterisere dette systemet er brukervennlighet. Det trengs så godt som ingen konsultasjoner med manualen for at man skal kunne sette seg ned å nyte dette spillet. Det er som stort sett alle andre slike spill et mus-styrt brukerinterface hvor du trykker på det vil ta opp, dit du vil gå eller lignende.
For å komme litt inn på det tekniske så kan spillet installeres på harddisk, noe som ethvert eventyrspill med respekt for seg selv bør ha muligheten til. Og for å glede våre brukere som har investert i CD-ROM eller CDTV så har Westwood allerede startet å produsere en versjon på dette formatet. Denne vil blant annet inkludere virkelig tale og den skal etter planen komme ut i løpet av denne vinteren.
Grafikken i spillet er et av de få punktene som kan kritiseres. Det er for ille at vi som sitter her med en Amiga med utsøkte grafikkmuligheter skal være nødt til å være avhengig av at spill blir konvertert fra 256 fargers PC-versjon til en 32 fargers Amiga-versjon. Det hadde i og for seg ikke vært noe stort problem hvis bare produsentene kunne gjort seg flid med konverteringen, men de bare overfører bildene uten å tenke på at de med litt ekstra arbeid kan få et mye bedre resultat. Dette medfører for oss brukere at grafikken i disse spillene blir litt grå og kjedelig. Nå skal det sies at Legend of Kyrandia er en av de bedre konverteringene, men enda så er det ikke bra nok. Vi får endelig håpe at spillene får endel bedre grafikk nå som Commodore har sluppet Amiga 4000 og Amiga 1200. Da skal det ihvertfall ikke bli noe dårligere enn PC.

Kan legges inn på harddisken din!

Ellers så kan det nevnes at atmosfæren i spillet er veldig imponerende selv uten den helt overbevisende grafikken. Lyden gjør sitt til at det blir skikkelig stemning når du glir inn i den magiske verdenen, Kyrandia. Det er også noen små elementer av humor i spillet som frisker opp litt. Blant annet kan det nevnes krangelen mellom magikeren Darm og hans drage.

Forhistorien til Kyrandia var at det i gamle dager ble formet en edelsten, Kyragem, som et symbol på alliansen mellom Kyrandia og The Land. Denne stenen hadde en rekke magiske funksjoner som hjalp landet i vonde tider. Men så en dag tok den onde hoffnarren Malcolm livet av Kong William og hans dronning for å få tak i edelstenen. Den mektigste magikeren i Kyrandia, Kallak, klarte å trylle frem et sterkt kraftfelt slik at Malcolm ikke kunne rømme fra slottet der edelstenen ble oppbevart. Kallak som som var far til den avdøde dronningen tok meg seg kongefamiliens sønn, Brandon, og oppdro ham som sitt eget barn langt vekk fra Kyrandias problemer. Nå er Brandon vokst opp og blitt en voksen selvstendig kar som er iferd med å sette ut på sitt livs oppdrag. Kraftfeltet som hans bestefar tryllet frem har nemlig forsvunnet. Dette medførte at Malcolm kan løpe rundt i Kyrandias skoger for å lage kvalm, noe han gjør til gangs. Så nå er det bare å hoppe inn i Brandons bukser og ta på seg utfordringen.

Det er mulig at dere der ute som er veteraner innen eventyr- og rollespill genren vil synes at Kyrandia er en smule for lett, men for de som ikke har den helt store erfaringen vil det helt klart bli mange timer med moro foran skjermen. Spillet er ihvertfall godt brukt her i redaksjonen i Amiga Forum og jeg tør vel garantere at det ikke samler støv i spillhyllen hjemme hos dere andre heller.

91%

Grafikk	88%
Lyd	92%
Varighet	90%

Spillet er utlånt fra ARCTIC SOFTWARE CLUB (09-258348), der det har en utsalgspris på kr. 359,-

09546-8 581 650 35 är numret Du ringer till LANDBERGS på den östra sidan av Kölen!

Faxar gör Du på nummer 09546-8 581 702 50!

Sätt en riktig hårddisk i Din AMIGA 600!

MAXTOR 120 MB, 15 MS!

En mycket bra och hypersnabb hårddisk! I vårt pris ingår montering, men Du får stå för tur/returporto.

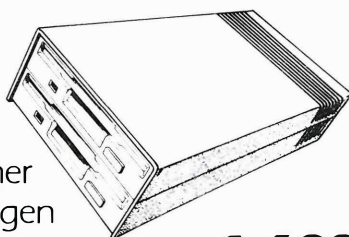
Vårt pris ... **5.299:-**

DISK-DRIVAR

POWER PC 880 B ENKELDRIVE

Med inbyggd back-up - "Blitz Amiga"! Kopierar Atari och PC. Virusskydd inbyggt. Har Anti-Klick och ovanstående funktioner med av/på **1.099:-**

DUBBELDRIVE POWER DUAL DRIVE

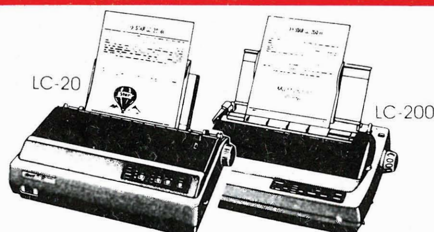
Drivarnas Rolls-Royce med funktioner som ovan. Går supertyst och har egen ström försörjning. Marknadens häftigaste! **1.699:-**

GOLDEN IMAGE DISKDRIVE 639:-

SKRIVARE

star

Sveriges mest sålda!

LC100	9 nålars FÄRG!	**2.199:-**
LC24-20	24 nålars sv/vit	**2.999:-**
LC200	9 nålars färg	**2.699:-**
LC24-200	24 nålars Färg	**4.249:-**
SJ-48	bläckstråle	**3.199:-**

KONSOL-SPILL

SUPER NINTENDO

AXELAY	499:–
BARTS NIGHTMARE	399:–
BLAZE ON	499:–
KABLOOEY	499:–
MICKEY's MAGICAL QUEST	549:–
MYSTICAL NINJA	499:–
PILOT WINGS	499:–
PRINCE OF PERSIA	549:–
RIVAL TURF	489:–
ROMANCE 3 KINDOMS	599:–
SUPER BATTLE TANK	499:–
TURTLES IN TIME 4	499:–
WANDERERS OF Y's III	499:–

SEGA MEGA DRIVE

ALIEN 3	399:–
AQUATICS GAMES	399:–
DOUBLE DRAGON	499:–
DRAGONS FURY	449:–
D. ROBINSONS SUPREME COURT	399:–
JOE MONTANA 93	499:–
KID CHAMELEON	399:–
QUACKSHOT	399:–
RBI 4	399:–
SONIC 2 – Årets spill!	429:–
SPLATTER HOUSE 2	449:–
SUPER SMASH TV	399:–
TERMINATOR	299:–

Rekvirera komplett spellista (även för GAME BOY och GAME GEAR). Sänd oss namn. adress och 10:- kr i frimärken, ANGE MASKIN!

PC-SPALTEN

PC-spel - ett urval!

Samtliga titlar i format 3.5" VGA!

A-TRAIN	399:–
ACES OF THE PACIFIC	389:–
AMAZON	429:–
AMERICAN TAIL (Resan till Amerika)	299:–
ATAC	429:–
AV8B HARRIER ASSAULTS	369:–
B17 FLYING FORTRESS	429:–
CAMPAIGN	399:–
CIVILIZATION	359:–
CURSE OF ENCHANTIA	349:–
DARKLANDS	439:–
EYE OF THE BEHOLDER 2	349:–
F15 III	429:–
FALCON 3.0	429:–
HUMANS	299:–
INDY JONES FATE OF ATLANTIS	359:–
INCA	429:–
KINGS QUEST VI	429:–
LAURA BOW 2	369:–
LEGEND OF KYRANDIA	349:–
LEGEND OF VALOUR	389:–
LEMMINGS TWIN PACK	389:–
LEMMINGS 2 – Kommer -93	389:–
LINKS PRO (Links 2)	439:–
LORD OF THE RINGS 2	349:–
MAXIMUM OVERKILL	439:–
MONKEY ISLAND 2	349:–
NICK FALDO CHAMPIONSHIP GOLF	389:–
NIGEL MANSELL	349:–
PACIFIC ISLAND 2	349:–
POLICE QUEST 3	389:–
POPULOUS 2	389:–
QUEST FOR GLORY 3	389:–
RAGNAROK	389:–
RAILROAD TYCOON	389:–
REX NEBULAR	449:–
ROME	349:–
SHERLOCK HOLMES	389:–
SIM EARTH	389:–
STAR LEGIONS	349:–
SUMMER CHALLENGE	349:–
TASK FORCE 1942	429:–
THE LEGEND OF MYRA	299:–
WAXWORKS	349:–
WIZARDRY 7	429:–
X-WING	389:–

Rekvirera PC-lista mot 10:-!

Tillbehör

DISNEY SOUND SOURCE	349:–
FLIGHT-STICK – Analog	459:–
GAMECARD	349:–
GAMECARD MCA (IBM)	469:–
MACH 1 PLUS – Joystick	249:–
SOUNDBLASTER 2.0	1.299:–
SOUNDBLASTER BASIC PRO	1.989:–
SOUNDBLASTER PRO STD	2.349:–
TURBO FIGHTER – Joystick	689:–

Massor av spel i butiken!

Det finns mera på nästa uppslag...

LANDBERGS

AMIGA-SPALTEN

AMIGA 600

med skolpaket (Sveriges geografi, Omega matematik, Glosförhör, Läsinlärning), Spel: Kick Off 2, Pipemania, Populous, Space Ace samt Mus, Manualer, 2 års garanti och

GRATIS FREESTYLE

samt lådan med 100 spel!: **3.099:-**

MINNE 601 – 1 MB till A600 (Original)	899:–
MINNE 1 MB – annan tillverkning	499:–

AMIGA 600HD/40 MB

Ett kraftpaket innehållande Hårddisk med: Superword, Infofile, Hem-ekonomi, DeLuxe Paint III, Omega matematik, Superback, Cruise for a Corpse, Great Courts II, Mus, Manualer, 2 års garanti och

GRATIS FREESTYLE

samt lådan med 100 spel!: **4.799:-**

AMIGA 4000/040
23.999:-

PHILIPS FÄRGMONITOR 8833 MK II

Bäst i test!

2.489:- inkl kablar!

Vi reserverar oss för slutförsäljning, eventuella prisförändringar eller annat, som ligger utanför vår kontroll. Här angivna priser gäller till nästa införande!

AMIGABÖCKER

Rom Kernel-serien!

Det bästa som skrivits av de som skapade AMIGAN!

DEVICES	249:–
HARDWARE MANUAL	249:–
INCLUDES & AUTODOCS	299:–
LIBRARIES	299:–
STYLEGUIDES	199:–

Hela serien blir Din för otroliga **1.199:-**

ADVANCED SYSTEM PROGRAMMERS	329:–
AMIGA INTERN – NY!	299:–
BEST TRICKS & TIPS	279:–
C ADVANCE PROGRAMMERS	329:–
C FOR BEGINNERS	189:–
DESKTOP VIDEO	269:–
DOS INSIDE & OUT for Beginners	189:–
DOS 2 COMPANION	199:–
GRAPHICS INSIDE & OUT	329:–
MACHINE LANGUAGE	189:–
MAKING MUSIC WITH AMIGA	299:–
PRINTERS INSIDE & OUT	299:–
3D GRAPHICS	189:–

UTRUSTNING

ACTION REPLAY till A500 – V.3!	799:–
ADAPTER INTERFACE – 4-spelar!	99:–
AMAS 2 – Sampler och Midi!	849:–
BOOT-SELECTOR df0/df1 manuell	99:–
BOOT-SELECTOR dito elektronisk	149:–
CLEANING KIT för 3,5" resp 5 1/4"	39:–

Minnen till A600 CREDITCARD till PCMCIA-Porten!

2 MB **1.849:-**
4 MB **2.799:-**

DCTV/PAL – Otroligt grafikkort!	4.299:–
DIGIVIEW MEDIA STATION med D-Paint III, D-View Gold 4.0 och Elan Performer 2.0	1.299:–
DISKDRIVE 3,5" intern till A2000	639:–
DISKDRIVE GOLDEN IMAGE till A500 o A600 med dammlucka och av/på	649:–
DISKDRIVE A500 intern	639:–
INBYGGNADSLÅDA till A600 dito, men utan nämnda extratillbehör	399:–
JOYSTICK QUICKJOY II	99:–
JOYSTICK SLIK STIK	69:–
JOYSTICK TAC 2	99:–
JOYSTICK TOP STAR	239:–
KICKSTART A500/2000 + ROM 1.3	599:–
KICKSTART- kort 2 x ROM	199:–
KICKSTART- kort dito automatiskt	299:–
MEGAMIX Sound Digitizer från Rombo	449:–
MIDI INTERFACE EUREKA – med 2 out, 2 thru och 1 in – suverän!	389:–

Minnen!

MINNE A500 512 Kb m klocka och av/på	249:–
MINNE A500 1.8/2.0 MB	999:–
MINNE A500 2/4 MB Golden Image ext	1.599:–
MINNE A500+ 1 MB	469:–
MINNE A500/500+ 4 MB internt	1.999:–
MINNE A2000 2/8 MB Golden Image int	1.399:–

MODEM 2400 BAUD/SUPRA – inklusive kablar och program	899:–
MODEM SUPRA FAX PLUS	1.989:–
MUS AMITEC – Vilken känsla!	249:–
MUS – Opto/mekanisk med toppenfeeling!	149:–
MUS/JOYSTICKVÄXEL – Elektronisk	159:–
NULL MODEMKABEL 5 m (10 m/139:–)	99:–
OPTISK MUS GOLDEN IMAGE	349:–
PRINTERKABEL	89:–

PYRAMID OMNI-EUREKA

En otroligt bra handscanner med de bästa värdena i test! 100-400 DPI Scanning Resolution och med 64 gråskalor. Thru'-port för printer. **1.399:-**

RF-Modulator (TV-ingång)	279:–
ROCGEN – Genlock med program!	1.549:–
SCARTKABEL 2 meter lång	139:–
SCREENBEAT Stereohögtalare/Booster	299:–
SOUND ENHANCER – Vilket ljud!	379:–
STEREO SOUND SAMPLER – Amitech 100kHz med mikrofoningång	569:–
TECHNOSOUND med TURBO STEREO	
DIGITIZER – Bäst!	399:–
VIDI AMIGA 12 BIT	1.049:–
WORKBENCH 2.0 – uppgradering för AMIGA A500	749:–

NYTTO-PROGRAM

AMI BACK – Bra Backup/HD fordras!	479:–
AREXX	269:–
ART DEPARTMENT PRO	1.599:–
AZTEC C PRO 5.0	1.299:–
BARS & PIPES PRO	1.999:–
CAN DO 2.0	1.099:–
CROSS DOS 5.0	349:–
DeLuxe PAINT 4.1 – Ny version!	1.059:–
DEVPAC 3.0	799:–
FINAL COPY	649:–
GENESIS LANDSCAPE GENERATOR	399:–
HISOFT BASIC AMIGA	599:–
HYPERBOOK	499:–
IMAGINE 2.0 – OBS PRISET!	1.489:–
INFOFILE/REGISTER	399:–
KINDWORDS 3.0	599:–
LATTICE C (SAS/C) V 6.0 – Ny version!	2.399:–
MAXIPLAN 4.0	599:–

MINI OFFICE / Amiga

med Database, Spreadsheet, Wordprocessor och Graphics **489:-**

PAGESETTER 2.0	699:–
PAGESTREAM 2.2	1.599:–
PASCAL HISOFT	989:–
PHOTON VIDEO 2	299:–
PRO DRAW – Bra!	499:–
PRO DRAW 3.0 och PRO PAGE 3.0	2.099:–
PRO TEXT V.5 – Svensk ordbehandlare	499:–
PRO WRITE 3.3	599:–

Publishers Choice

med Kindwords 2.0, Pagesetter 1.2, Artists Choice och Headline **399:-**

QUARTERBACK TOOLS	499:–
QUARTERBACK till Hårddisk V.5.0+	499:–
SPECTRA COLOR	599:–
SUPERBASE PERSONAL II	399:–
SUPERBASE PRO IV – Ny version!	1.499:–
SUPER JAM till Bars & Pipes Pro	899:–
TAKE 2 – Rombos animeringsprogram	489:–
VIDEO DIRECTOR	1.299:–
VISTA PRO 2.0	599:–
X-CAD PRO – 3D	1.999:–
X-COPY PRO 5.0	399:–

LANDBERGS önskar alla sina kunder en riktigt

GOD JUL!

AMOS-RUTAN

AMOS COMPILER	199:–
AMOS GAME CREATOR	429:–
AMOS PROFESSIONAL – NyHet!	599:–
AMOS 3D GRAPHICS	299:–
EASY AMOS	299:–

FYND-RUTAN

DAMMHUV till A500/600 och 2000	59:–
DAMMSUGARE för tangentbord	59:–
DISKBOX för 120 st 5 1/4" – REA!!!	10:–
DISKBOX med lås för 100 st 3,5"	69:–
DISKETTER 3,5" Sony Bulk DS/DD	4:89
HD-DISKETTER 1,44 MB Pris/st	7:99
MUSMATTA – finns blå, röd och svart	29:–

Alla priser INKL. MOMS. Frakt och PF tillkommer! Vi tar de flesta kontokort! Momsfritt utanför Sverige!

snart fler butiker !!!

SPEL-LISTAN för AMIGA-SPEL

Titel	Pris
ADDAMS FAMILY	299:–
AIRBUS 320	299:–
AIR SUPPORT	299:–
AIR WARRIOR – Modem krävs!	379:–
AMBRESTAR	389:–
AQUATICS (James Pond III)	299:–
A. McCLEANS POOL – Biljard	349:–
ASHES OF EMPIRE	389:–
A TRAIN	369:–
APYDIA	299:–
BATTLETOADS	299:–
BIG BOX med 10 utvalda spel!	329:–
BIRDS OF PREY	369:–
BLACK CRYPT	299:–
CALIFORNIA GAMES II	279:–
CAMPAIGNE – Nytt!	329:–
C. LEWIS CHALLENGE	199:–
CHAOS ENGINE	299:–
CIVILIZATION	299:–
CODENAME ICEMAN – Sierra!	199:–
CONQUEST of LONGBOW – Hårddisk!	399:–
COOL CROC TWINS	269:–
COVERT ACTION	299:–
CRAZY CARS III	299:–
CRUISE FOR A CORPSE	299:–
CURSE of ENCHANTER	369:–
CYBERBLAST	299:–
DARK QUEEN OF KRYNN	349:–
DEATH KNIGHT OF KRYNN	349:–
DELIVERANCE	279:–
D/GENERATION	349:–
DOJO DAN	239:–
DUNE – Strategiskt rymdspel!	329:–
DUNGEON MASTER/CHAOS STRIKES BACK	299:–
DYNABLASTERS	299:–
ELITE 2 – Kan förbeställas! ca	399:–
EPIC	329:–
EYE of THE BEHOLDER II	389:–
F14/18	329:–
FIRE AND ICE	289:–
FORMULA 1 GRAND PRIX	389:–
GAMES '92	199:–
GAUNTLET III	199:–
GLOBAL EFFECT	299:–
GUY SPY	239:–
HARLEQUIN	199:–
HOI	299:–
HOT RUBBER	299:–
HUDSON HAWK	149:–
HUMANS – Kan förbeställas!	299:–
INDIANA JONES IV	389:–
ISHAR	399:–
JIMMY CONNORS TENNIS	399:–
JAGUAR XJ220	299:–
J. BARNES EUROPEAN FOOTBALL	279:–
KICK OFF III	299:–
KINGS QUEST IV – Sierra!	299:–
KINGS QUEST V – Sierra!	369:–
KNIGHT of THE SKY	329:–
LEANDER	199:–
LEATHAL WEAPON III	299:–
LEGEND of KYRANDIA	299:–
LEGEND of VALOUR	389:–
LEISURE SUIT LARRY II	299:–
LEISURE SUIT LARRY V	389:–
LEMMINGS II – Kan förbeställas!	329:–
LINKS – Hårddisk fordras!	349:–
LOST TREASURES of INFOCOM – Del 1	429:–
LOTUS TURBO 2	199:–
LOTUS TURBO 3 – Final Challenge	299:–
LURE of TEMPTRESS	349:–
MEGA FORTRESS B52 – Flyg!	389:–
MEGA FORTRESS MISSION DISK	299:–
MEGA-Lo-MANIA/First SAMURAJ	299:–
MEGA SPORTS	299:–
MEGA TWINS – Häftig plattform!	199:–
MYTH	269:–
NIC FALDO GOLF	329:–
NIGEL MANSELL	299:–
NOVA 9	199:–
PACIFIC ISLANDS/Team Yankee 2	299:–
PARASOL STARS – »Bara 1 gång till!»	229:–
PINBALL DREAMS	279:–
PINBALL FANTASIES – Nytt & Hett!	329:–
POLICA QUEST III	379:–
POPULOUS DATA DISK	199:–
PREMIERE	259:–
PROJECT X	289:–
PUSHOVER	269:–
PUTTY – Nytt!	289:–
QUEST FOR GLORY II – Sierra!	289:–
RAILROAD TYCOON	349:–
ROBOSPORT	299:–
SECRET OF MONKEY ISLAND II	389:–
SENSIBLE SOCCER	199:–
SHADOWLANDS	259:–
SHADOW of THE BEAST III	199:–
SIM EARTH	389:–
SPACE CRUSADE	249:–
SPACE QUEST III – Sierra! REAPRIS!	249:–
SPACE SHUTTLE	369:–
SPOILS of WAR	229:–
STREETFIGHTER II	299:–
SUPER HERO	299:–
SUPER TETRIS	199:–
SYNDICATE – Nytt!	389:–
THE PERFECT GENERAL	359:–
TITUS THE FOX	249:–
TRODDLERS	289:–
WAYNE GRETSKY HOCKEY II	299:–
WIZKID	249:–
WOLFCHILD	199:–
WORLD OF THE TROLLS – Nytt!	289:–
WWF II – Brottning!	299:–
ZOOL	299:–

SENASTE NYTT

HINT-BÖCKER

för Dig som fastnat i spelet och inte kan komma längre utan hjälp, har vi nu tagit hem följande:

Titel	Pris
CONQUEST of THE LONGBOW	119:–
DARK QUEEN of KRYNN	139:–
EYE of THE BEHOLDER 2	139:–
INDY JONES/F. of ATLANTIS	139:–
KINGS QUEST V	219:–
LARRY 5	219:–
MONKEY ISLAND 2	139:–
POLICE QUEST 3	219:–
SPACE QUEST 4	219:–

Fler titlar kommer successivt i lager.

VIDEOS

VHS-kassett

Nu finns svensk instruktion för Dig som vill lära Dig att rätt använda Din Amiga och WB 2.0 alternativt WB 1.3. 75 mins VHS för både noviser och proffs!

199:-

Endast hos LANDBERGS!

PAL-kassetter

AMIGA GRAPHICS
AMIGA PRIMER
DESKTOP VIDEO
HOT ROD Your Amiga

149:-/st

SIERRA SPECIAL!

SPACE QUEST I 99:-
SPACE QUEST II 99:-
KINGS QUEST II 99:-

Alla 3 för endast:

289:-!

LANDBERGS är medlem i S.I.M.P.

MUSPENNAN

Med GOLDEN IMAGE BRUSH MOUSE skriver och ritar du som med en penna på musmattan! Ett MÅSTE för DeLuxe PAINT och ritprogram!

249:-

VIDEO-NYHETER!

PÅ SVENSKA med 60-70 minuters speltid!

AMIGADOS
behandlar Amigans DiskOperativSystem.

INTRODUKTION AMIGA C
visar programspråket C på Amiga.

199:- per kassett!

DeLuxe PAINT IV lär ut hur bygga en avancerad datorbild. **249:-**

HEMLIGT SPELPACK!

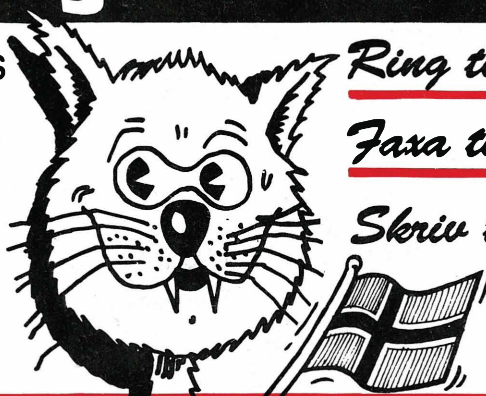
med 5 bra spel ur ordinarie sortiment **499:-**

Mest för pengarna får Du i Sverige!

Svensk moms frantrekkes vid bestilling.

Varor sendes mot post-opkrav og opkravavgift 30:- SEK per order.

Norsk moms tilkommer.

Ring til **09546-8 581 650 35**

Faxa til **09546-8 581 702 50**

Skriv til **LANDBERGS**
Box 70
S-196 22 Kungsängen
SVERIGE

Outtagna postförskott debiteras! Spel och program på engelska! Ny ordertelefon: 08-581 650 35

Racerbil-

I denne utgaven av Happy Hour kjører vi de to nye bilspillene fra Gremlin Graphics, Lotus III og Nigel Mansell, opp mot hverandre. Dette er to bilspill det har vært store forventninger til. Er Lotus III en fusjon av Lotus I og II eller er det helt revolusjonerende og er Nigel Mansell en ny Formula One Grand Prix klone.

testet av Marius Røstad

For å starte med **Lotus III** så er dette spillet vi hadde størst forventninger til. Vi hadde hørt rykter om det nye systemet, RECS, som skulle gjøre det mulig å konstruere egne baner. Dette skulle vise seg å være oppskrytt. Man kunne til en liten grad lage egne baner, men det eneste man gjorde var å sette inn verdier i forskjellige parametre så regnet maskinen ut banen for deg. Grunnen til at systemet er bygget opp slik er at det skal være lettere å benytte banene. Etter at man har lagt inn de forskjellige verdiene får man ut en bokstav- og tallkode som man så kan taste inn på hovedmenyen eller gi til en kamerat så kan han spille den samme banen. Fordelen med dette systemet er at man slipper å save/loade banene man lager. Dette er en pris vi gladelig betaler hvis det betyr at vi kan sette vårt personlige preg på banene. Hvis man ikke kan det er jo litt av poenget med å konstruere egne baner borte.

En annen ting Gremlin aldri skulle ha gjort var å ta bort muligheten for å linke sammen to maskiner med en nullmodemkabel for å spille mot hverandre. Dette var helt klart noe av det som gjorde Lotus II til den suksessen den var. Et annen punkt som bør påpekes er at grafikken er dårligere enn det som var i Lotus I og II. Selve introduksjonen og menyene er fine nok, men når spillet først setter igang er grafikken en skuffelse. Av andre funksjoner så er det lite utenom det som er vanlig i denne typen bilspill. Man kan blant annet skifte mellom automatisk og manuell giring, hvordan man skal aksellerere bilen, om man skal kjøre mesterskap eller enkelt løp og om man vil ha en eller flere spillere. Lyden er imidlertid et lyspunkt. Under oppstarten kommer et veldig fartsfylt og bra soundtrack og før man begynner å kjøre kan man velge mellom fem forskjellige soundtrack som bakgrunn under spillets gang.

Her ser du hovedpersonen, en Lotus Esprit Turbo SE.
NB! Lettmetallfelger og skinn-interiør er <u>ikke</u> ekstrautstyr!

Sorry, folkens! Grafikken i Lotus III er dessverre en skuffelse!

84%

Grafikk	**83%**
Lyd	**87%**
Varighet	**85%**

Lotus III er utlånt fra ARCTIC SOFTWARE CLUB (09-258348), der det har en utsalgspris på kr. 285,-

Nigel Mansell's World Championship er det andre bilspillet fra Gremlin. Det kan vel bedre beskrives som en bilsimulator fordi det går mer inn på hvordan man bør kjøre for å oppnå best mulig tid mens man sliter minst mulig på bilens utstyr. Man kan for eksempel få opplæring av Nigel Mansell der Nigel kjører rundt på banene og viser hvor man bør holde seg hen, hvilken fart man optimalt bør holde og hvilke gir som bør benyttes i svingene.

Ellers har man muligheten til å trene på de forskjellige banene uten motstandere. Når denne funksjonen er valgt styrer datamaskinen bilens toppfart og maskinen gir deg en rundetid som man skal prøve å komme under. Når man endelig har kommet under denne kalkulere maskinen ut en ny fart og en ny rundetid. Slik foregår det opp mot det uendelige.

Så kan man når man føler tiden er inne prøve ut kunnskapene mot sine motstandere. Før løpet setter igang har man sjansen til å bytte ut en hel del utstyr på bilen. Blant annet hjul og girkasse. Hvis du ikke har lyst til å starte bakerst i feltet er det også mulig å kjøre et kvalifiseringsheat for pole position.

duell

Det er en befrielse å vite at UP ikke står klar til å vinke deg inn rundt neste sving. Hva med å ha dette som en opsjon, for å få ekstra spenning?

Hvis heller ikke dette byr på noe særlig motstand kan man avlegge eksamen ved å prøve seg ut mot eliten gjennom en hel sesong. Da får du også muligheten til å lagre spille slik at du kan ta en liten pause for å komme tilbake ved en senere anledning.

En annen ting som taler Nigel Mansells sak er at Gremlin Graphics har lagt inn muligheten for å ta i bruk den nye typen joystick ved navn FreeWheel. Dette er en helt ny type joystick som er formet som et ratt og som er ideel for bilspill. Sannsynligvis så er det ikke så mange som har denne ennå, men det er bedre å være føre var.

Grafikken er også i dette spillet bra under introduksjonen og i menyene, men når spillet settes igang blir det nok en nedtur. Det er på tide at noen gjør litt innsats med selve spillgrafikken også. Lyden er så som så. Det er ikke noe spesiellt med hverken lydeftektene eller selve musikken. Dette er også et punkt de kunne jobet mere med.

Lotus III er nok spillet som appelerer til den alminnelige amigabruker mens den mer mekanikerinteresserte typen kanskje vil få mest moro ut av Nigel Mansells World Championship. Men hvis vi kjenner spillprodusentene rett så er det ikke lange stunden til det dukker opp noe enda flottere og mer fantastisk enn det vi har sett til nå, så hvorfor ikke spare pengene til det kommer.

78%

Grafikk	81%
Lyd	77%
Varighet	78%

Nigel Mansell's World Chamionship er utlånt fra ARCTIC SOFTWARE CLUB (09-258348), der det har en

HJELP!

Hei, og velkommmen igjen. Denne gang har vi fått inn noen spørsmål, dette går den riktige veien folkens, stå på! NB: Husk at det er premie for det beste tipset.

av Sturla Pettersen

Spørsmål med svar:

Monkey Island
Hva skal jeg gjøre i vannet, og hva gjør jeg for å finne skattekartet?
Hilsen Stian Eriksen

Vannet? Dette stusser jeg enda på. Hvis du mener vannet ved baren, så skal det ikke brukes til noe spesielt, unntatt som en møteplass for deg og ditt mannskap senere i Part One. Skattekartet er faktisk arket som inneholder dansetrinn (du får det av en fremmed på gaten). Gå inn i skogen og bruk det. Hvordan du bruker det får du gjette selv, idet du selv skal løse spillet. Et råd skal du få, nemlig at dansetrinnenes retning har noe med hvor man skal gå på bildet.

Cabal
Hvordan får man evig liv ?
Hilsen Karl P. Halvorsen

Vel, da skriver du, under spillets gang, SCHLIKA, og trykker F2.

Blood Money
Hvordan får jeg evig liv?
Hilsen John Sæther

Du pauser spillet, trykker HELP (tasten), og du har evig liv.

Spørsmål som trenger svar:

Hvordan får man evig liv i Pinball Dreams, Axels Magic Hammer og Persian Gulf Inferno?
Hilsen Karl P. Halvorsen

Hvordan skaffer man seg sjørøverklær i Hook? Jeg har prøvd alt, men ingenting hjelper.
Hilsen Bjørn L. Christoffersen

Hvordan får man evig liv i Baby Joe?

Tips til spill:

Shadow Dancer
Pause spillet, skriv GIVE ME INFINITIES, og du har evig liv.

Rotor
Rundekoder:
1.› GAG
2.› LIP
3.› SLY
4.› MEN
5.› AWE
6.› TNT

Final Fight
Pause spillet, skriv SHERIFF FATMAN, og du har evig liv
Hilsen Karl P. Halvorsen

Leander
Skriv inn passordet ditt som LTUS, og du har evig liv.

Spørsmål, svar og alt annet av interesse sendes
Sturla Pettersen
Stallbakken 2
6523 FREI

HJELP!

Sabre Team

Hvem er de? Hvor kom de fra? Hvordan kom de hit? Og hvordan klarte de å redde verden for 179. gang? Det eneste vi vet om disse er at de er så tøffe at ikke engang Rambo tør snakke om dem.

testet av Marius Røstad

Her har vi spillet som kan gjøre en hvilken som helst pusling til en virkelig tøff Special Air Services mann. Akkurat det er kanskje litt overdrevet, men man kan jo drømme. Hvis man ikke lever seg inn i spillene sine, hva er moroa da. Sabre Team skal visstnok være navnet på det firemanns laget som SAS alltid bruker. Det er da dette Krisalis Software har basert sitt nye spill på.

Dette er mer av typen strategispill enn det folk flest vil tro når de hører hva spillet handler om. Det kan også forveksles med brettspill på grunn av måten du styrer laget ditt på. Men det kommer jeg nærmere tilbake til. Spillet starter med at du velger ut fire av åtte mulige tøffinger til ditt første oppdrag. Alle åtte har forskjellige egenskaper som kan være bra å ha. Noen kan være mesterskyttere mens andre er sprengningseksperter eller eller lignende. Du bør da velge fire medlemmer med mest passende bakgrunn til det respektive oppdraget. Etter det jeg har hørt så bør man vel helst ikke dra ut på strengt hemmelige likviderings-oppdrag uten skikkelig utstyr. Så da er det bare å sette igang med utrusting av laget sitt. Du har muligheten til å velge mellom et utall med rifler, maskinpistoler, automatgæver, ammunisjon, skuddsikre vester, CS granater, førstehjelps-vesker og annet utstyr. Denne utrustningen kan for nylig dimmiterte soldater bringe frem mange gode (?) minner (PS: Marius dimmet ca. 3 dager før han testet dette spillet. -red).

Velg dine våpen med stor omhu!

Så er det igang med oppdraget. Det er fem forskjellige oppdrag i spillet og disse strekker seg ifra å redde gisler i en krigsfangeleir til å ødelegge rakettsystemer. Så det er helt klart at våre gutter har ting å henge fingrene sine i.

Så er vi i gang! Du styrer dine soldater én etter én. Grunnen til at disse står som spikret, er at jeg kastet gass-granaten litt i korteste laget....

Men for å komme tilbake til måten du laget kontrolleres på, så gjøres det ved at hver person har et visst antall actionpoints. Disse brukes opp ved at personen beveger seg, avfyrer et skudd, kaster en granat, sikter på et mål eller lignende. Dette er en nok en måte å spille på som er kjent for en hel del rollespill fantaster. Når så alle personene i laget ditt har brukt opp sine actionpoints er det fienden sin tur. Man får da se en oversiktsskjerm hvor man ser fienden gjøre sine trekk og hvilken tilstand fienden er i fysisk. Man får kun se fienden mann til mann når denne er innen rekkevidde. Planlegging kan også være en fordel før man setter inn all skuddkraft på å utslette alt en ser.

I det første oppdraget som foregår ute i jungelen er det bare å sette igang å redde gisler. Disse er de viktigste under hele oppdraget og livet deres er mer verdt enn lagets. Man får kontroll over gislene ved at en i laget står på ruten ved siden av. Så gjenstår det å ta seg trygt tilbake igjen noe som høres lettere ut enn det i virkeligheten er. Spillet har muligheten til å save/loade. Ikke bare etter et oppdrag, men også etter en omgang. Spillet har bra grafikk til den typen spill å være og lyden er ikke så ille den heller. Svakheten med spillet er at det går for sakte slik at det ikke blir så mye action som en helst kan tenke seg. Tålmodighet er en nødvendighet hvis man skal sette seg ned med dette spillet.

Sabre Team er en gammel spillide, men med et helt nytt konsept. Det er helt klart noe å satse på hvis man ikke har akutt behov for masse action og hvis man liker strategi krigsspill.

Her er de vitale mål til en av soldatene du kan ha med på dine oppdrag. Husk å ta med deg flere annabole stereoider ved lange felt-opphold!

91%

Grafikk	93%
Lyd	90%
Varighet	88%

Spillet er utlånt fra ARCTIC SOFTWARE CLUB, der det har en utsalgspris på kr. 285,-

Underholdningssoftware for AMIGA

Landets beste priser !

RING VÅR ORDRETELEFON

09 25 83 48

Alle dager utenom helligdager
fra 17.00 - 20.00
Lørdager 14.00 - 17.00
ELLER VÅR ORDREFAX
09 25 88 83

SIMULATORER

A320 AIRBUS	359.00
AV8B HARRIER ASSAULT	349.00
BIRDS OF PREY (1 MB)	355.00
CAMPAIGN	315.00
CRAZY CARS 3	279.00
EPIC (1 MB)	315.00
F-15 STRIKE EAGLE II (1 MB)	349.00
F-19 STEALTH FIGHTER	325.00
F-29 RETALIATOR *	285.00
FALCON	195.00
FORMULA ONE GRAND PRIX	349.00
*GUNSHIP 2000	349.00
JAGUAR XJ220 (1 MB)	285.00
KNIGHTS OF THE SKY (1 MB)	349.00
LOTUS 3 ULTIMATE CHALLENGE	285.00
M1 TANK PLATOON	325.00
NIGEL MANSELL FORMEL 1	315.00
OP. COUNTERSTRIKE Falcon datadisk	165.00
OP. FIREFIGHT Falcon datadisk	165.00
PANZER BATTLES	289.00
PINBALL DREAMS	285.00
PINBALL FANTASIES	315.00
SHUTTLE (1 MB)	325.00
SILENT SERVICE II (1 MB)	349.00
TEST DRIVE II COLLECTION	315.00
THEIR FINEST HOUR	329.00
THEIR FINEST MISSIONS	215.00
THUNDERHAWK	325.00
VROOM	285.00
VROOM DATA DISK	219.00
*WING COMMANDER	349.00

ADVENTURE / ROLLESPILL

ADVENTURERS	285.00
ANOTHER WORLD	295.00
BARD'S TALE TRILOGY	355.00
BAT 2	349.00
BLACK CRYPT (1 MB)	289.00
CONQUEST OF THE LONGBOW	375.00
COVERT ACTION	349.00
CRUISE FOR A CORPSE	309.00
CURSE OF ENCHANTIA	349.00
D/GENERATION	239.00
DARK QUEEN OF KRYNN	345.00
DEATH KNIGHTS OF KRYNN	329.00
DIZZY'S EXCELLENT ADVENTURES	279.00
DUNE	325.00
DUNGEON MASTER/CHAOS STRIKES	315.00
ELVIRA II - JAWS OF CERBERUS	349.00
EYE OF THE BEHOLDER II (1 MB)	369.00
FASCINATION	315.00
GATEWAY SAVAGE FRONTIER (1 MB)	345.00
GUY SPY	335.00
HEART OF CHINA (1 MB)	375.00
HEIMDALL (1 MB)	349.00
HERO QUEST DOUBLE PACK	315.00
HOOK (1 MB)	285.00
HUNTER	319.00
ISHAR - LEGEND OF THE FORTRESS	315.00
*KGB	325.00
KING'S QUEST 5 (1 MB)	415.00
KNIGHTMARE med hintbok	325.00
LEGEND med hintbok *Begrenset antall*	325.00
LEGEND OF KYRANDIA	359.00
LEISURE SUIT LARRY 5 (1 MB)	375.00
LURE OF THE TEMPTRESS (1 MB)	325.00
MIGHT & MAGIC 3 (1 MB)	369.00
MONKEY ISLAND 2 (1 MB)	385.00
POLICE QUEST 3 (1 MB)	375.00
POOLS OF DARKNESS (1 MB)	345.00
RISE OF THE DRAGON	415.00
ROBOCOP III 3D	285.00
SHADOWLANDS	315.00
SPACE QUEST 1 (1 MB) (IMP. GFX)	375.00
SPACE QUEST 4 (1 MB)	375.00
ULTIMA 6 (1 MB)	325.00
WEEN	315.00

STRATEGI

BATTLE ISLE	325.00
*BATTLE ISLE ADD ON	239.00
BLITZKRIEG	325.00
BOARD GENIUS (SAMLING)	315.00
BRIDGE PLAYER 2150	305.00
CASTLE OF DR. BRAIN (1 MB)	375.00
CASTLES (1 MB)	319.00
CHAMPIONSHIP MANAGER (1 MB)	279.00
CHESS MASTER 2100 (1 MB)	199.00
CIVILIZATION (1 MB)	349.00
CONFLICT KOREA	359.00
COVER GIRL POKER	285.00
DEUTEROS *	315.00
DOMINIUM	315.00
FOOTBALL DIRECTOR 2 (1 MB)	265.00
*FOOTBALL MANAGER 3	265.00
GLOBAL EFFECT (1 MB)	319.00
HARPOON - BATTLE SET 3	205.00
HARPOON - BATTLESET 4	205.00
HARPOON EDITOR *	245.00
HARPOON V. 1.2.1	355.00
LEMMINGS pluss datadisk	315.00
MEGALOMANIA/FIRST SAMURAI	325.00
MIDWINTER II (1 MB)	349.00
NAPOLEONIC BATTLE	295.00
OH NO MORE LEMMINGS	289.00
OMAR SHARIF BRIDGE	329.00
THE PERFECT GENERAL	349.00
POPULOUS II (1 MB)	319.00
POPULOUS II (512K)	319.00
*POPULOUS CHALLENGE	205.00
POWERMONGER	319.00
POWERMONGER WORLD WAR 1	205.00
RAGNAROK	389.00
RAILROAD TYCOON (1 MB)	349.00
ROME AD 92	
SIM CITY / POPULOUS	315.00
SIM EARTH	349.00
THE MANAGER (1 MB)	329.00

SPORT

CALIFORNIA GAMES 2	295.00
GAMES ESPANIA '92	315.00
INT. SPORTS CHALLENGE (1 MB)	315.00
JACK NICKLAUS COURSES VOL. 4	189.00
JACK NICKLAUS COURSES VOL. 5	199.00
NICKLAUS UNLIMITED GOLF (1 MB)	325.00
J. MADDEN'S AMERICAN FOOTBALL	289.00
KICK OFF THEFINAL WHISTLE datadisk	189.00
LINKS (KREVER HARDDISK) (1 MB)	369.00
LINKS BOUNTIFUL (1 MB + HDD)	229.00
LINKS FIRESTONE (1 MB + HDD)	229.00
LIVERPOOL	285.00
MICROPROSE GOLF (1 MB)	349.00
NICK FALDO CHAMP. GOLF	349.00
PGA TOUR GOLF & COURSES	319.00
POOL	285.00
SENSIBLE SOCCER 92/93	285.00
STRIKER (1 MB)	285.00
WWF 2	285.00

DIVERSE

ADDAMS FAMILY	285.00
APIDYA	285.00
*BATTLETOADS	285.00
BITMAP BROTHERS VOL. 1	285.00
CHAOS ENGINE	325.00
COOL WORLD	285.00
DYNA BLASTER	325.00
GODS	285.00
HUMANS	315.00
LAFFER UTILITIES	375.00
MEGA MIX	319.00
MOTORHEAD	209.00
NICKY BOOM	285.00
PUSH OVER	285.00
SABRE TEAM	285.00
SHADOW OF THE BEAST 3	315.00
SPECIAL FORCES (1 MB)	349.00
WIZKID	285.00
ZOOL	285.00

* etter tittel betyr at disse spillene ikke virker med Workbench 2.0.
Stjerne foran titler betyr at du bør ringe og sjekke om disse nye titlene er ute før du bestiller.

ALLE PRISER INKLUSIVE MOMS
Vi har også spill for PC og Atari

OBS! Ingen krav til minstekjøp hos oss

MEDLEMSKAP
koster 50 kr pr år og gir deg uovertrufne priser på software, medlemsblad med nytt om spill og spesialtilbud til medlemmene, telefonhjelp med å finne et spill som passer deg, og prioritert service.

ELLER IKKE...
Ønsker du ikke å være medlem må vi be deg plusse på 30 kr pr artikkel på disse annonserte prisene.

Velkommen med VISA.
Ekspederingsgebyr kr 10

Klipp ut — *Medlemskap belastes på første bestilling*

☐ Kryss av hvis du **ikke** vil bli medlem

Kupongen sendes ARCTIC SOFTWARE CLUB, Postboks 3067, 1506 Moss

Send meg følgende:
Husk å oppgi maskintype og minnekonfigurasjon — Pris:

Foresattes underskrift hvis bestiller er under 18 år

Totalt:

Navn: Telefon:

Adresse:

Postnr./-sted:

Varene sendes i oppkrav. Postens avgifter tilkommer.

For de ferske

av Øyvind Skogvoll

Sist gang gikk vi gjennom menyene på Workbench 2.04. Når du leser dette er det sannsynlig at Workbench 2.1 begynner å bli tilgjengelig i butikkene, og da får du hele greia på norsk, med bøker og det hele. Prisen varierer, alt etter om du har 2.04 ROM-brikken eller ikke. Ta kontakt med yndlingsforhandleren din.

Denne gangen skal vi se på noen praktiske oppgaver som jeg vet at enkelte har litt problemer med. Alle disse oppskriftene krever at du har startet opp med Workbench 2.04 eller nyere, og at Workbench-skjermen vises.

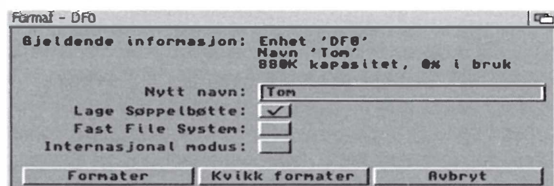
Formatering av disketter

Når du kjøper blanke disketter, må disse formateres før de kan benyttes. Dvs, hvis du skal kopiere en hel diskett ved hjelp av menyvalget *Copy*, trenger du ikke å formatere den som skal bli kopien. Dette skjer automatisk (se neste avsnitt). Tilbake til saken: Under formateringen blir det lagd magnetiske spor etter et mønster som er spesielt for Amiga, og som gjør at disketten kan lagre rundt 880K. Her viser jeg hvordan formateringen foregår på Workbench 2.1.

- Sett inn disketten som skal formateres, slik at ikonet kommer fram på skjermen. Hvis du har to diskettstasjoner, kan du gjerne sette disketten inn i den andre diskettstasjonen.
- Klikk én gang med venstre musknapp på diskettens ikon.
- Velg *Formater disk* i rullegardinmenyen som heter *Ikon.*

Hvis du bare har én diskettstasjon, blir du bedt om å sette inn Workbench-disketten. Grunnen til dette er at maskinen må hente inn *programmet* som formaterer disketter, og dette ligger på Workbench-disketten din.

- Et dialogvindu kommer fram:

Hvis du ikke har Workbench 2.1, få du fram en enklere dialogboks, som egentlig bare inneholder de tre nederste valgene i vinduet. Her er valgene som er tilgjengelige:

Nytt navn Her kan du skrive navnet disketten skal få når den er formatert.

Lage søppelbøtte Skal disketten ha en egen søppelbøtte?

Fast File system Slå dette valget *på* hvis du ønsker å bruke FFS. (Gjør at disketten blir raskere, og at det blir litt bedre plass på den. NB! Dette vil gjøre disketten uleselig på en maskin med Workbench 1.3 eller eldre!

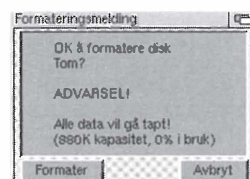
Nederst i vinduet kan du velge tre forskjellige "aktiviteter". Disse er:

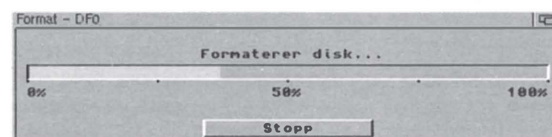
Formater Dette valget formaterer hele disketten, og skriver over alt som evt. ligger der fra før. Det tar ca. 90 sekunder, og det er umulig å få tilbake det som evt. lå på disketten fra før. Alle *ubrukte* disketter må formateres på denne måten.

Kvikk formater Disketter som har vært formatert før, kan formateres "kvikt". Dette innebærer forenklet sett at maskinen bare sletter informasjonen om hva som ligger på disketten (tar noen få sekunder), slik at disketten ser blank ut. Teknisk sett er det mulig å få fram filene igjen, så hvis du på død og liv vil at alt skal bort for evig og alltid, ikke bruk dette valget. Et annet minus er at disketten ikke blir sjekket for mulige feil.

Avbryt Hvis du har ombestemt deg, eller valgt feil diskett (Dobbeltsjekk dette!), kan du bruke dette valget for å unngå at diskette blir formatert. Det er veldig viktig at du vet at du har valgt riktig diskett, slik at ikke hele harddisken din eller orginaldisketten til et spill forsvinner i et jafs!

Hvis du velger *Formater* eller *Kvikk-formater*, vil din Amiga få et anfall av mistenksomhet, og spørre deg om du er sikker på at du ønsker å formatere disketten. Sjekk at alt er korrekt, og hvis det *er* det, velg *Formater*. I motsatt fall velger du selvfølgelig *Avbryt*.

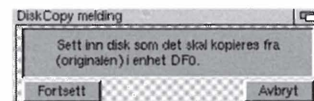
Etterhvert som formateringen skrider frem, vises det på skjermen hvor langt prosessen er kommet. Når formateringen er ferdig, har du en diskett som er klar til å fylles med hva det nå enn er du ønsker å fylle den med!

Kopiering av disketter

En god skikk er å huske å ta sikkerhetskopier av dine disketter, i fall noe skulle gå galt. Ikke alle disketter er like enkle å ta kopi av. F.eks. er det sannsynlig at spill er kopibeskyttet på en eller annen måte, for å forhindre at det blir kopiert ulovlig. Eller ihvertfall forsinke piratene noen minutter. Slike disketter vil ofte vises på skjermen som DF0:NDOS eller noe sånt, og disse får du ikke kopiert via Workbench-menyene.

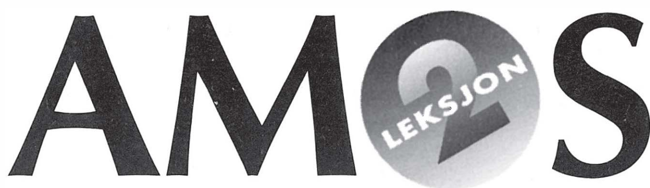
Nå skal vi ta sikkerhetskopi av f.eks. AmigaForum-disketten. Husk at hvis du har kun én diskettstasjon, blir du nødt til å bytte disketter underveis, og dessuten må Workbench-disketten også innom en snartur. Hvis du har harddisk, trenger du imidlertid ikke å sette inn Workbench-disketten, da kopieringsprogrammet befinner seg på harddisken.

- Sett inn disketten som skal kopieres, slik at den kommer fram på skjermen
- Klikk én gang på den med venstre musknapp.
- Velg *Copy* eller *Ta kopi* i *Ikon*-menyen. Hvis du blir bedt om å sette inn Workbench-disketten, gjør du selvfølgelig dette.
- Så blir du bedt om å sette inn disketten som du skal kopiere *fra* (originalen). Hvis den allerede er inne, trykker du bare direkte på *Fortsett*.

- Så leser Amiga inn i minnet så mye som det er plass til. Deretter blir du bedt om å sette inn *Til*-disketten, dvs. den som skal inneholde kopien.
- Hvis det ikke var plass til hele disketten i minnet, må du gjenta de forrige punktene noen ganger: følg instruksjonene på skjermen!
- Når du er ferdig, heter disketten "Copy of <navnet>", og du kan bruke *Rename* eller *Nytt navn* i menyen hvis du ønsker å gi den et annet navn.

Det var det. Vi fortrsetter neste gang!

av Torsten Gabrielsen

Denne gangen tenkte jeg at vi skulle se litt på skriving til skjermen, og du får også et program som viser hvordan du kan lage en "superimpose wipe" av samme type som i Scala MultiMedia MM200.

Først skal vi se litt på hvordan du definerer farger i Amos. Enhver farge kan defineres ved hjelp av sin rød-, grønn-, og blåkomponent. I fargen svart f.eks. er alle disse komponentene lik null, hvit har alle komponentene på maks, gult er består av like mye rødt og grønt. Alle regnbuens farger kan oppnås ved å blande rødt, grønt og blått, men man må huske på at blanding av farger på skjerm (altså ved lys) ikke fungerer likt som blanding av farger på papir. F.eks. vil du hvis du blander mange farger på papir få svart, men på skjermen får du hvitt! Men hvis du vil ha tak i en bestemt farge, så er det bare i eksperimentere seg fram.

Det hexadecimale system
For å kunne sette fargene, blir vi nødt til å lære oss det hexadecimale tallsystemet. I det vanlige decimale tallsystemet har vi 10 forskjellige siffer, mens i det hexadecimale har man hele 16 siffer. For å få til dette, har man valgt å bruke bokstavene A til F for å representere de 5 siste sifrene. Du kan lese dem som 10 til 15. Når man skriver et hexadecimalt tall, legger man til et dollartegn ($) foran tallet.
Grunnen til at vi bruker det hexadecimale tallsystemet, er at det tallsystemet som datamaskinen foretrekker. I tillegg bruker vi av og til det binære tallsystemet som bare har to forskjellige sifre; 0 og 1. De binære tallene markeres med et prosenttegn foran (%).

Slik forstår vi det decimale tallet 123 ('^' betyr "opphøyd i") :
123 = 1*10^2 + 2*10 + 3 = 1*100 + 2*10 + 3

La oss så se på det hexadecimale tallet $123:
$123 = 1*16^2 + 2*16 + 3 = 1*256 + 2*16 + 3 = 291 decimalt

Hva det binære tallet 11010101 ?
%11010101 = 1*2^7+1*2^6+0*2^5+1*2^4+0*2^3+1*2^2+0*2^1+1 = 213 decimalt

Men vi trenger nesten aldri å konvertere mellom de forskjellige tallsystemene, så det er ingen grunn til å jamre seg over alle de forskjellige systemene. Det vi trenger nå er å kunne oppgi en farge som et hexadecimalt tall. Det kan gjøres på denne måten:

```
Colour <fargenummer>,$<rgb>
```

Fargenummeret er et vanlig decimaltall, og identifiserer fargen. Rød-, grønn-, og blåkomponenten til fargen angis av det andre tallet, hvor første siffer er rødkomponent, andre siffer er grønnkomponent, og siste siffer er blåkomponent. En rødverdien på null f.eks., betyr at vi ikke har noe som helst rødt, mens en verdi på f, betyr at vi har maksimalt med rødt.
Eksempler på farger:

$000 - svart
$f00 - lys rødt
$0f0 - lys grønt
$ff0 - gult
$0ff - cyan
$f0f - fiolett
$f80 - oransje (mye rødt + litt grønt)
$fff - hvitt
$555 - mørk grå

La oss nå sette noen farger, og bruke dem:

```
Colour 0,$000
Colour 1,$ff0
Pen 1
Paper 0
Print "Test"
```

Ovenstående linjer vil sette farge 0 (vanligvis bakgrunnsfargen på skjermen) til svart og farge 1 til gult. Kommandoen Pen setter skrivefarge: her settes den til farge 1, som er gul. Kommandoen Paper setter bakgrunnsfargen for skriving, dvs. hvilken farge vi skal legge bak bokstavene; her settes den til farge 0, som er svart.

```
For I=0 To 15
Pen I
Print "Dette er farge nummer";I
Next I
```

Dette programmet skriver ut en tekst i 16 forskjellige farger, men den første vil du ikke kunne se da den er skrevet i den samme fargen som bakgrunnen. Vi har ikke definert de forskjellig fargene, men det trengs ikke heller. Vi vil få de standardfargene som Amos har stilt inn på forhånd, alle fargene har til enhver tid en eller annen innstilling. En raskere måte å stille fargene på hvis du skal stille flere farger:

```
Palette $<farge0>,$<farge1>,$<farge2>,....
```

"..." betyr her at du kan ha et variabelt antall argumenter til denne kommandoen. I tillegg kan du hoppe over enkelte farger.

```
Palette ,$fff,,$f0f
```

Bakgrunnsfargen vil her ikke bli påvirket, heller ikke farge 2, men farge 1 settes til hvitt og farge 3 settes til fiolett.

Flere tekstkommandoer:

```
Locate <X>,<Y>
Cmove <DeltaX>,<DeltaY>
Cdown
Cup
Home
Cleft
Cright
```

Locate flytter kursoren (skriveposisjonen på skjermen) til posisjon X,Y. Koordinatene går ikke på punkter, men på tegn. Du kan kutte ut den ene parameteren og skrive f.eks. Locate ,10. Da vil bare den ene koordinaten bli endret. Cmove flytter kursoren DeltaX til høyre og DeltaY ned. Disse tallene kan være negative for å flytte til venstre eller opp. Også her kan det ene argumentet utelates. Cdown, Cup, Cleft og Cright flytter kursoren enten ett steg ned, opp, til venstre eller til høyre.

Eksempel:

```
Print "Hei ";
Cdown
Print "på ";
Cup
Print "deg!"
```

Det var alt for denne gangen. Neste gang skal vi blant annet se litt på funksjoner og skjermer, og etterhvert kommer vi til å ta med en del Amos Professional-spesifikke ting.

AMOS-TIPS

Amiga Forum presenterer "The second Super Impose wipe on any computer". Dette korte programmet utfører en ganske imponerende overgang mellom to bilder. Super Impose betyr at ett bilde fades over til et annet med 100% blanding. Hittil har Scala vært det eneste programmet med Super Impose, men Amos klarer biffen!

De to bildene som skal mikses må være på så få bitplan at det kan lages en skjerm som har like mange bitplan som begge de to bildene til sammen, dvs. at du tilsammen kan ha maks. 4 bitplan i hires og maks 5 bitplan i lores. 6 bitplan er vanskelig å bruke, da du ikke kan sette alle fargene uavhengig av hverandre. Teknikken kan forklares ut fra et eksempel: La oss si at du skal ha en wipe mellom et 8-fargers og et 4-fargers lores nolace-bilde. Hvis vi legger det ene bildet som de 3 laveste bitplanene og det andre som de 2 høyeste i et 5-bitplaners bilde, så får vi et 32-fargers bilde. Farge nummer A fra bilde 1 kolliderer med farge nummer B i bilde 2, og resultatet blir farge nummer C=A+B*8. Denne fargen må vi få til å gradvis endres fra farge A i bilde 1 til farge B i bilde 2. Forsto du ikke bæra av dette, så får du heller bare teste programmet! Dessverre virker det bare på Amos Professional, men hvis du er litt smart så får du det nok til å modifisere det slik at det virker på Amos 1.3 også. Får du det ikke til får du bare kjøpe Amos Professional! For de som har diskett til bladet, så ligger programmet pluss et par eksempler på den.

```
'**************************************************************
'*                                                            *
'*              AMOS Super Impose                             *
'*    Laget av Torsten Erik Gabrielsen for Amiga Forum        *
'*                                                            *
'*    Viser en Super Impose wipe mellom to bilder             *
'*                                                            *
'**************************************************************

' Lesinn bilde 0
FILE$=Fsel$("","","Velg det første bildet i wipen") : Rem La bruker velge fil'
Load Iff FILE$,0 : Rem Hent valgt IFF-bilde

' Sjekk bilde data
ANTALLFARGER1=Screen Colour
BREDDE=Screen Width
HOEYDE=Screen Height

' Sett av plass til fargetabell bilde 0
Dim R1(ANTALLFARGER1),G1(ANTALLFARGER1),B1(ANTALLFARGER1)

' Les fargetabell
For I=0 To ANTALLFARGER1-1
      R1(I)=(Colour(I) and $F00)/$100 : Rem Rødt
      G1(I)=(Colour(I) and $F0)/$10 : Rem Grønt
      B1(I)=(Colour(I) and $F) : Rem blått
Next I

' Les inn bilde 1
FILE$=Fsel$("","","Velg det andre bildet i wipen") : Rem La bruker velge fil'
Load Iff FILE$,1
ANTALLFARGER2=Screen Colour

If Screen Height<>HOEYDE or Screen Width<>BREDDE
      Print "Bildene må være av samme størrelse!"
      End
End If

ANTALLFARGERTOTALT=ANTALLFARGER1*ANTALLFARGER2

'Hvis lowres så kan vi ha 32 farger; hires kan bare ha 16
ANTALLFARGERMAKS=32
If(Screen Mode and Hires)=Hires Then ANTALLFARGERMAKS=16
If ANTALLFARGERTOTALT>ANTALLFARGERMAKS
      Print "For mange farger tilsammen!"
      End
End If

'Sett av plass til fargetabell bilde 1
Dim R2(ANTALLFARGER2),G2(ANTALLFARGER2),B2(ANTALLFARGER2)

' Les fargetabell bilde 1
For I=0 To ANTALLFARGER2-1
      R2(I)=(Colour(I) and $F00)/$100 : Rem Rødt
      G2(I)=(Colour(I) and $F0)/$10 : Rem grønt
      B2(I)=(Colour(I) and $F) : Rem blått
Next I

'Åpne vår fantastiske super impose skjerm!
Screen Open 2,BREDDE,HOEYDE,ANTALLFARGERTOTALT,Screen Mode
Flash Off : Screen Hide 2

Screen 0 : Rem Finn addressene til bitplanene til bilde 0
DEPTH1=Ln(ANTALLFARGER1)/Ln(2) : Rem formel for å finne antall
DEPTH2=Ln(ANTALLFARGER2)/Ln(2) : Rem bitplan til bildet.
Dim FRABITPLAN(DEPTH1+DEPTH2)
For I=0 To DEPTH1-1
      FRABITPLAN(I)=Logbase(I) : Rem finn addressen til bitplanet
Next I

Screen 1 : Rem Finn addressene til bitplanene til bilde 1
For I=0 To DEPTH2-1
      FRABITPLAN(I+DEPTH1)=Logbase(I) : Rem finn addr. til bitplanet
Next I

'Beregn bytestørrelse for hvert bitplan
BITPLANESIZE=Int((BREDDE+7)/8)*HOEYDE

Screen 2 : Rem Svitsj til den nye super impose skjermen
For I=0 To DEPTH1+DEPTH2-1
      Rem kopier inn bitplanene fra de to bildeskjermene
      Copy FRABITPLAN(I),FRABITPLAN(I)+BITPLANESIZE-1 To Logbase(I)
Next I

J=0 : Rem Sett fargene slik at bare bilde 0 vises
For I=0 To ANTALLFARGERTOTALT-1
      Colour I,R1(J)*$100+G1(J)*$10+B1(J)
      J=J+1
      If J=ANTALLFARGER1 Then J=0
Next I

Screen Show 2
Rem Trinn= Antall frames Super Impose'en skal skje på:

TRINN=32 : Rem prøv å endre denne.
Repeat
      'Endre fargene gradvis fra bilde 0 til bilde 1
      For I=0 To TRINN
            For J=0 To ANTALLFARGER1-1
                  For K=0 To ANTALLFARGER2-1
                        Rem Farge J fra bilde 0 og farge K
                        Rem fra bilde 1 overlapper hverandre
                        Rem som farge J+K*ANTALLFARGER1
                        Rem (ANTALLFARGER1= antall farger i bilde 0)
                        FARGENUM=J+K*ANTALLFARGER1

                        Rem Øk hver fargekomponent gradvis fra
                        Rem bilde 0's til bilde 1's
                        R=R1(J)+(I*(R2(K)-R1(J)))/TRINN
                        G=G1(J)+(I*(G2(K)-G1(J)))/TRINN
                        B=B1(J)+(I*(B2(K)-B1(J)))/TRINN
                        Colour FARGENUM,R*$100+G*$10+B
                  Next K
            Next J
      Next I

      For I=1 To 1 : Rem vent litt
            Wait Vbl
      Next I

      'Endre fargene gradvis fra bilde 1 til bilde 0
      For I=0 To TRINN
            For J=0 To ANTALLFARGER1-1
                  For K=0 To ANTALLFARGER2-1
                        FARGENUM=J+K*ANTALLFARGER1
                        R=R2(K)+(I*(R1(J)-R2(K)))/TRINN
                        G=G2(K)+(I*(G1(J)-G2(K)))/TRINN
                        B=B2(K)+(I*(B1(J)-B2(K)))/TRINN
                        Colour FARGENUM,R*$100+G*$10+B
                  Next K
            Next J
      Next I

      For I=1 To 1 : Rem vent litt
            Wait Vbl
      Next I
      'Til bruker trykker på en musknapp
Until Mouse Key<>0
```

JACOBSEN REKLAME & DESIGN

Spill fra Masters

McDonald land 339,-

Gunshop 2000 459,-

CDTV TITLER

F15 III 589,-

Amiga

Pinball Fantasies 399,-

Silly Putty 289,-

ZOOL 289,-

Lotus III 289,-

Sensible soccer 339,-

Indiana Jones 449,-

Darklands 349,-

Pool 349,-

Premiere 349,-

2 Hot 2 Handle 289,-
4 Wheel Drive 379,-
Addams Family 329,-
Agony 329,-
Airbus 495,-
Air. Land, Sea 439,-
Air Support 329,-
Alien 3 349,-
Another World 349,-
Award Winners 299,-
Arsenal FC 339,-
Ashes of Empire 429,-
Assault on Alcatraz 339,-
B17 Flying Fortress (1 Meg) 429,-
Beach Volley 339,-
Billy the Kid 339,-
Birds of Prey (1 Meg) 429,-
Black Crypt 329,-
Blues Brothers 339,-
Board Genius 389,-
Bonanza Bros 329,-
California Games 2 329,-
Carl Lewis Challenge 329,-
Campaign 479,-
Capcom Collection 349,-
Castles 399,-
Championship Manager (1 Meg) 329,-
Chaos Engine' 339,-
Chuck Rock 2' 339,-
Civilisation (1 meg) 429,-
Conan The Cimmerian 389,-
Cool Croc Twins (1 Meg) 339,-
Covert Action (1 meg) 565,-
Crazy Cras 3 339,-
Cruise For A Corpse 389,-
Dark Sun: Shattered Lands' 389,-
Death Knights of Krynn (1 Meg) 389,-
Demonsgate 399
Dizzy Collection 339,-
Double Dragon 3 339,-
Dreadnought 389,-
Dune 389,-
Dynablaster 389,-
ELF 389,-
Elvira 2 (1 Meg) 429,-
Epic 389,-
Euro Football Champ 339,-
Euro Soccer 339,-
Eye of The Beholder (1 Meg) 389,-
Eye Of The Beholder 2 (1meg) 429,-
Eye Of The Storm' 389,-
F15 Strike Eagle 2 (1 Meg) 429,-
F19 Stealth Fighter 429,-
Final Fight 329,-
Fire and Ice 329,-
First Samural + Mega-Lo-Mania.389,-
Flag 389,-
Flight Of The Intruder 329,-
Football Crazy 329,-
Football Director 2 (1 Meg) 339,-

Formula One Grand Prix (1 Meg) 389,-
Games 92 - Espana 389,-
Gantlet 3 329,-
Global Effect (1 meg) 389,-
G-loc 339,-
G lirts 339,-
Godfather Action 449,-
Godfather Adventure 449,-
Gods 339,-
Graham Gooch 389,-
Graham Taylor 339,-
Gunship 2000 (1 meg) 459,-
Guy Spy 389,-
Harlequin 339,-
Harpoon 449,-
Harpoon Svenario Editor 229,-
Heart of China (1 meg) 449,-
Heimdal (1 meg) 389,-
Hoi 329,-
Hook 329,-
Hudson Hawk 339,-
Humans 389,-
Hunter 389,-
Ian Botham 389,-
Indy Jones - Atlantis Action 389,-
Indy Jones - Atlantis Adv. (1 meg) 449,-
Int Sports Challange 389,-
Ishar 389,-
Jack Nicklaus

Premier manager 389,-

Golf 289,-
Jack Nicklaus Unlimited Golf (1 meg) 389,-
Jaguar X1220 (1 meg) 339,-
Jimmy Whites Snooker 389,-
John Barnes (1 meg) 329,-
John Maddem 329,-
Keys of Maramon 329,-
Kings Quest 5 (1 meg) 429,-
Knightmare 389,-
Knights of The Sky (1 meg) 429,-
Laser Squad 2 329,-
Last Ninja 3 329,-
Leander 329,-
Leathal Weapon 3 329,-

Legend 389,-
Leisure Suit Larry 5 (1 meg) 429,-
Lemmings 289,-
Lemmings Constructon Kit 339,-
Lemmings Data Disk 339,-
Links 449,-
Lord of the Rings 389,-
Lure of The Temptress 389,-
M1 Tank Platoon 389,-
Magic Pockets 339,-
Man Utd. Europe 339,-
Mega Fortress (1 meg) 429,-
Mega LO Mania 289,-
Mega Sports 389,-
Mega Traveller 1 (1 meg) 389,-
Mega Traveller 2 (1 meg) 389,-
Micropose Golf 429,-
Midwinther 329,-
Midwinther 2 (1 meg) 429,-
Might & Magic 3 (1 meg) 499,-
Moonstone (1 meg) 389,-
Nigel Mansell World Champ 329,-
Ninja Collection 289,-
Ork 389,-
Outrun Europa 329,-
Paperboy 2 329,-
Parasol Stars 329,-
PGA Tour Golf 329,-
Pinball Dreams 329,-
Plan 9 From Outer Space 449,-
Player Manager 289,-
Pool of Radiance (1 meg) 389,-
Pools Of Darkness (1 meg) 429,-
Populous 2 (1 meg) 389,-
Powermonger 389,-
Premiere (1 meg) 349,-
Rairoad Tycoon (1 meg) 449,-
Rainbow Collection 329,-
Rambarts 329,-
R.B.I. 2 Baseball 329,-
Reach for the Skies 429,-
Realms (1 meg) 389,-
Red Baron (1 meg) 429,-
Red Zone 329,-
Rise of The Dragon (1 meg) 429,-
Risky Woods 329,-
Robin Hood 329,-
Robocop 329,-

Robocop 3 329,-
R-Type 2 329,-
Rugby World Cup 329,-
Sectre of Monkey Island (1 meg) 329,-
Sectre of Monkey Island 2 (1 meg) 449,-
Sensible Soccer 339,-
Shadow Lands 389,-
Shuttle 389,-
Silent Service 2 (1 meg) 429,-
Silly Putty 289,-
Sim Ant 429,-
Sim City + Populous 389,-
Simpsons 329,-
Smash TV 329,-
Space 1889 (1 meg) 389,-
Space Crusade 329,-
Special Forces 429,-
Striker (1 meg) 329,-
Super Tetris 329,-
Switchblade 2 329,-
Team Yankee 389,-
Team Yankee 2 (1 meg) 389,-
Teenage Mutant Turtles 2 329,-
Terminator 2 329,-
The Manager 329,-
Their Finest Hour (1 meg) 389,-
Thunderhawk 389,-
Tip Off 329,-
Titus The Fox 329,-
Toki 329,-
Troddlers 329,-
Turbo Challange 2 329,-
Turbo Challange 3 329,-
TV sports Baseball 389,-
Ultima V 389,-
Ultima 6 (1 meg) 389,-
Utopia 389,-
UMS 2 (1 meg) 389,-
Warlords (1 meg) 389,-
Wing Commander (1 meg) 429,-
Wizkid 329,-
Wolf Child 329,-
Zool Station 289,-

Monkey Island 2 449,-

13A Bun For Barney 309,-
A long, hard day at the ranch 359,-
Advanced Military Systems 309,-
All Dogs go to Heaven 359,-
American Heritage Dictionary 519,-
American Vista Atlas 569,-
Animals in Motion 309,-
Asterix English For French I 359,-
Asterix English For French II 359,-
Barney Bear Goes Camping 309,-
Battlechess 389,-
Battle Storm 309,-
Caplex (Norsk leksikon) 895,-
Casino Games 309,-
CD-Remix II (m/norsk tekst) 309,-
CDPD I (CD full av Public Domain programmer) 219,-
Cinderella, The Original Fairy Tale 419,-
Classic Board Games 359,-
Connoisseur Fine Arts 359,-
Compact Karoke 449,-
Cruse of Ra 269,-
Defender Of The Crown 309,-
Dinosaurs For Hire 179,-
Dr Wellman 579,-
Fantastic Voyage

Sherlock Holmes 399,-

359,-
Fun School - Under 5's 269,-
Fun School - For 5 to 7 269,-
Fun School - Over 7's 269,-
Fractal Universe 359,-
Garden Fax Fruits & Vegetables 359,-
Garden Fax Garden Plants 359,-
Garden Fax Indoor Plants 359,-
Garden Fax Trees & Shrubs 359,-
Global Chaos 309,-
Grolier Encyclopedia 2519,-
Guiness Disc Of Records 359,-
Heather Hits Her First Home Run 359,-
Hutchinson's Encyclopedia 309,-
Indiana Jones & The Last Crusade 359,-
Japan World 519,-
Karoke Hits I 209,-
Lemmings 309,-
LTV-English as a second language 359,-
Mind Run 309,-
Moving Gives Me a Stomach Ache 389,-
Mud Puddle 389,-
Music Maker 359,-
My Paint 309,-
NASA The 25th Year... 209,-
North Polar Expedition 519,-
Paper Bag Princess 359,-
Prehistorik 359,-
Psycho Killer 309,-
Raffles 409,-
Scary Poems For Rotten Kids 359,-
Sherlock Holmes, Consulting Detective 399,-
Sim City 309,-
Snoopy: The case of the missing blanket 359,-
Space Wars 309,-
Spirit Of Excalibur 399,-
Super Games Pak 309,-
Team Yankee 359,-
Thomas Snowsuit 359,-
Tiebreak Tennis 269,-
Timetable Business, Politics & Media 399,-
Timetable Science & Inovation 399,-
The Case of the Cautious Condor 409,-
The Hound of the Baskervilles 309,-
The Illustrated Holy Bible 309,-
The Illustrated Works of Shakespeare 309,-
The New Basics Electronics Cookbook 419,-
The Tale of Benjamin Bunny 419,-
The Tale of Peter Rabbit 419,-
Town With No Name 309,-
Trivial Pursuit 539,-
Turrican II 309,-
Ultimate Basketball 309,-
Voicemaster med mikrofon 419,-
Women in Motion 309,-
World Vista Atlas 579,-
Wrath Of The Demon 309,-

Tlf. 02 65 72 04
Åpent 15.00 – 17.00
Fax: 02 65 85 43 mobiltlf: 090 67393

MASTERS

Norges største utvalg ... enda større!

CLARITY 16
1.590,-
16-bit stereo sampler

EPSON GT 6500
11.490,-
A4 FLATBEDSCANNER

STAR LC100
2.190,-
9 PINS FARGEPRINTER

GVP CINEMORPH
1.070,-
BILLEDMANIPULASJON

GIGAMEM
VIRTUELT MINNE
Bruk harddisken som ram
950,-

WORDWORTH V. 2.0
TEKSTBEHANDLING M/20 CG FONTER, CLIP ART
1.230,-

The Magic of Music and Midi
149,-
VHS videokassett, forteller om Superjam, Bars and Pipes pro, Dr. T's Audio master m.m.

AKSELLERATORKORT

GVP (for Amiga 2000)
Combo 68030 25Mhz 1MB RAM **6.600,-**
Combo 68030 40Mhz 4MB RAM **9.370,-**
Combo 68030 50Mhz 4MB RAM **15.870,-**
Combo 68040 33Mhz 4MB RAM **22.570,-**

GVP (for Amiga 3000)
G-Force 040 28 Mhz 2MB 40ns **19.990,-**

GVP (for Amiga 500)
A530 Turbo 68030 40Mhz 120MB HD **10.730,-**

MicroBotics (A500 og 2000)
VXL-30 25 Mhz **2,760,-** Med 68882 matteprossesor
VXL-30 40Mhz **3.240,-** Med 68882 matteprossesor
VXL RAM 32 bits **3.210,-**

Progressive Peripherals
Progressive 68040 28Mhz **18.100,-** (A2000)
Progressive 68040 25Mhz **15.000,-** (A3000)
Mercury 040 28Mhz **19.260,-** (A3000)
Zevs 33Mhz 040/4 Mb **24.785,-** (A2000) Nyhet
Zevs 28 Mhz 040/4 Mb **19.505,-** (A2000) Nyhet

IVS
Vector 68030 25 Mhz **7.990,-** (A2000) Nyhet

AMIGA

Amiga 600
1MB RAM og mus **3.390,-** OS 2.0 m/TV modulator
Amiga 600 HD
1MB RAM 20MB HD **5.190,-** OS 2.0 m/TV modulator

Amiga 1200 kommer snart - ring for pris og info!
Amiga 2000
u/HD 1MB RAM 7.09Mhz **6.190,-** OS 2.0 68000
Amiga 3000
50HD 2MB RAM 25Mhz **ring!** OS 2.0 68030
Amiga 3000
100HD 2MB RAM 25Mhz **ring** OS 2.0 68030
Amiga 4000 120HD 6 mb ram 25 Mhz **- ring for pris!**
Oppgradering fra 1.3 til 2.0 **820,-** Med manualer og ROM
Workbench 2.1 på NORSK - ring for pris.

ANIMASJON-3D-VIDEO

Aladdin 4D **3.160,-**
3D Professional P&P **1.900,-**
Adorage **890,-** Digitale videoeffekter *Nyhet*
Alternativ 3D Textures **425,-** *Nyhet*
Beyond Backgrounds **925,-** 24 bit clip art *Nyhet*
Big Alternative Scroller **515,-** Tittelering *Nyhet*
Brilliance **24 bit tegne- og animprogr - ring for pris!**
Broadcast Titler II **2.630,-** Avansert tekstgenerator
Broadcast Titler Font Ench. **1.130,-**
Broadcast Titler Font Pack 1 **1.130,-**
Draw 4D pro 2.0 **2.185,-**
De luxe Paint 4.1 **890,-** Tegning og animasjon
De luxe Video 3 **1.030,-**
Disney Animation Studio **1.140,-**
Essence **480,-** For Imagine bilder

Caligari 2 **3.600,-**
Cinemorph **1.070,-** bildemanipulering *Nyhet*
Colourburst **8.050,-**
DCTV **4.915,-** Desktop video
Imagine 2.0 Impulse Inc. **1.650,-** 3D, Raytracing.Anim.
Imagine Objekt disk 1 **1.020,-** Til bruk med Imagine
Imagine Objekt disk 2 **1.020,-** Til bruk med Imagine
Image master **1.855,-**
Image Finder **560,-**
Makepath for Vista ***390,-***
Media Show, Gold Disk ***620,-***
Morph Plus **1.770,-** Bildemanipulering ***Nyhet***
Movie Setter Gold Disk **430,-**
Movie Clips Pack Gold Disk **215,-**
Pixel 3D v. 2+ **895,-** *Nyhet*
Pixmate **620,-**
Pro Video Post **2.420,-** *Nyhet*
Pro Vista v.2 **1.030,-**
Race Trace **1.325,-**
Real 3D Beginner 2.0 Activa **1.290,-**
Real 3D Professional 2.0 Activa **3.795,-**
Scala Home Video Titler HT100 **850,-**
Scala Video Studio VS113 **1.950,-**
Terraform for Vista **390,-**
Take 2 Rombo **905,-** Animasjon
TV Text Professional **1.050,-**
TV Show Pro 2 **740,-** *Nyhet*
VideoDirector Gold Disk **1.400,-**

Clip Art - Animbrusher for tegneprogram
Birds 1 & 2 **345,-**
Horses ***285,-***
Humans ***345,-***
Sealife **345,-**
Safari **345,-**

BUSINESS

A-Fakt fakturering **2.750,-** svensk *Nyhet*
Amiga-bok **1.990,-** svensk bokføring
Arena Accounts **1.100,-**
Cashbook Combo **770,-**
Day by Day **305,-**
Gold Disk Office **840,-**
Home Accounts 1 **310,-**
Home Accounts 2 **520,-**
MiniOffice **565,-** tekst-, regn-, base-, grafikk.
Pagestream Business forms **325,-**
Personal Finance Manager **430,-** Passer på din bank- konto *Nyhet*
System 3 **570,-**
System 3E **770,-**

BØKER

Amiga til andet enn spil **219,-** WB 2.1 på dansk
Amiga for beginners **176,-**
Amiga basic Inside &Out **246,-**
Amiga 3D Graphic Programming in Basic **176,-**
Amiga Machine language **195,-**
Amiga System Programmers guide **318,-**
Advanced System Programmers guide for the Amiga **318,-**
Amiga DOS Inside & Out **226,-**
Amiga C for beginners **195,-**
Amiga C for Advanced programmers **318,-**
Amiga Graphics Inside & OUt **318,-**
Amiga Desktop Video Power **296,-**
Making Music on the Amiga **318,-**
The Best Amiga Tricks & Tips **296,-**
Amiga Rom Kernel: Includes Autodocs **436,-**
Amiga Hardware reference Manual **329,-**
Amiga Rom Kernel Devices **329,-**
Amiga User Interface Styleguide **329,-** NY
Amiga Rom Kernel: Libraries **388,-** NY
Amiga Intern **331,-** NY

CDTV

CDTV m/Caplex leksikon **5.990,-**
Amiga CDTV m/Caplex **6.490,-**
CD1200 Fjernkontroll m/Trackball **850,-**
CD 1221 Tastatur med kabel **570,-**
CD1205 Trådløs mus **510,-**
CD 1253 Mus med kabel **290,-**
CD 1300 Genlock-kort **1.490,-**
CD 1321 Scartkort for tilkobling til TV/Monitor **359,-**
CD 1400 Pakke med 2 "caddies" til CD **179,-**
CD1401 64 kb ramkort for lagring av data **890,-**
CD1405 256 kb ramkort ---------"----------- **2.690,-**
CD 1411 Ekstern 3,5" Diskettstasjon **1.185,-**
A570 CD ROM drev **3.600,-** (A500)
CDTV TITLER (se egen annonseside)

DATABASER

Image Finder **630,-** Bildearkivering
InterBase Interactivision **630,-**
Mini Office **565,-** tekst-,regn-, base-, grafikk ***Nyhet***
Superbase Personal II **785,-**
Superbase Professional IV **2.045,-**

FRAME-MACHINE
24 BIT KORT
GRUNNKORT OG FRAMEBUFFER
7.885,-

Tlf. 02 65 72 04
Åpent 15.00 – 17.00
Fax: 02 65 85 43 mobiltlf: 090 67393

MASTERS

Norges største utval

DESKTOP PUBLISHING-TEKSTBEHANDLING

The Art Department Prof 2.1 **1.750,-** Bildebehandling
The Art Department pro. Conv. kit. **520,-**
The Art Department Moovies **445,-**
Exellence 3.0 **000,-** Tekstbehandling *Nyhet*
Final Copy II **960,-** tekstbehandling *Nyhet*
InterWord **630,-** Dansk tekstbehandling
Kindwords 3.0 **475,-** Tekstbehandling
PageStream 2.2 **1.955,-** Sideombrekking
Pagesetter II **555,-** Lillebror til PPage

CAN DO V. 2.0
1.270,-

Pen Pal **515,-** Tekstbehandling
Professional Draw 3.0 **1.100,-** Vektorisert grafikk
Professional Page 3.0 **1.540,-** Sideombrekking m/PMS
Professional Page oppgrad. til 3.0 **500,-**
Professional Draw 3.0 oppgrad til 3.0 **720,-**
ProWrite 3.3 **1.370,-** Tekstbehandling m/Postscript
QuickWrite **525,-** Tekstbehandling
Wordworth 2.0 **1.200,-** Tekstbehandling

DIGITIZERE

DigiView Mediastation **1.595,-** m/DigiPaint 3 og Elan Performer
Rombo Vidi Amiga 12 **1.220.-** Inklusive splitter
Framestore Y-C Realtime **5.065,-** Inklusive splitter

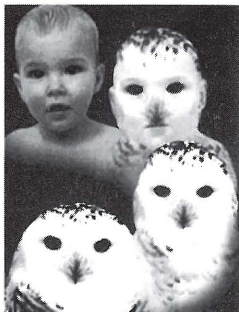
DIGITALISERINGSBORD

Genius Digitizing Tablet 9" x 6" **1.915,-** inkl. penn
Genius Optitional Puck **445,-** digitaliseringsmus
Wacoom board for Opal Vision og TV-Paint (Driver for Amiga **930,-**) ring for pris *Nyhet*

DISKETTSTASJONER

A1011 Ekstern 3,5" 880KB A600/200/3000/4000 **970,-**
A2010 Intern 3,5" 880KB A2000 **1.035,-**
A3010 Intern 3,4" 880KB A3000
Air Drive 3,5" ekstern 880KB **795,-** A500
Air Drive 3,5" intern 880KB **795,-** A500
Air Drive 3,5" intern 880KB **720,-** A2000
Air Drive 3,5" intern 880KB **895,-** A3000
SupraDrive 880KB **770,-** Ekstern-helt lydløs
DMI Floptical Drive intern **4.310,-** 3,5" floppies a 20MB!!!
DMI Floptical Drive ekstern **5.490,-** 3,5" floppies a 20MB!!!
DMI Floptical disketter 20MB **220,-**

POWER HÅNDSCANNER SORT/HVITT V.3
1.595,-

Siste skrik i billedbehandling. Gjør som filmskaperne i Hollywood bruk Morph Plus.

Kr 1.770,- inkl. mva

Optisk read/write 128 MB intern **16.750,-**
Optisk read/write 128 MB intern **17.950,-**

DIVERSE

Action Replay MK III A500/500+ **795,-** diskmanipulasjon
Action Replay MK III A2000 **895,-** diskmanipulasjon
Action Cartridge Super Cartridge **765,-** diskmanipulasjon
Techno Amiga Elektronikkpakke. Norsk manual og disketter **950,-**

EMULATORER

Amax II plus **6.100,-** Mac emulator m/ Mac ROM
PC 286 emulator 16Mhz **3290,-** For GVP 500harddisker
PC 386 SX A2386 **4.850,-**
Vortex 386 emulator **5.395,-** *Nyhet*
Vortex 486 emulator **9.859,-** *Nyhet*

FONTER

Adobe/Monotype fonter (be om egen prisliste)
Animation Fonts Vol. 1,2,3 eller 4 **465,-**
Compugraphic Decorative **375,-** 3 skriftsnitt
Compugraphic Designer **375,-** 3 skriftsnitt
Compugraphic Publisher **375,-** 3 skriftsnitt Postscript
Compugraphic Video **375,-** 3 skriftsnitt Postscript
Compugraphic Outline Fonts **1.155,-** 35 skriftsnitt Postscript
Headlines I **515,-** 10 HiRes 3D fonts
Headlines II **515,-** 4 HiRes 3D fonts
Masterpiece fonts **2.000,-**
Pagestream Font Plus pack **575,-**
Pagestream Font pack 1 **575,-**
Postscript fonts Classic **1.525,-** Pagestreamfont
Postscript fonts Designer **1.525,-** Pagestreamfont
Postscript fonts Newsletter **765,-** Pagestreamfont
Postscript fonts Starter **765,-** Pagestreamfont
Starfields **515,-** "Star Wars" fonter/bakgrunner
Sub Heads **515,-** Headlines+to mindre størrelser
VideoFonts Sans Serif I **585,-** Skalerbare videofonter
VideoFonts Sans Serif II **585,-** Skalerbare videofonter
VideoFonts Serif **585,-** Skalerbare videofonter
VideoFonts Decorative I **585,-** Skalerbare videofonter
VideoFonts Decorative II **585,-** Skalerbare videofonter

GENLOCKER

PAL Genlock **3.450,-** VHS og Video 8 manuell splitter
Sirius Genlock Ekstern **7.935,-** S-Video inkl splitter
Y-C Genlock **5.175,-** Hi-8 og S-VHS
Rendale 8802 **2.015,-**
Rendale 8802 super **7.275,-** super VHS
Minigen **2.385,-**
RocGen Genlock **1.370,-**
RocGen Plus **2.060,-**
GVP Genlock **4.200,-**
Videomaster Genlock **13.675,-**

GRAFIKK

De Luxe Paint IV **790,-** Tegning og animasjon
Distant Suns **605,-** Astronomi
Mini Office **565,-** Grafikk, regneark, database, tekstb.
Vista **530,-** Landskap
Vista Professional **910,-** Landskap 24-bit output

HARDDISKER OG CONTROLLERE

GVP 80MB Amiga 500 **5.690,-** Plass til 8MB m/contr.
GVP 120MB Amiga 500 **6490,-** Plass til 8MB m/contr.
1 MB minnesbrikke **430,-** For GVP HD (A500)
4 MB minnesbrikke **1550,-** For GVP HD (A500)
SupraDrive 500XP 52MB/512K RAM **4.275,-** m/contr. Plasstil 8MB
SupraDrive 500XP 52MB/2MB RAM **5.220,-** m/contr. Plass til 8MB
SupraDrive 500XP 120MB/2MB RAM **6.100,-** m/contr. Plass til 8MB
SupraDrive 500XP 240MB/2MB RAM **8.450,-** m/contr. Plass til 8MB
2 MB ekstraminne **810.-** For Supra HD
GVP 120MB SCSI **5.390,-** (A2000) m/contr.
GVP 240MB SCSI **8.080,-** (A2000) m/contr.
GVP 420MB SCSI **12.490,-** (A2000) m/contr.

IMAGINE 2.0
1.650,-
3D RAYTRACING ANIMATION

1 MB minnesbrikke **430,-** For GVP HD
SupraDrive 52MB Quantum **2.970,-** (A2000) m/contr.
SupraDrive 120MB Quantum **4.440,-** (A2000) m/contr.

Årets største nyhet
24 bit kort med utrolige muligheter. Viser 24 bit på skjermen. Opal Pain t24 bits tegneprogram medfølger. Kortet kan bygges ut med framegrabber/Genlock, Scan-Rate Converter, switcher mellom to video-kilder, roaster Chip - Real-time processing og morphing.

Pris kr 8,490,- inkl. mva.

SupraDrive 240MB Quantum **7.460,-** (A2000) m/contr.
Maxtor 213 MB SCSI **5.830,-** uten ctr.
GVP A2000 contr. SCSI **1.645,-** uten HD
IVS Trumpcard 2000 Classic **890,-** SCSI contr. uten HD
IVS Trumpcard 500 Classic **1.595,-** SCSI contr. uten HD
IVS Trumpcard 2000 pro **1.490,-** SCSI contr. uten HD
IVS Trumpcard 500 pro **2.280,-** SCSI contr. uten HD
IVS Grand Slam 2000 **2.160,-** SCSI contr. uten HD
IVS Grand Slam 500 **2.785,-** SCSI contr. uten HD
IVS Strømforsyning 220 V **835,-**
IVS Trumpcard 500 AT **1.675,-** IDE contr. uten HD
IVS Trumpcard 500 AT **3.860,-** m/IDE 42 MB HD

JOYSTICKS

Quick-Shot Apache **80,-** Uten Autofire
Quick-Shot Python 1 **125,-** Med Autofire
Quick-Shot Maverick **180,-** Arcadetypen for 2 spillere
Quick-Shot Starfighter **530,-** Trådløs med fjernkontroll
Speedking, Analog Joystick **209,-** (for flysimulator)
Four Player Adapter **65,-**
Quickjoy Turbo 1 sv121 **79,-**
Quickjoy Super Charger sv 123 **119,-**
Quickjoy Jetfighter joystick sv 126 **149,-**
Quickjoy Foot pedal sv 129 **289,-**
Quickjoy Superstar joystick sv 131 **159,-**
Quickjoy Mega Star junior sv 135 **209,-**
Quickjoy Megaboard sc 128 **349,-**
Quickjoy Topstar sv 127 **319,-**
Black Cruiser Joystick **109,-**
Zipstic Auto Fire **129,-**

Ved kjøp for over 3000 kroner får du en musematte pluss 10 TDK DD disketter GRATIS

MONITORER

1084 13" farge Commodore **2.650,-** RGB monitor
CM8833 14" stereo Philips **2.180.-** RGB monitor
VGA monitor 14" Phillips **2.795,-** CM9809
VGA monitor 17" Phillips **10.150,-** CM6089
VGA monitor 20" Phillips **13.790,-** CM2799
A2320 DisplayEnhancer **2.310,-** = "Flicker Fixer"
Flicker Fixer **2.260,-**
Hitachi 14" 14 Mvx pluss **4.200,-** Multisync

MULTIMEDIA-PRESENTASJON

Can Do **1.360,-** Multimedia v 2.0
Director 2 **945,-**
Hyperbook **535,-** Interaktiv
Presentation Master **1.790,-** Business Graphic
Scala Multimedia MM200 **4.100,-** Map Master **780,-** Presentasjon/Slideshow
Scala TV Info Channel IC312 **be om pris**
Showmaker **1.800,-** Multimedia
Surface Master **390,-**
TV Show Professional **695,-** Viser bilder oganimasjoner

MUS OG MUSMATTER

AlfaDataMouse **245,-** m/2 microbrytere
Power mouse **245,-** med 2 microbrytere
Musmatte 20 x 22 cm **25,-**

MUSIKK

AD 1012/studio 16 **6.430,-**
Amas 2 **965,-** sampler m/innebygget midi interface
Audio Engineer Plus **2.520,-**
Audiomaster 4 **735,-**
Audition 4 **605,-**
Bars and Pipes Professional **2.615,-** Midi-Sequencer
Boom Box Dr. T **380,-**
Clarity 16 sampler **1.590,-** 16 bit stereo sampler
Copyist Apprentice Dr.T **925,-** Noteredigering
Copyist DTP Dr.T **2.135,-** For Postscript
Deluxe Music 2 **735,-**
DSS-8 Digital Sound Sampler GVP 725,-. 8 bit m/software
InterSound Interactivision **630,-** Dansk samplerprogram
KCS Level II 3,5 Dr.T **2.600,-** Midi-Sequencer
Kits for Bars & Pipes **630,-**

WB 2.1 NORSK
KOMMER I JANUAR RING FOR PRIS!

MASTERS
Brobekkveien 104
0583 Oslo

Tlf. 02 65 72 04
Fax: 02 65 85 43
mobiltlf: 090 67393

MAST

g til Norges ... priser

RAM TIL A3000
RING FOR DAGENS BILLIGSTE PRIS!

MegaMix Master **480,-**
Phantom SMPTE reader/writer Dr.T **2.335,-** Hardware/software MIDI interface
Pro Midi Interface **240,-** 1 inn. 1 gjennom, 2 utganger
Quartet **495,-** Stereo Sampler Sequenser
Rave Sampler **195,-** 8 bit mono sampler
Sonix **620,-**
StereoMaster Sampler **385,-** Stereo sampler
Super Jam Blue Ribbon Soundworks **925,-** via MIDI
Technosound Turbo **420,-**
The Magic of Music and Midi **149,-** VHS kassett
Tiger Cub Tape Recorder Dr.T **925,-** 12 spors style-sequencer
Videomaster **750,-** Videodigitizer og saoundsampler i ett
X-Or 1.1 **2.350,-**

NETTVERK
Double Talk nettverkskort **4.680,-** Amiga eller Amiga/Mac
Novell netverksoftware **Ring for pris** Enbruker
Novell nettverksoftware **Ring for pris** 5 bruker

NYTTEPROGRAM
CrossDos **325,-** MS/DOS-Atari-Amiga
Directory Opus **420,-** Filhåndtering
Diskmaster II **625,-** Filhåndtering
Dos 2 Dos **419,-**
GB Route Plus **499,-**
Maverick v. 4 **409,-**
Notebook **409,-**
Turboprint pro v. 2.0 **825,-**
A-talk 3 **620,-**
B.A.D. **420,-**
Hotlinks v. 1.1 **1.170,-**
Quarterback 5.1 **495,-** HD backup
Quarterback Tools **680,-** "Reparerer harddisken"
X-Copy Professional **440,-** Kopiering
Ami Back **620,-** HD Backup

Ved kjøp for over 5000 kroner får du en musematte og 30TDK DD disketter GRATIS.

PLOTTERE
CAMM-1 PNC1000 folieskjærer **31.200,-** 47cm skjærebredde
CAMM-1 PNC 1100 folieskjærer **32.200,-** 58,5 cm skjærebredde
CAMM-1 PNC1800 folieskjærer **94.200,-** 117 cm skjærebredde
G1012 Pennplotter A3/A4 **9.540,-** 6 penner

VORTEX GOLDEN GATE PC EMULATOR
386 5.395,-
486 9.859,-
FOR A2000/A3000

PRINTERE
MPS 1270 Blekkskriver s/h **1.500,-** Bane og enkeltark
Star LC100 **2.190,-** 9 nåler farger
Star LC20 matrise **1.995,-** 9 nåler
Star LC200 farge **2.820,-** 24 nåler
Star LC24-20 **3.195,-** 24 nåler
Star Laserprinter 4 **8.995,-** 300 dpi
Star Postscript Laserprinter **13.300,-** 300 dpi
HP 500C Deskjet **5.190,-**
HP 550C DeskJet **6.990,-**
HP Paintjet **9.690,-**
Canon BJ 20 **5.890,-**
Canon BJ200 **5.890,-**

Ved kjøp for 1000 kroner får du en musematte gratis!

PROGRAMMERING
Amos **455,-**
Amos Compiler **260,-**
Amos 3D **325,-**
Amos Professional **660,-** *Nyhet*
Easy Amos **285,-**
HiSoft Basic **775,-**
HiSoft Dev Pak III **610,-**
Arexx Compiler **1.089**
SAS C v.6 **2.569,-** *Nyhet*
Arexx **420,-**
RX Tools **515,-**
Aztec C Pro **1.370,-**
Aztec C Dev. **2.420,-**
Cygnus Ed. pro 2 **590,-**
HiSoft Extend **260,-**
Hisoft Pascal **1.030,-**
W. Shell v.2 **720,-**

ALLADIN 4D 3.150,-

Amos Professional.
Det beste AMOS-programmet
Kun kr 660,- inkl. mva.

SCANNERE
Alfa Scan Håndscanner m/OCR **3.900,-** m/programvare
Datel 400 dpi håndscanner **1.715,-** m/programvare
Datel Farge håndscanner **3.025,-** 4096 farger
Handy håndscanner 400DPI **1.670,-** m/programvare
JX-100 A6 farge 200DPI 18 Bit Sharp **5.275,-**
GT-6500 600DPI 24-bit A4 Epson **11.490,-**
GT-8000 800DPI 24-bit A4 Epson **20.300,-**
Power håndscanner **1.310,-** m/programvare
Power fargehåndscanner **3.125,-** m/programvare
Scannersoftware JX-100 ASDG **800,-**
Scannersoftware Epson ASDG **1.290,-**

UNDERVISNING
Fun School II under 6 år **210,-**
Fun School II 6-8 år **210,-**
Fun School II over 8 år **210,-**
Fun School III under 5 år **245,-**
Fun School III 5-7 år **245,-**
Fun School III over 7 år **245,-**
Fun School IV under 5 år **245,-**
Fun school IV 7-11 år **245,-**
Your Family Tree **795,-** Slektsforskning
ADI English (11-12år) **239,-**
ADI English (12-13år) **239,-**
ADI French (11-12år) **239,-**
ADI French (12-13år) **239,-**
ADI Maths (11-12år) **239,-**
ADI Maths (12-13år) **239,-**
Answer Back Junior Quiz (6-11år) **209,-** 750 spørsmål og 3000 mulige svar
Answer Back Senior Quiz (12-voksen) **209,-**
Aritmetic (6-11) **129,-** 500 spørsmål i matematikk
Association Football (12-voksen) **129,-** 500 fotballspørsmål
Better Spelling (8-18) **239,-**
Dinosaur Discovery Kit (3-8år) **269,-**
Distant Suns **739,-** Astrologi
English Words (12-voksen) **129,-**
First Aid (12-voksen) **129,-** 500 spørsmål om førstehjelp
First Letters + Words (3- 5år) **159,-**
First Shapes (3-5år) **159,-**
French Mistress, The **209,-**
Fransk for alle aldre
General Science (14-voksen) **129,-** 500 spørsmål om vitenskap
German Master, The **209,-** Tysk for alle aldre
Italian Tutor, The **209,-** Italiensk for alle
Kid Talk (6-11år) **159,-**
Know England (12-voksen) **129,-** 500 spørsmål om England
Know Scotland (12-voksen) **129,-** 500 sporsmål om Skottland
Magic Maths (4-8) **239,-**
Math Talk (6-10år) **269,-**
Math Talk Fractions (8-12år) **269,-**
Maths Adventure (6-14 år) **279,-** Matematikk
Maths Mania (8-12) **239,-**
Mega Maths (A-level) **269,-**
Micro English (8-) **269,-**

VIDEO-MASTER
VIDEO DIGITIZER OG SAMPLER I EN ENHET
750,-

Micro French **269,-** Nybegynner, grunnkurs
Micro German **269,-** Nybegynner, grunnkurs
Micro Maths Course (11+) Level 3-10 **269,-**
Natural History (10-voksen) **129,-** 500 spørsmål om dyre- og planteriket
Primary Maths Course (3-12år) level 1-4 **269,-**
Puzzle Story Book (3-5år) **269,-**
Reading Writing Course (3-) **269,-**
Rhytming Notebook (10+) **159,-**
Smooth Talker (10+) **159,-**
Spanish Tutor, The **209,-** Spansk for alle
Spelling (6-11) **129,-** 500 spørsmål lære å stave
Super Sports (14-voksen) **129,-** 500 spørsmål fra 20 idretter
Three Bears, The (5-10) **239,-**
Twentieth Century History (12-voksen) **129,-** 500 spørsmål fra dette århundre
World Atlas **579,-**
World Geography **129,-** 500 geografispørsmål

Epson GT6500
600dpi A4 fargescanner
Nå kr 11.490,-
Software kr 1.290,–

RAM til A-500 Plus m/1MB **835,-** Gir 2MB
RAM til Amiga 600 1MB m/klokke **835,-**
PCMCIA kort for A600 2MB **1.485,-** "kredittkort"
PCMCIA kort for A600 4MB **1.935,-** "kredittkort"
Supraram 500 RX 1MB utvidbar til 8 **1.045,-** (A500)
Supraram 500 RX 2MB utvidbar til 8 **1.525,-** (A500)
Ekstra 2Mb RAM kit **765,-**
Supraram 2000 2MB **1.480,-** (A2000)
Ekstra 2MB RAM kit **570,-** For SupraRam 2000
A2000 ramkort uten minne **910,-** Plass til 8MB
A2000 ramkort m/2MB **1.820,-** Plass til 8MB
RAM til Amiga 3000 **ring!** (må bruke 4MB)
Mega Chip 2000 for 2MB chip **2.295,-** (A500/2000)

Super Agnes Chip (8272B) **635,-**
Super Denise Chip (8373) **345,-**

REGNEARK
Advantage 1.1 **970,-** Regneark m/ ARexx
InterSpread **630,-** Dansk regneark
Professional Calc **1.780,-** Profesjonelt regneark
Maxiplan **555,-**

REKVISITA
Disketter 3,5" DS/DD TDK **82,-** 10 stk.
Diskettboks 40 stk 3,5" m/lås **59,-**
Diskettboks 80 stk 3,5" m/lås **75,-**

24-BIT KORT
AVideo 12-bit **2.900,-** Viser 4096 ekte farger
AVideo 24-bit **5.800,-** Viser 16,7 mill. farger
AVideo 24-bit m TVPaint **8.200,-**
Impact Vision 24 **17.500,-**
Framemachine **7.885,- kort + framebuffer**
Opal Vision m/Opalpaint **8490,-** viser 16,8 mill. farger
Harlequin 2000 **13.760,-**
Harlequin 3000 **14.970,-**
Harlequin 4000 **17.090,-**
HarlequinGenlock **2.980,-**
Harlequin TVPaint **11.640,-**
Harlequin TVPaint junior **2.420,-**
VLAB **4.630,-**
VLAB A500/600/1200 **5.160,-**

BEDRE ENN DELUXEPAINT IV
BRILLIANCE 24BITS
TEGNE- OG ANIMASJONS-PROGRAM

Salgsbetingelser. Alle varer sendes i oppkrav.
Alle priser er inklusive merverdiavgift. Porto og oppkravsgebyr kommer i tillegg. Ved kjøp over 9000 kroner får du varene fraktfritt levert. 30 kr i eksp.gebyr på ordre under 500 kr.
Vi tar forbehold mot trykkfeil. Rett til prisendringer uten varsel.
Retur av varer kun etter avtale.

Finner du ikke det Amigaprodukt du leter etter, ring oss!

TERS

Åpningstider: 15.00 til 17.00 man.-fre.
Finner du samme produkt billigere hos andre. Fortell oss det. Kanskje kan vi matche prisen.

ARexx

av Øyvind Skogvoll

Vi strever oss videre i ARexx'ens verden. Dette er leksjon tre, og vi skal denne gangen se på de tilgjengelige operatorene, og hvordan disse virker. Enkelte sjeler synes at framdriften er for treg i dette kurset, så i neste nummer setter vi opp farten og utvider plassen en smule. Heng med!

Parse Pull

Sist gang så vi på hvordan du kunne lese inn data fra tastaturet ved hjelp av kommandoen *parse.* Da skrev vi *parse pull* for å få programmet til å stoppe opp og vente på at brukeren skulle skrive noe. En annen teknikk er å lese inn data samtidig som du kjører programmet, og da bruker du kommandoen *parse arg.* Skriv følgende program i editoren, og lagre det med navnet "sum.rexx"

```
/* Program som summerer to tall */
parse arg tall1 tall2
sum = tall1 + tall2
say "Summen av " tall1 " og " tall2 " er " sum
```

Når du skal kjøre det, skriver du f.eks. følgende:

```
rx sum 14 26
```

Programmet svarer da følgende:

```
Summen av 14 og 26 er 42
```

Dette er en ganske lur måte å gi data til programmet på, og vi vil komme tilbake til den i neste leksjon, når vi skal lage en liten base over adresse og telefonnummer.

Operatorer

En viktig del av et programmeringsspråk er *operatorene.* Disse brukes for å behandle variabler, som f.eks. i matematiske uttrykk eller sammenligninger. Det finnes fire forskjellige hovedtyper, og her er en oversikt:

DETTE TRENGER DU

Programmeringsspråket ARexx følger med Workbench 2.0, men leveres også i "løs vekt" til Workbench 1.3. ARexx importeres bl.a. av SuperSoft Norge, tlf. 02-659610.

Aritmetiske operatorer

Dette er de "vanlige" regneartene som vi har vært innom før, pluss noen litt mer spesielle:

+	Addisjon
-	Subtraksjon
/	Divisjon
//	Rest
%	Heltallsdivisjon
*	Multiplikasjon
**	Opphøyd i ...

De som trenger ekstra forklaring her er vel kanskje *rest* og *heltallsdivisjon.* Førstnevnte settes inn i et delestykke i stedet for divisjonstegnet, og brukes til å finne resten i en heltallsdivisjon. Dessuten kan du merke deg at potensuttrykk skrives med to stjerner imellom tallene; f.eks. skrives to opphøyd i femte slik: 2**5.

Tekstoperatorer

Her er det litt tynnere, og den som er mest aktuell her er vel de doble vertikale strekene, som brukes for å spleise sammen tekster.

||	Koble sammen to tekster

Logiske operatorer

Disse brukes i forbindelse med logiske uttrykk, og ofte i tilknytning til sammenligningsoperatorene på neste side. Også de logiske uttrykkene vil vi komme nærmere tilbake til i neste leksjon.

~	Logisk NOT (ikke)
&	Logisk AND (og)
|	Logisk OR (eller)
||	Logisk EXCLUSIVE OR

Resultatet av en sammenligning kan ha to verdier; TRUE eller FALSE, og de logiske operatorene kjenner kunn til disse to verdiene. Vi sier ofte at de fungerer *binært* (i henhold til totallssystemet).

Sammenligning
Disse brukes for å teste variabler og/eller konstanter i forhold til hverandre; om de er like store, større eller mindre. De som har fornavnet "eksakt" brukes for å sjekke at også antall åpenrom foran og etter teksten er identiske. De brukes som regel i forbindelse med IF...THEN-setninger, som brukes for å få programmet til å utføre en spesiell operasjon hvis en eller flere betingelser er oppfylt.

==	Eksakt lik (brukes mest på tekst)
~==	Eksakt ulik (brukes mest på tekst)
=	Lik
~=	Ulik
>	Større enn
>=	Større enn eller lik
<	Mindre enn
<=	Mindre enn eller lik

Her er et eksempel på bruk av IF...THEN, og også her bruker vi *parse arg* for å lese inn alderen samtidig programmet startes. Kall programmet for "alder.rexx".

```
/* eksempel på bruk av IF...THEN */
parse arg alder
aar = 1992 - alder
say "Du ble født i" aar
IF alder = 0 THEN say "Du er nyfødt!"
IF alder >= 18 THEN say "Du er myndig"
ELSE say "Du er umyndig!"
IF alder = 100 THEN say "Du er en olding!"
```

Når du kjører programmet ved å skrive f.eks.

```
rx alder 29
```

Får du ut følgende:

```
Du ble født i 1963
Du er myndig!
```

Dette er en enkel og rett fram måte å bruke disse operatorene på, og vi foreslår at du gjør deg kjent med dem ved å eksperimentere litt på egen hånd. Her har du også et eksempel som regner om fra dager til år, og forteller hvor mange dager som ble "til overs". Vi ta ikke hensyn til skuddår og sånt tull, så dette programmet vil ikke være 100% korrekt. Kall programmet "dager.rexx"

```
/* Eksempel på heltallsdivisjon */
parse arg dager
aar = dager % 365
rest = dager // 365
say dager "dager er lik" aar "år og" rest "dager."
```

Hvis du skriver følgende:

```
rx dager 12421
```

... får du følgende svar:

```
12421 dager er lik 34 år og 11 dager.
```

Ikke verst, hva? Lek litt med slike operatorer, og lag gjerne et program som finner ut om et årstall er skuddår (sjekk i leksikonet), eller som finner ut hvilket av to tall som er størst...

Verv abonnenter og vinn flotte premier!

I vår iver for å skaffe enda flere abonnenter lar vi nå alle hemninger fare, og sparker i gang en vervekampanje som gjør at ivrige ververe kan skaffe seg haugevis av lekre premier. Kampanjen varer fram til 31. mai, så nå er det bare å skynde seg å verve dine kamerater før noen andre gjør det.

Gjør en innsats!

Vi har leget et opplegg som er oversiktlig og rettferdig. Premieringen skjer på to måter: 1)Den som verver, dvs. "presser" noen til å fylle ut en abonnentsgiro, og som skriver "Vervet av..." og sitt eget abonnentnummer på denne giroen, får poeng for hver verving. Det er mulig å verve abonnenter for 6 eller 12 utgaver, og disse gir henholdsvis ett eller to poeng. Disse poengene kan omsettes direkte i lekre premier når kampanjen er over. I tillegg blir alle med i trekningen av diverse premier, fra fra CDTV'er til samplere og disketter. Ett poeng teller som ett lodd i denne loddtrekningen, så jo flere du verver jo større mulighet har du til å vinne noen av disse premiene óg. Premielisten som står nedenfor er midlertidig, og vil nok fylles opp etterhvert, men det gir ihvertfall en pekepinn på hva du har i vente.

Foreløpig premieliste pr. poeng

1	3 PD-disketter
2	AmigaForum T-skjorte (stilig!)
3	CD-plate etter fritt valg
4	Videofilm (kjøpefilm etter fritt valg)
5	50 tomme disketter
10	GVP DSS sampler
	Panasonic RQ-V52 Walkman
15	Panasonic RQ-V185 Walkman
	Panasonic RX-FT510 Stereo kassettradio
25	MPS 1270 blekkskriver
	Technics SL-XP330 CD-Walkman
	Technics SL-PG420A CD-spiller
30	Star LC 200 Color fargeskriver

I tillegg til premiene som er nevnt ovenfor, vil vi trekke en liten haug med premier blant alle som deltar. Hvert poeng gir en vinnersjanse! Listen over disse premiene er ikke klar enda, men verdien av dem varierer fra 100 til 5000 kroner.

Hva er et poeng?

Grunnen til at vi i reglene skriver "6 utgaver" i stedet for å si "ett år", er at vi fordi dere maser så fryktelig, jobber med å komme ut en gang pr. måned. Hvor raskt dette vil skje, er blant annet avhengig av utfallet av denne vervekampanjen. Men antall abonnenter stiger meget raskt, så muligheten er så absolutt til stede!

I konkurransen gjelder ett poeng et abonnement for seks utgaver (275 kroner), og to poeng gjelder et abonnement for tolv utgaver (495 kroner). Om dette blir ett eller to år, gjenstår å se!

Regler

1) Vervekonkurransen er kun åpen for abonnenter, og du kan ikke verve deg selv (smart, hva?)

2) Den nye abonnenten må betale abonnementet sitt (postgiro) før fristen (31. mai). Ved å kontakte oss får dere tilsendt blanketter, men dere kan også benytte vanlige postgiroblanketter hvis disse merkes tydelig med hva beløpet gjelder, og hvem som har vervet (nummeret, please!).

3) Du som verver må skrive ditt abonnentnummeret på postgiroblanketten som den vervede benytter til å betale sitt abonnement. Nummeret står på bladets innpakning (som du har kastet?), men du kan få det ved å ringe til oss (081-26170)

4) Abonnement på 6 utgaver gir ett poeng, 12 utgaver gir to poeng.

5) Etter fristens utløp får du tilsendt et skjema som viser en oversikt over hvem du har vervet, og hvilke premier du da kan velge i. Returnér dette i utfylt stand, og du får tilsendt premiene!

6) Trekningen av ekstragevinstene skjer samtidig, og disse gevinstene sendes ut sammen med de andre.

Et lite tips

Ved å fylle ut og betale en postgiro der du skriver navnet til en kamerat, kan du gi ham et abonnement i gave. Skriv da på ditt eget nummer, slik at du blir med i vervekonkurransen, og du vil også få tilsendt et gavekort du kan gi til vedkommende!

Til slutt

Hvis du har spørsmål angående fremgangsmåten, ring oss på 081-26170. Lykke til, og stå på!

FEM GODE
GRUNNER TIL Å ABONNERE

Du får en musmatte
Alle som begynner å abonnere får en lekker AmigaForum musmatte i gave hos oss! Denne musmatten er av utsøkt kvalitet, og er blitt meget populær blant våre lesere.

Du får bladet tidligere
De som abonnerer får AmigaForum i postkassen minst en uke før det kommer i kiosken. Rykende ferskt, med massevis av spennende stoff!

Du sparer penger!
Som abonnent sparer du ca. 50 kroner pr år (og i tillegg får du altså en musmatte). Disse pengene kan du bruke til noe helt annet.

Du får diskett med hvert blad!
Når du abonnerer, får du en diskett sammen med hvert eneste blad. Disketten inneholder både nyttige og morsomme program, og etterhvert vil disse diskettene bli bedre og bedre!

Det kommer rett hjem i postkassa!
Du slipper å dra til nærmeste kiosk for å få tak i bladet. Postmannen sørger for at du får det levert i postkassa!

SLIK FYLLES POSTGIROEN UT:

Her har vi vist hvordan en korrekt utfylt postgiro skal se ut. Du kan benytte en standard postgiroblankett som du rasker med deg fra nærmeste postkontor, eller ta kontakt med oss på telefon 081-26170 for å få tilsendt det ønskede antall ferdigtrykte giroer. Det er uansett viktig at du fyller den riktig ut, og skriver tydelig. Hvis vi ikke klarer å lese adressen, er du ille ute!

Abonnentens navn
I feltet *Fra* skriver du den nye abonnentens fulle navn og adresse. Bruk blokkbokstaver, og skriv tydelig!

AmigaForums adresse
I feltet *Til* skriver du:

AmigaForum AS
Verkstedveien 4B
8013 Bodø

Kontonummer
Her skriver du AmigaForums postgirokonto: **0808 4574679**

Beløp
Hvis vervingen gjelder seks utgaver, er prisen **275** kroner, mens prisen for tolv utgaver er **495** kroner. Kun disse to beløpene må benyttes - ingen andre!

Vervet av?
Hvis den nye abonnenten er vervet av noen, påføres ververen sitt abonnentnummer her. Abonnentnummeret står på kvitteringen og på plasten som bladet er innpakket i. Hvis du ikke husker det, ring 081-26170 og be om å få det!

Egne giroer
Vi har også egne ferdigtrykte postgiroer som kan benyttes. Gi beskjed til oss, så sender vi deg så mange du trenger. Abonnementet blir registrert i løpet av få dager etter at betalingen har skjedd, og du får tilsendt blad ved neste utsendelse. Har du spørsmål angående abonnemenet, er du velkommen til å ringe oss!

Postgiro Innbetaling NOREG NORGE
Porto på kvittering
Belast min/vår postgirokonto
Underskrift ved girering/innbetalingsnummer
Abonnement AmigaForum
Vervet av nr. 4096
Ole Olsen
Hoppbakken 120
8222 Storeby
Betalt til
AmigaForun
Verkstedvei
8013 Bodø
Postgirokonto 0808
Norske kroner 275
Øre
Referansenr
Bl. 70.560.85

Det finnes flere forskjellige postgiroblanketter. Her ser du en som ligner på "vår" type, og slike blanketter kan vi sende til deg!

DPaint IV tips&triks

av Øyvind Skogvoll

Denne gangen skal vi se på noe som jeg tror svært få av de "normale" Deluxe Paint-brukerne har satt seg skikkelig inn i, nemlig perspektiv. Vi skal se på hvordan du styrer et objekt i tre dimensjoner, og hvordan du kan lage en del lekre animasjonseffekter med enkle midler.

Først en avklaring: Deluxe Paint IV er ikke noe 3-dimensjonalt animasjonsprogram på linje med f.eks Real 3D. I Deluxe Paint kan du bevege 2-dimensjonale (flate) objekter (brusher) i rommet, men objektene i seg selv vil alltid være flate. Dette begrenser hva du kan få til, men samtidig blir det mye enklere å bruke programmet. Med litt fantasi kan du få til utrolige ting!

To måter å bevege seg på

Du kan bevege deg i "rommet" på to måter: 1) Du kan bruke det numeriske tastaturet til å rotere brusher rundt de tre aksene, og du kan 2) bruke *Move*-menyen som vi sleivet litt innom forrige gang. Denne gangen skal vi vise hvordan begge måtene fungerer, både når det gjelder "stillbilder" og animasjoner.

Har du Amiga 600?

For å gå over i perspektiv-modus, velger du *Perspective->Do* i menyen, eller trykker på ENTER-tasten helt ute til høyre på det numeriske tastaturet. Hvis du er så heldig å ha en Amiga 600, som *mangler* disse tastene, reddes du som vanlig av AmigaForums barmhjerighet: Sammen med nr. 4/92 fikk du programmet NumPad A600. Dette programmet gjør at enkelte taster på tastaturet fungerer som de numeriske tastene når CapsLock er trykket ned. Men *før* vi starter perspektivet, skal vi tegne en liten figur som vi kan vri litt på. Tegn et eller annet, eller skriv navnet dit på skjermen. Deretter plukker du den opp som en brush (trykk "b" og dra ut en ramme rundt den). Den delen du tok kopi av følger nå med pekeren rundt om på skjermen.

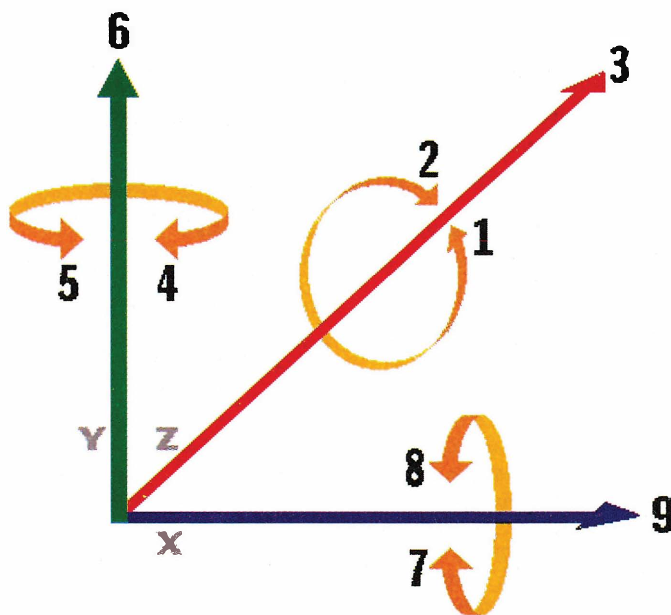
Entering space

Så trykker du ENTER for å slå på perspektivmodus. Når perspektivmodus er slått på, dukker de opp et kryss (som regel) midt på skjermen. Dette punktet markerer horisonten i perspektivet, og kan flyttes etter eget ønske. Samtidig vil den brushen du nettop lagde få noen ekstra streker, samt et kryss og en hake. Strekene brukes for å indikere hvordan brushen står 3-dimensjonalt, men siden du enda ikke har gjort noen bevegelser med den, vil du også se selve "orgialbrushen". Haken peker alltid ovenfra og ned, og krysset står alltid til høyre. Hvis krysset en eller annen gang havnerr på venstre side, betyr det at du ser brushens bakside. Når haken står nederst, betyr det at den står opp ned. Eller noe sånt. Når du beveger pekeren rundt om på skjermen, følger brushen etter.

Hvis vi ser bort fra *tiden* (ref. Einstein), er det tre dimensjoner vi kan bevege oss i. De tre aksene vi beveger oss langs kalles ofte x,y og z. I Deluxe Paint går x-aksen horisontalt mot høyre på skjermen, mens y-aksen går oppover på skjermen. z-aksen er den som går innover i skjermen, og her må vi jukse litt. Siden skjermen er flat (to-dimensjonal), må objektet tegnes slik at det ser ut som om det beveger seg innover eller utover. Og det er jo nettopp dette som er poenget med 3-dimensjonale animasjoner eller tegninger: De er en 2-dimensjonal gjengivelse av et objekt som har dybde.

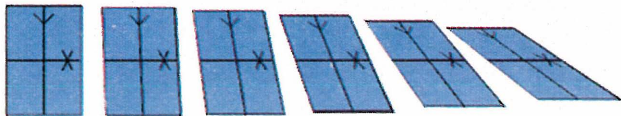
I utgangspunktet beveger brushen seg i x/y-planet, dvs. flatt langs selve skjermplamet. Nå skal vi snurre litt på den. For å styre rotasjonen rundt de tre aksene, bruker du det numeriske tastaturet (ædda bædda dere som har Amiga 600 - husk å bruke NumPad-programmet som nevnt ovenfor!).

Bevegelsen styres på følgende måte:

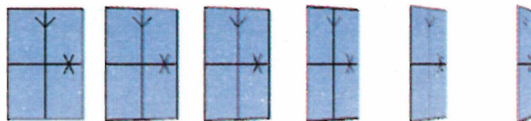

Når du begynner å trykke på disse knappene, klarer du antakeligvis ikke å holde styring på hvilken knapp som roterer hvilken vei, så vi skal gjøre noen enkle øvelser for å få dette inn i fingrene. Her ser du hvordan rotasjoner rundt de forskjellige aksene tar seg ut.

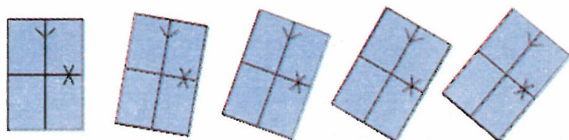
Rotasjon rundt x-aksen

Rotasjon rundt y-aksen

Rotasjon rundt z-aksen

Du må huske at rotasjonen gjelder i forhold til *brushens* akser! Så hvis du først roterer brushen 180 grader rundt én akse, så vil brushen tilsynelatende bevege seg helt *motsatt* når du skal rotere den rundt en annen akse. Hvis det er noen trøst, kan jeg fortelle at også jeg har store problemer med å få til en riktig bevegelse med én gang, selv etter flere års bruk. Men med litt prøving og feiling går det bra!

Krisehjelp

På figuren til venstre ser du noen tall som står ytterst på pilene for x-, y- og z-aksen. Disse viser hvilke taster som kan brukes for å nullstille rotasjonen rundt den aktuelle aksen. Skulle *alt* skjære seg, trykker du bare på null - da nullstilles rotasjonen rundt alle aksene, og brushen flyttes tilbake til skjermplanet. Alle talltaster som er nevnt her, finner du på det numeriske tastaturet - de andre som ligger ovenfor de vanlige tastene er ikke brukbare. I tillegg kan du holde nede SHIFT- tasten for å rotere brushen 90 grader i stedet for én grad.

Tast	Vanlig	SHIFT
0	Nullstill alle	
1	- 1° z	- 90° z
2	+1° z	+90° z
3	Nullstill z	Kun x/y
4	- 1° y	- 90° y
5	+1° y	+90° y
6	Nullstill y	Kun x/z
7	- 1° x	- 90° x
8	+1° x	+90° x
9	Nullstill x	Kun y/z

Velg akser

Når du beveger pilen rundt om på skjermen, vil brushen bevege seg i sitt x/y-plan. Du kan jo kun bevege den langs to akser samtidig, og det normale er langs x/y (SHIFT+3). Men du kan også velge å heller bevege den langs x/z-aksene eller y/z-aksene. Til dette bruker du SHIFT+6 og SHIFT+9. Jeg bruker ofte disse to for å flytte brushen lenger inn i bildet.

Dette er vanskelig!

Sjansene for at du blir forvirret når du jobber med perspektiv, er store. Resultatet er ofte uberegnelig når du flytter brushen rundt omkring, og en god porsjon tålmodighet er en stor fordel. Når du behersker det, åpner det seg en ny verden i DPaint!

Noen praktiske tips

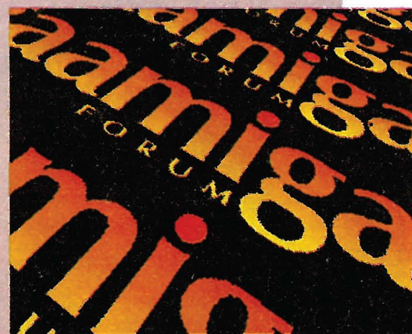
Det er en fordel hvis du skjønner det som står på den foregående siden før du legger i vei her.

Fylt perspektiv

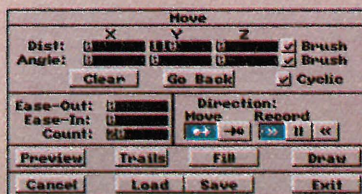
Tegn først en figur (fritt valg). Slå så på koordinatsystemet ved å velge *Coords* i *Prefs*-menyen. Oppe til høyre i menystripen dukker det nå opp noen tall som viser hvor pekeren befinner seg på skjermen. Nå skal vi ta kopi av figuren du har tegnet. Velg *Brush*-symbolet, og lag en firkantet brush av fuguren du lagde, og men du gjør dette, ser du på koordinatene hvor *stor* brushen er. Notér verdiene for x og y - disse får vi bruk for senere.

Trykk så på *ENTER*-tasten for å gå inn i perspektivmodus. Bruk så tastene du har lært deg til å rotere brushen i en vinkel og posisjon du selv bestemmer. Prøv så å trykke på minus-tasten som befinner seg på det numeriske tastaturet (ikke på Amiga 600!), og du vil se at hele skjermen fylles med et tre-dimensjonalt plan som er bygd opp av brushen din. På denne måten kan du f.eks. lage flislagte golv e.l. Smart, hva! Avstanden mellom figurene er lik den "luften" du hadde med når du lagde brushen. Hvis du ikke er fornøyd med plasseringen, velg CLR for å slette skjermbildet, og prøv på nytt! Når du tror du skjønner dette, skal vi gå videre til punkt nr. to:

Kjøring i perspektiv

Mens du fremdeles har den samme brushen som i avsnittet ovenfor, slett det som evt. er tegnet og lag 20 "frames" i Anim-menyen (*Anim->Frames->Set#*). Nå har du 20 blanke bilder, og på disse skal vi lage en animasjon som gir deg inntrykk av at du kjører langs det planet som vi lagde ovenfor. Plassér brushen (i perspektiv) der du vil den skal stå (du må trykke én gang på venstre musknapp for å plassére den), og velg *Move* i *Anim*-menyen.

Der setter du bevegelsen i Y-retningen lik brushens høyde (Y-lengde) som du noterte ovenfor. Slå også på knappen *Brush* til høyre for *Dist*-raden. Dette fordi vi vil at brushen i løpet av animasjonens gang skal bevege seg "ett steg" i den ene retningen, og når denne bevegelsen gjentas får du en kontinuerlig bevegelse. Sjekk at *Count* står på 20, og velg deretter *Fill* (i *Move*-menyen!). Da fylles bildet, som ovenfor, men nå lages det totalt 20 bilder, og for hvert bilde beveger planet seg litt. (Hvis du har lite minne og får beskjed om "Not Enough Memory..." eller liknende, prøv heller med færre farger eller mindre enn 20 bilder.)

Når den er ferdig, kan du trykke på F4, og hvis du har gjort det riktig vil du se en lekker 3-dimensjonal animasjon!

Send gjerne brev til oss hvis det er spesielle ting du vil vi skal ta opp!

Commodore

Norsk Workbench versjon 2.1

...med mange nyheter!

Nå kan du gjøre deg klar til å snakke norsk med din Amiga! I januar lanserer vi Workbench 2.1 med norske menyer, program og dokumentasjon, noe som gjør din Amiga enda mer brukervennlig.

Workbench 2.1 inneholder dessuten flere forbedringer i forhold til den tidligere versjon 2.0. Du kan blant annet lese og skrive MS-DOS disketter, benytte Postscript-skrivere fra alle program, bruke lydsignal på feil-meldinger, og i tillegg er flere av de andre Workbench-programmene forbedret.

Det finnes to forskjellige oppgraderinger. Den ene gjelder for de som oppgraderer fra Workbench 1.3 eller eldre, og denne inneholder i tillegg til diskettene og manualene en Kickstart 2.0 ROM-brikke. De som har Workbench 2.04, trenger ikke denne ROM-brikken.

Ta kontakt med din forhandler!

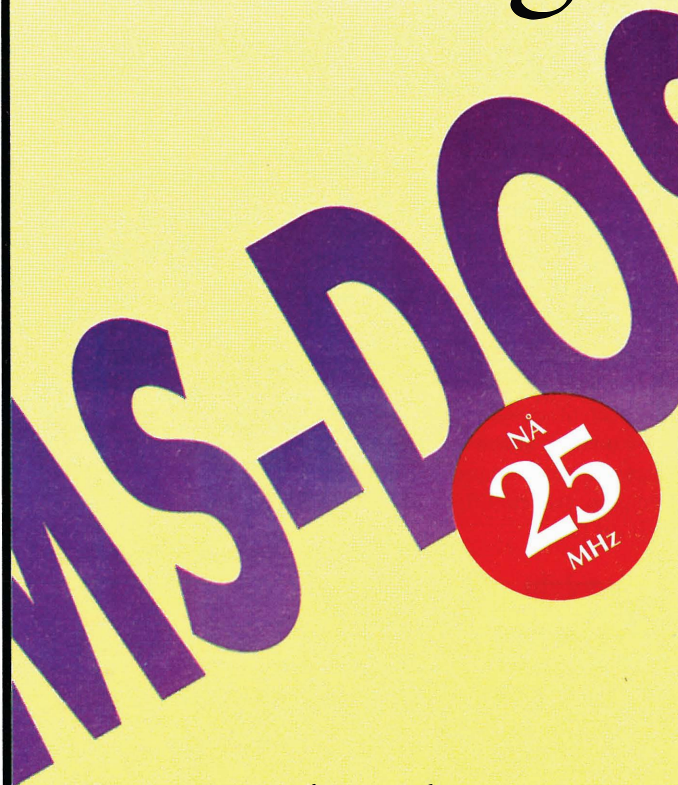
Commodore

Commodore Computers Norge A/S
Postboks 109 Økern, 0509 Oslo
Tlf. 02-648190

Atlantis Design 1992

Commodore

MS-DOS for Amiga

Commodore lanserer Intel 386sx-kort

Med Commodores nye 80386sx prosessorkort installert i en Amiga 2000, 3000 eller 4000 kan du kjøre all programvare beregnet for MS-DOS og denne prosessor-typen. Kortet inneholder en 25MHz Intel 80386sx-prosessor og 1MB minne som kan utvides til 8MB. I tillegg er det sokkel til en 80387sx aritmetisk prosessor. 80386sx-kortet leveres med MS-DOS 5.0 og ny Janus programvare som styrer kommunikasjonen mellom MS-DOS og AmigaDOS, som f.eks. deling av skrivere og diskettstasjoner, kopiering av filer, valg av skjerm-oppløsning, emulering av PC-harddisk m.m.

Med Commodores 80386sx-kort kjører du MS-DOS programvare samtidig som du kjører vanlige Amiga-program, uten at det går ut over hastigheten. Kortet er ideelt for de som ønsker å kjøre MS-DOS uten å ofre alle fordelene en Amiga gir.

Ta kontakt med din forhandler!

Commodore

Commodore Computers Norge A/S
Postboks 109 Økern, 0509 Oslo
Tlf. 02-648190

Atlantis Design 1992

DeskTop PUBLISHING

Desktop-Publishing kurset har nå nådd til veis ende, og vi skal heller gå over til å bringe betraktninger, nyheter og praktiske tips som gjelder program og utstyr til DtP. Dere som leser dette er også inviterte til å komme med tips, synspunkt eller spørsmål.

av Øyvind Skogvoll

Fremtiden!
Nye versjoner av Professional Page og Professional Draw er i løypa! Førstnevnte kommer i versjon 4.0 i januar, og den mest merkbare nyheten her er vel støtte for de nye AA grafikk-kretsene. Dette betyr at du får 256 farger på skjermen samtidig i Hi-res, men vi vet enda ikke om den nye versjonen også tillater bruk av andre oppløsninger, som f.eks. 800x600 eller 1280x512. Uansett har vi noe å se fram til. En oppdatering av Professional Draw kommer også hakk i hæl. Begge disse programmene er ikke 100% stabile på Amiga 4000, så det blir godt å kunne gå over til å bruke 4000 til disse oppgavene óg. PageSetter 3 ble vist på Køln-messen, og ventes også i løpet av kort tid.

"Det andre" DtP-programmet til Amiga, PageStream, kan allerede i dag kjøres på Amiga 4000, og det vil benytte de nye oppløsningen så lenge man kjører programmet på Workbench-skjermen.

Hva betyr så den nye grafikken i praksis? Hvis vi regner som så at programmet benytter en 256-fargers høyoppløsnings- skjerm, vil graderte fargeoverganger (forløpninger) bli mye bedre på skjermen. Det er meget begrenset hvor mange nyanser dagens 16 farger kan blandes til, så med 256-fargers rastreringer vil antall nyanser bli bortimot uendelig. I dag vises bildene i noen få gråtoner, dette gjelder også fargebildene. Hva med å vise bildene i farger, slik at WYS virkelig blir WYG (What You See Is What You Get).
Teknisk sett vil det også være fullt mulig å vise siden i HAM-8 modus med 260.000 farger, men da dette moduset har en del begrensninger spør det om det ikke vil være best som en "preview" eller liknende.

Den økede fargemengden vil også gjøre det enklere å retusjere og justere farge- og sort/hvitt-bilder for trykksaker. Siden du nå kan ha 256 farger i alle oppløsninger, betyr det du har 256 gråtoner tilgjengelig. Dermed kan du retusjere 8-bits sort/hvitt bilder i f.eks. Deluxe Paint IV 4.5.

Når det gjelder fargebilder, er HAM-8 ikke helt egnet til å retusjere fargebilder i. Dette fordi fargen på hvert punkt ikke kan justeres helt individuelt, noe som er nødvendig for fotografi av bra kvalitet. Men dette gjenstår å prøve! For de som vil beholde maksimal kvalitet, vil nok et 24-bits kort være det beste inntil Amiga 5000(?) kommer. En ren 24-bits Amiga ligger nok et godt stykke fram i løypa, og hva den eventuelt vil hete har jeg heller ikke anelse om. Men la oss ikke bekymre oss over dette nå!

AGA-grafikken er uansett en milepæl for alle som jobber med grafikk på Amiga, og jeg tror at vi egentlig ikke fatter hvor bra det nye systemet egentlig er. Om noen få måneder vil alle program benytte AGA, og først da vil det virkelig begynne å gå opp for oss at dette er det beste som har hendt siden unionsoppløsningen!

TAKK FOR HJELPEN!

av Øyvind Skogvoll

Til tross for at vår oppfordring om å klippe i vårt utsøkte tildsskrift kan betegnes som noe sadistisk, hadde faktisk en god del av dere tatt seg tid til å fylle ut tippekupongen i nr 3/92.

Selv om ingen gikk inn med tolv rette (?), takker vi for hundrevis av innsendte skjema, og sender med glede Scala 500 til følgende overlykkelige vinnere:

Ivar Breivik, Sandli
Christian Mørch, Sarpsborg
Tor Einar Andersen, Ingeberg

Nedenfor ser du tallenes tale, og dommen gjelder altså AmigaForum nr. 3/92. Jeg har dessverre ikke tid til prosentregning i øyeblikket, så tallene som står der er basert på antall kryss på de 122 innsendte skjema. Det virker som om folk flest er fornøyd med mesteparten av bladet, men enkelte ting kan og bør forbedres kraftig.

Vi får ros for at vi tar Amiga på alvor, og har et saklig innhold i bladet. Enkelte etterlyser litt mer "EXEC-stil", hva de nå enn mener med det. Personlig tolker jeg det slik at artiklene skal være saklige, men samtidig skrevet på en morsom måte. Dette er noe vi selv også vil, selv om vi ikke alltid klarer det.

Enkelte synes det er for mye skrilvefiel, men dete skal vi jøre vårt beste forr å ungå i frammidn. Vi har ikke alltid tid til å sette oss ned og nyte stoffet før det går i trykken - deadlines er alvorlige saker!

Når det gjelder spillsidene, har disse vært plaget av enkelte alderdomstegn, som dere også har klart å finne ut på egen hånd. Her gjorde vi i siste liten et skippertak i nummer 4/92, men i dette nummeret vil dere oppdage at programmene er nyere, og testene lengre. Marius Røstad er ansatt som spill-redaktør, og vi stoler fullt og helt på ham. I samme åndedrag kan jeg berolige engstelige personer med at AmigaForum ikke har tenkt å prostituere seg ved å gå over til å bli et 100% spilleblad, hvis noen var redde for det. Som sagt virker det virker som om dere setter pris på at vi tar Amiga på alvor, og det har vi til de grader tenkt å fortsette med. Men uten å bli kjedelige!

Ellers har vi lest absolutt alle tips og kommentarer, og endringer som er gjennomførbare skal vi gjøre vårt ytterste for å satt i verk. Men enkelte er litt vanskelige, som f.eks. ønsket om at AmigaForum skal komme ut *hver dag* (jeg vil helst ha fri hver søndag, så det får greie seg med seks dager i uken!). Fra spøk til side, mange av dere hadde faktisk krysset av for ønsket om at vi skulle komme ut hver måned. Vi jobber med saken, men blant de tingene som spiller inn her kommer blant annet resultatet av vår (fanfare...) fantastiske vervekampanje!

Når det gjelder årsaken til at dette nummeret ikke har diskett sammen med løssalgsbladene, skyldes dette følgende forhold: 1) mange kritiserer at bladet har vært innpakket, 2) Løssalgs-disketten koster oss mye, og 3) Vi vil at dere skal abonnere! Hvis jeg får massive protester på denne avgjørelsen, kan det hende vi ombestemmer oss.

Selv om det ikke er noe skjema i dette bladet, kan dere gjerne sende oss ris og ros, leserbrev og bestikkelser. Vi leser det meste, forutsatt at skriften kan tydes. Takk for hjelpen, folkens!

Det var 122 innsendte skjema, og her ser du hvor mange som svarte hva. Ikke så aller verst, men vi kan forbedre oss på det meste.

	Kjempebra!	Bra!	Middels	Går an	Fiasko	For lite	Passelig	For mye
Nyheter	31	75	13	2	1	43	78	1
Reportasjer	16	66	32	6	2	30	90	2
Tester av nytteprogram	29	65	25	2	1	42	75	5
Tester av ekstrautstyr	25	62	30	5	0	57	63	2
Tester av spill	12	41	29	27	13	47	55	19
Spill-tips	27	47	27	14	7	34	79	9
Nybegynnerspalten	33	40	36	10	3	22	88	12
Amos-kurs	24	55	29	9	5	32	79	11
ARexx-kurs	19	56	35	9	3	23	91	8
Desktop Publishing	54	41	22	3	2	51	68	3
Deluxe Paint tips	13	49	45	11	4	25	87	10
Hjemmevideo	8	46	56	7	5	22	87	13
Musikk-spalten	17	45	36	15	9	34	76	12
Public Domain	28	33	39	15	7	25	83	14
Guru Meditation	27	58	26	8	3	31	83	8
Annonser	8	46	56	7	5	22	87	13

Diskettinnhold: Spill: 18
Nytteprog: 104

Kutt ut diskett:	10
Vanskelig å forstå:	4
Norske spillsider:	84
Månedlig blad:	86
Bladet er *for* seriøst:	3
Totalt antall skjema:	122

VIRUS SPALTEN

VED KURT OG HELGE

Sammen med bladet følger BootX Kickstart 1.2/1.3 versjon 4.50-1.68. Dette er den siste som Peter Stuer har laget til WB 1.2/1.3 A 500-3000. Han er selv i gang med Kickstart 2.04 eller bedre, og har totalt omskrevet BootX. Så i dag er BootX 5.22, til KS 2.04 som er den siste vi har. På den er der norske tekster, og alle kan se hva som skjer og forstå spørsmålene som blir stillet. Den kan ikke vi bruke som kun har normale maskiner.

Selv har jeg fått HD med 2 Ram og kan se hvordan den arbeider. Med litt juks og fanteri får jeg bruke hans nye Killer, men hvis alle som vil ha bedre og en nyere versjon skriver til Peter, kan det være at vi får ham til å lage oppdatering for KS 1.2/1.3. Gå på posthuset og få kjøpt (svar) "reply" kuponger, og legg en ved brevet. Hvis vi er mange nok som gjør dette, MÅ han lage en oppdatering, og den vil vi da sende ut med Amiga Forum i mars eller Mai. Adresse:

Peter Stuer
Kauwlei 21
B-2550 Kontich
Belgium

Hvis noen vil sende mindre kan de sende det til meg for oppsamling, men husk å skrive at det skal gå til Peter. Jeg vet han kun har fått Kr 1000 de siste 3 år, og det synes jeg er litt flaut, med en så stor flokk som bruker BootX.

HILSEN HELGE OG KURT

Virus hot lines!

04 520420 (Kurt) eller
04 828236 (Helge).
Begge er åpne for HJELP mellom 17.00 og 21.00 for alle som har problemer

Siden 2. Mai 1992 er følgende virus oppdaget:

MAI			
Lamer Exterminator 10	(BB)		02-05-92
Metamorphosi 1.0	(BB)		07-05-92
Metamorphosi	(1060)F	D	07-05-92
Sachsen 1	(BB)		11-05-92
Sachsen 3	(BB)		11-05-92
Excreminator	(2392)B		12-05-92
Virusfighter	(BB)		13-05-92
Diskvalidator 1234	(1848)F		14-05-92
Genestealer	(BB)		14-05-92
Lamer Decoded	(BB)	D	15-05-92
Noname 2	(BB)		15-05-92
Little Sven	(BB)	D	15-05-92
X-Copy 6.5/Little Sven	(28336)		15-05-92
Compuphagozyte 1	(1452)F		16-05-92
Compuphagozyte 2	(1148)F		16-05-92
SS-Virus	(BB)		18-05-92
Heil Virus	(BB)		18-05-92
DarthVader	(784)F	D	21-05-92
Xcopy-Sca	(BB)	D	21-05-92
PowerTeam	(BB)	D	23-05-92
DriveInfo	(1704)T	D	23-05-92
Starfire 2	(BB)		24-05-92
Crime ++	(872)L	D	25-05-92
JUNI			
Trisector 911	(BB)		23-06-92
JULI			
D&A File virus	(1052)F		23-07-92
Infiltrator	(1052)L		24-07-92
AUGUST (ingen)			
SEPTEMBER			
Compuphagozyte 4	(916)F		08-09-92
Compuphagozyte 4a	(892)F		08-09-92
Dstructure 1	(428)F	D	08-09-92
Dstructure 2	(428)F	D	08-09 92
Express 2.20	(194064)T	D	09-09-92
Sonja	(BB)	D	23-09-92
Commodore File	(1752)F	D	26-09-92
Mount	(1072)F	D	28-09-92
Timer-Virus	(1848)T		29-09-92
Germany	(BB)		29-09-92
Rep	(BB)		29-09-92
Asylant	(BB)		29-09-92
OKTOBER			
ZSpeed	(9556)T	D	08-10-92
Amiga Knight	(6048)F		12-10-92
Disk Vali 1234	(1848)F	D	12-10-92
Disk Vali Risc	(1848)F	D	12-10-92
Adam Brierly	(BB)		12-10-92
Cobra	(BB)		15-10-92
QRDL 1.1 Link	(3484)L		15-10-92
Lamer Exterminator	(1848)F	D	16-10-92
Overkill	(BB)	D	17-10-92
Liberator 3.0	(10712)F		18-10-92
Liberator 5.01	(10936)F		18-10-92
DSC101/Speedckeck	(33152)T		19-10-92
Trojan 3.0	(10536)T		20-10-92
CompuPhagozyte 3	(900)F		21-10-92
Crime 92	(12984)L		21-10-92
Snoopdos v1.6	(11312)T		23-10-92
DStructure 3	(464)F	D	23-10-92
LZ 2.0 Trojan	(37380)T		25-10-92
Nast	(2608)F		25.10.92
Bombed by some virus	(BB)		26-10-92
Unicorn v1.1	(BB)		26-10-92
CompuPhagozyte 3.b	(568)F		27-10-92
Noguru 2.0	(1224)F		30-10-92
Terrorist 2/Novi	(1612)F		30-10-92
Timer virus	(4812)F		30-10-92
TNK/Sca	(BB)		30-10-92
ZEST	(BB)		30-10-92
Magicall Trojan	(149664)T		31-10-92
NOVEMBER			
X-Copy/Saron	(28020)T		12-11-92
XPRSpeed			15-11-92

(xxx)F	Lengde på Filvirus	**(xxx)T**	Lengde på Trojanbombs
(xxx)L	Lengde på Linkvirus	**(BB)**	Er et Bootvirus
(xxx)B	Lengde på Bombvirus	**"D"**	Kan ødelegge disken.

PD

Public Domain (PD) er betegnelsen på programvare som kan distribueres fritt. Den største samlingen av PD er Fred Fish-samlingen. Den består pr. i dag av 750 disketter! Og det kommer stadig flere. På disse diskettene kan man finne nesten alt, fra assemblere til animasjoner, fra spill til samplet musikk. På hver diskett ligger det flere forskjellige program.

av Stig Ove Johnsen

Hvordan bestille?

Vel, det kan hende at noen som du kjenner har noen av diskettene, og enkelte Amiga-forhandlere har en liten samling som man kan få kopiert. Har du modem, så finner du dem på en eller annen BBS rundt om i verden. Men de fleste Amiga-eiere vil ofte ha vanskelig for å få tak i dem, særlig de nyeste diskettene. Der har AmigaForum tenkt å hjelpe dere! Vår samarbeidspartner på PD-siden heter Grafisk presentasjon, og har hele Fish-samlingen. Du kan bestille de diskettene du ønsker direkte fra dem. I hvert nummer av AmigaForum vil vi skrive litt om noen av de nyeste programmene. I tillegg til Fish-diskettene vil vi lage noen egne PD disketter der vi samler program som er av samme type, f.eks grafikk eller lyd. Du kan dessverre ikke bestille programmer enkeltvis, kun hele disketter. Det vil ta oss alt for lang tid å lage "skreddersydde" disketter.

Katalogdisketter
En oversikt over hva som befinner seg i Fish-samlingen kan bestilles fra oss. Bare send 20kr i frimerker, så får du katalogdiskettene i posten i løpet av kort tid.

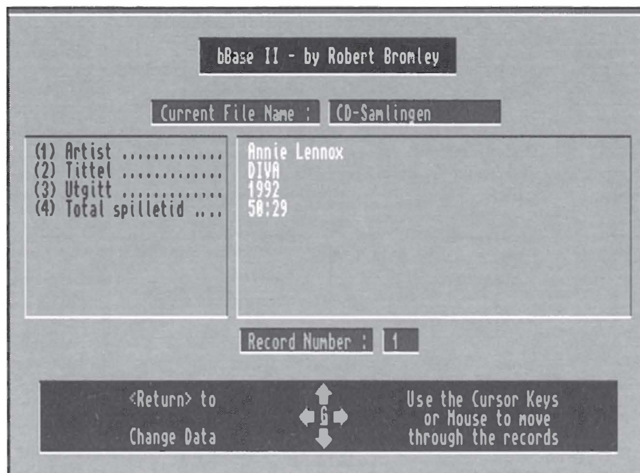
Priser: (pr.stk) 1-9 disketter: 25,-
10-> disketter: 22,-
Pakketilbud: 198,-

+25 kr for pakking og porto.
+16 kr ved oppkrav.

Beløpet kan betales på forskudd over postgiro-konto: 0824 0790670
Skriv bestillingen direkte på postgiro-blanketten. Alternativt send oss en liste over de diskettene du vil ha, og vi sender deg dem i oppkrav.

Send bestillingen til:
Grafisk Presentasjon
Postboks 524
7001 Trondheim
Tlf/Fax: 07 52 57 74

Bruk gjerne bestillingsskjemaet som er stiftet inne i bladet!

bBase II

av Robert Bromley

Dette er et veldig brukervennlig database-program. Det er meget enkelt å for eksempellage en oversikt over dine CD-plater eller disketter. Med programmet medfølger det et eksempel som er en oversikt over matoppskrifter. Det viser hvordan man kan katalogisere sine matoppskrifter uten å måtte skrive dem inn. Databasen blir en oversikt over hvor du har oppskriften, hvilken bok eller blad, og dine egne kommentarer til matretten.

Som jeg nevnte er dette programmet veldig brukervennlig. La meg beskrive hvordan man oppretter for eksempel en database over CD-samlingen. Nederst på skjermen er det et informasjonsfelt hvor det står at man kan trykke funksjonstast F1 for å opprette en ny database. Man kan også på vanlig amigavis velge "Create a new database" fra rullegardinmenyen. Jeg trykker F1. Det som skjer da er at det dukker opp en filvelger. Der skal man oppgi hva man ønsker å kalle databasen. Jeg skriver: "CD-samlingen". Filvelgeren forsvinner og jeg blir spurt hvor mange informasjonsfelt jeg vil ha. Med informasjonsfelt mener jeg slike ting som navn,adresse osv. Hva vil jeg egentlig lagre i databasen min? Vel, tenker jeg, jeg trenger selvsagt å lagre navnet på artisten og hva CD'en heter. I tillegg kunne det vært kjekt å få med hvilket år CD'en ble utgitt. Ja, også hvor lang spilletid det er på den. Det skulle bli tilsammen 4 felter. Jeg skriver: "4". Da blir neste spørsmål: "Enter the TITLE of each field". OK, jeg skriver navnet på feltene som jeg kom fram til isted. Voila, databasen er opprettet og klar til å taes i bruk!

Informasjonsfeltet nederst på skjermen forteller meg at jeg kan bruke pil-tastene til å redigere på feltene. Nå er det på tide å hente noen CD'er. Min nyinnkjøpte Annie Lennox får æren av å først bli amiga-fisert! Tekst-kursoren står til høyre for der jeg isted skrev "Artist". Nå er det bare å skrive inn. Jeg skriver: "Annie Lennox" og trykker return-tasten. Skrive feltet flytter seg ned til neste felt. Og slik fortsetter det. CD etter CD blir lagt inn. Programmet holder oversikt over hvor mange som er lagt inn. Før jeg begir meg over til neste trinn kan det være lurt å lagre min database.Menyen forteller meg at det er bare å trykke F3.

Enklere enn dette er det vanskelig å gjøre det. Det tok meg jo bare et par minutter fra jeg startet programmet til jeg hadde lagt inn mange av CD'ene mine! Men dette programmet kan mer enn dette. En kjapp gjennomgang av menyvalgene forteller meg at jeg kan sortere dataene, søke etter spesifike CD'er, skrive ut til printer og mye mer...For eksempel kan jeg få frem en oversikt over alle mine Annie Lennox CD'er og skrive ut disse. Eller jeg kan legge til et felt som heter " Musikk type", slik at jeg kan få ut en liste over fest musikk og romantisk musikk. Det er plass til 9 slike felt og 600 innslag i databasen. Men om du skulle trenge større database, så sier den medfølgende dokumentasjonen at det bare er å ta kontakt med programmøren, så fikser han det.

Sammen med programmet ligger endel tekstfiler. En av disse er en fyldig dokumentasjon av alle sider ved programmet. De er skrevet på lett forståelig engelsk. Men du trenger absolutt ikke lese disse for å få utbytte av programmet! For å kunne kjøre dette programmet må du ha 1 MB med RAM. Forøvrig må du også ha programmet arp.library i din LIBS: katalog(f.eks. på Workbench disketten). Dette følger med på disketten.

Programmet ligger i såkalt "ferdig versjon" på disketten. Det vil si at du trenger ikke pakke det ut eller gjøre andre "mystiske ting" med det. Bare start opp Workbenchen din, sett inn disketten og klikk på ikonene.

bBase II ligger på diskett nr 710 i HackPack B. Anbefales!

SE NESTE SIDE FOR EN OVERSIKT OVER PAKKETILBUD!

Pakketilbud!

For å gjøre det enklere for deg, har vi satt sammen noen (10 disketter i hver) med program innenfor spesielle kategorier. Pris pr. pakke: kr. 198,-

Denne spillpakken er særlig beregnet på de som er litt ukjent med hvordan Amiga'en brukes. De trenger ingen form for utpakking, men kan startes direkte etter at Workbench'en er startet opp.

HeadGames (425)
Shoot-em-up spill med digitaliserte hoder som fiender.

Up&Down (462)
4-på-rad spill.

Mosaic (466)
Lag mosaikk-mønstre. Plasser mosaikken slik at like farger henger sammen.

AirAce (469)
Shoot-em-up spill. Her får du testet refleksene dine!

Megaball (477)
Ball-type spill. Mange effekter og bra lyd. Du får ikke nok av dette spillet.

Domino (501)
Standard dominospill. Her får du spille mot computeren.

FlipIt (512)
Othello type spill. Meget bra.

Rescue (690)
Shoot-em-up spill. Bra musikk - mulighet for å jukse!

LittleBoulder (709)
Prøv å finne alle de skjulte diamantene i hulen innen tiden renner ut!

ThinkAMania (709)
Et brettspill med flott grafikk og mange morsomme lyder. Et morsomt spill for alle aldre. Opptil 2 personer kan spille samtidig.

PacMan (717)
Et godt og gammeldags Pacman-spill med 25 nivåer. Spis så mange prikker som mulig før spøkelsene tar deg!

LordOfHosts (488)
Spill for 2 personer basert på brettspillet "Shogun".

Connex (511)
"4 på rad".

AmiOmega (528)
Et "Dungeons and dragons" spill med mange monstre og magiske formler.

Conquest (533)
Strategispill for 2 spillere. Koloniser universet og skyt ned dine motstandere.

MambaMove (548)
Finn utgangen med en eplespisende slange (!).

Amastermind (554)
Et Master Mind spill.

Landmine (554)
Pønsk ut hvor minene befinner seg. Krever 1Mb RAM.

SubAttack (554)
Senk fiendens skip! Krever 1Mb RAM.

Llamatron (560)
Et shoot-em-up spill for opptil 2 spillere. Over 100 nivåer.

Peters Quest (577)
Redd Daphne som er blitt kidnappet! Flott lyd og grafikk i dette spillet med 20 nivåer.

EternalRome (723)
Et historisk riktig strategispill fra romertiden. For 2 eller flere spillere.

Klondike (740)
Kortspill for 1 spiller.

Diplomacy (582)
Strategispill for flere spillere.

TheGallows (586)
Hangman-spill med over 3000 ord!

EquiLog (590)
Et spill av typen Master Mind.

CirclesUP (592)
NumbersUP (592)
To små spill for 1-2 spillere.

Cube4 (594)
3-dimensjonal bondesjakk.

HOW (595)
Et spill for smarte personer...

GoLD (597)
"Game of Life". Livets spill?

ScudBuster (597)
Et "Scud mot Patriot" spill.

Paragon (600)
Brettspill for 2 spillere.

Rothello (600)
Spill av typen Othello.

RingWar (604)
Test refleksene dine i dette rom-spillet.

MathsAdv (713)
Vinn spillet ved å løse matteproblemer.

Revenge (617)
Styr din laser-spyttende kamel gjennom 42 nivåer!

Concentration (627)
Ord-spill for opptil 2 personer.

Lothian (628)
Eventyrspill av Ultima-typen. Mye moro!

Rocky (629)
Boulderdash-type spill med mange nivåer.

Attacks (632)
Strategispill for 2 personer.

Copper (632)
Hold ballen i lufta og bryt ned veggen foran deg samtidig!

4Wins (643)
Et lite workbench spill.

Brain (652)
God hjernetrim!

Solitaire (712)
God gammel kabal. (Med Batman-kort!)

AMines (707)
Finn og marker alle de 99 minene som skjuler seg på brettet.

Octothello (721)
Et spill av othello-typen, men som spilles på et oktogonalt brett. Hundrevis av variasjoner!

Ashido (655)
Kombiner farger og mønstre. Mere hjernetrim!

Pipeline (656)
Rørlegger-spill! Klarer du å unngå oversvømmelser ?

BaldricDemo (657)
Demo av et plattformspill. Mye artig grafikk og lyd. Dette må du bare prøve!

Celest (659)
Strategispill for opptil 9 spillere! Utforsk galaksen, legg under deg andre verdener og bygg opp ditt imperium!

Catacomb (666)
Et grafisk eventyrspill. Din oppgave er å utforske de hemmeligheter og skatter som skjuler seg i denne underjordiske labyrinten i landet Exousia, mens du prøver å holde deg i live.

YatZ (685)
Yatzee-spill for 1 person.

Phone (689)
Et morsomt strategispill. Prøv å koble sammen alle i et telefonsystem før du slipper opp for ledning. Landskapet består av høye fjell, dype elver og sterkt trafikkerte veier.

DoubleSquares (702)
Prøv å plassere så mange brikker som mulig i dette brettspillet. Det er over 100 forskjellige kombinasjoner!

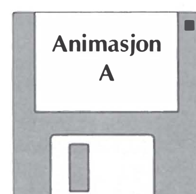
PointToPoint (702)
Et brettspill for 2 spillere, der målet er å få plassert så mange brikker på brettet som mulig som omringer motstanderens brikker.

CrossMaze (705)
Et kryssordspill hvor ordene er gitt på forhånd, men ikke plasseringen av dem. Opptil 2 spillere.

Adventure (727)
"The Colossal Cave Adventure" - eventyrspill!

LastRefuge (728)
Et kjapt action-spill! Heftig!

Galaga (738)
Et flott rom-spill. Skyt så mange som du kan. Mye flott animasjon og mange nivåer.

TooMuch3D (270)
Er en advarsel til de som tilbringer alt for mye tid foran dataskjermen...

Aerotoons (413)
2 flyanimasjoner: "Swiss Army F-16 In Combat" og "Stealthy Manuever II".

Juggette (413)
3 sjonglerings-animasjoner: "Juggette Anim", "Juggette_2" og "Juggler Demo 2".

Anims (414)
3 flotte animasjoner: "Batman", "Late Night" og "Terminal".

Coyote (417)
Må bare sees...

AtTheMovies (418)
Amy the Squirrel på kino.

Pogo (423)
Fin liten animasjon med Pogo og Miss Mam'a'selle.

AmyVsWalker (450)
Amy the Squirrel mot en "Walker" fra Star Wars!

AntiLemmin (490)
Flott parodi på spillet Lemmings. Krever 2Mb RAM.

ShuttleCock (504)
Tennis-spillende romferger...

TheDatingGame (505)
4 minutter lang animasjon med Flip the Frog og Clarisse Cat. Krever 3Mb RAM.

Viewer (484)
Viser IFF bilder raskt!

PicBase (527)
Organiserer bildene dine ved å lage små miniatyr versjoner.

24BitTools (553)
3 programmer for bruk ved 24-bit bilder.

Landscape (554)
Lager landskapsbilder. Sett parametre som: høyde, hav, trær, snø, strand og lysvinkel. Krever 1Mb RAM.

ApfelKiste (566)
Mandelbrot-program.

Dataplot (575)
Plotter data og matematiske funksjoner.

WorldDataBank (580)
Lager kart over det området i verden du ønsker.

PictSaver (593)
"Fotograferer" skjermen din og lagrer det som IFF.

FreePaint (627)
Meget bra tegneprogram!

Rayshade (707)
Raytrace-program. Bygg en modell av f.eks kuber og kuler, og la Amiga'en regne ut hvordan et bilde av dette ser ut.

WonderSound (449)
Wondersound er et instrumentdesign-verktøy.

SynthSong (521)
Sang som varer nesten 65 minutter.

BCBMusic (538)
Sangene "Still Waiting", "Transpose" og "Trilogy". Spiller-program med equalizer lignende display medfølger.

SonicArranger (569)
Musikkprogram som støtter samplede og syntetiserte lyder.

OctaMED (579)
Musikkeditor med 8 kanaler.

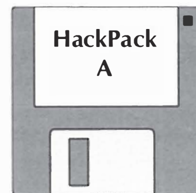
AniMan (653)
Animert, snakkende hode som starter programmer på kommando.

VideoMusicBox (660)
For komponering av musikk. Lett å lære, kraftige funksjoner.

Cooltunes (667)
Samling av sangene "Exarch", "Sedative", "Hypersonix" og "SlowPlay".

PlaySound (684)
Spiller samplede lyder, også direkte fra harddisk!

PowerPlayer (687)
Spiller nesten alle modul-formatene. (F.eks Noisetracker, MED, Oktalyzer).

IE (621)
Ikon-editor for ikoner på opptil 640x200 punkter i størrelse. Krever 1Mb RAM.

Icons (635)
En samling 8-fargers ikoner.

SysInfo (642)
Gir deg informasjon om din maskins konfigureringer, versjon av operativsystem, osv.

Icons (651)
Flere 8-fargers ikoner som du kan ta i bruk.

SID (651)
Et meget bra verktøy for å behandle dine filer ved hjelp av musen.

Eaters (660)
Et såkalt "screen hack". Noen "eaters" prøver å spise opp hvite punkter på skjermen din...

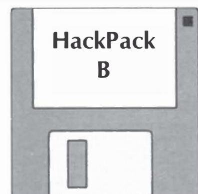
Arq (665)
Bytter ut system-meldingene dine med noen fine animerte.

ReOrg (678)
Optimer dine disketter for hurtigere aksess.

VirusHunter (690)
Et harmløst "screen hack". Jeg røper ikke mer...

WalkingMan (706)
Enda et "screen hack". Mange morsomme menn...

SpaceII (717)
Et norskutviklet program med over 50 funksjoner.

bBaseII (710)
Se utfyllende informasjon et annet sted i artikkelen.

JEyes (712)
Gi workbenchen din øyne! Bli paranoid du også!

Free (713)
Viser deg hvor mye ledig plass (i antall byte eller blokker) du har på dine partisjoner.

ICalc (713)
En kraftig kalkulator. Håndterer blandt annet komplekse tall.

Lha (715)
Et meget hurtig pakkeprogram.

Datafiler (721)
Et database program for å lagre navn, adresser og telefonnummer. Har søke og utskrifts-muligheter.

DPU (721)
Disk Peek and Update. En heksadesimal diskett og fil editor.

DiskMate (723)
Et multitaskende diskett verktøy program. Inneholder blandt annet diskett kopiering, skjekking, formatering og sletting.

MemGauge (723)
Viser din maskins minnebruk (chip, fast, public) ved hjelp av grafikksøyler.

DonsGenies (724)
En samling med over 40 AREXX "genies" for bruk sammen med Professional Page. Inneholder også to AREXX eksempler for Art Department Professional.

SnoopDos (725)
Et verktøy for å overvåke AmigaDOS-kall. Veldig nyttig når du prøver å installere nye programmer.

PowerSnap (726)
Et verktøy som lar deg klippe og lime tekst fra ett vindu til et annet på workbench'en ved hjelp av musen.

FF (729)
"File Find" verktøy. Krever WB2.0 eller nyere.

FileWindow (464)
"File requester" som du kan inkludere i egne programmer.

DICE (491)
C-kompilator/assembler.

Gwin (571)
Samling grafiske rutiner for bruk under C.

MICE (590)
Lager C og assemblykode av IFF bilder.

CManual (691-695)
5 disketter med C manual for Amiga. Inneholder over 40 kapitler med 175 kjørbare eksempler på hvordan åpne skjermer, lage menyer, osv.

EZAsm (699)
Kombiner C-kode med assemblykode. A68k og Blink medfølger.

BREV

Send spørsmål, svar, tips, meningsytringer, ros & ris til AmigaForum,Verkstedvn 4B 8013 Bodø. Det beste brevet honoreres med en AmigaForum T-skjorte

Hei!
Jeg begynte å abonnere på AmigaForum (eller EXEC) i mai, ved at jeg betalte en postgiro på kr. 95,- som jeg fikk hos forhandleren min. Der stod det at jeg skulle få seks blad, men nå har jeg fått ny regning på abonnementet etter bare fire utgaver. Jeg synes det er juks at man blir lovet seks blad, men bare får fire!

Forundret abonnent

For et par år siden hadde vi et spesialtilbud som gikk ut på at de som kjøpte en maskin kunne begynne å abonnere for kr. 95,- første år. Commodore betalte en del av abonnementet. Denne ordningen ble det slutt på våren 1991, men da det fremdeles var en del giroer rundt omkring, fikk vi inn en del abonnenter som kun hadde betalt 95 kroner. De som ble registrert etter at ordningen opphørte, har fått fire AmigaForum med diskett for 95 kroner, noe som uansett er langt rimeligere enn hva man ellers kunne få det for. Selvfølgelig er det dumt at vi ikke kan sende ut seks blad, men siden ordningen ikke gjelder lenger, og AmigaForum dessuten er et mye større blad enn erverdige gamle EXEC, er det dessverre ikke mulig for oss å gjøre dette. Vi håper du og andre som er blitt offer for dette, forstår problemstillingen. Men en pris på rundt 20 kroner pr. blad med diskett er vel ikke så ille?

Øyvind

Hei på dere i AmigaForums redaksjon!
Jeg må gratulere dere med det abolutt beste Amigabladet på markedet! Jeg har lest (og leser noen enda) blader som Amiga Computing, AmigaFormat, Amiga Action, The One, CU Amiga, DatorMagazin, .info, AmigaWorld, Zero, Det Nye Computer, DnH, NDM, C+VG, AmigaPower og noen andre. Av alle disse har dere det mest "seriøse", mest lettleste, "koseligste" og det mest *Norske* bladet av alle!!! Likevel kunne dere trenge litt forbedringer, og siden jeg kom for sent med mitt spørreskjema så får jeg prøve lykken med et brev....

1) Når dere tester et spill skriver dere % og pris. Det er bra det, men på denne grønne lille blekk-flekken har dere plass til mye mer. Dere burde skrive f.eks. hvor mange disketter spillet er på, hvor mye minne det krever, om det går å installere på harddisk, hvem som har laget spillet og kanskje ta med litt flere %'er. Disse kan være Presentasjon, Atmosfære, LoadeTid... tenk litt på disse punktene....
2) Utvid Kjøp&Salg samt Postkassen. Disse kan bli veldig populære. Tjen litt penger på Kjøp&Salg ved å la de som ikke abonnerer, betale for å bruke den.
3) Når dere tester program/hardware burde dere gjøre det på følgende måte: Skriv på denne grønne lille flekk av blekk en kommentar, f.eks. "Profesjonelt", "Meget bra!", "Går an å bruke til det det er ment til", "Hold dere unna" etc. Dette var bare noen eksempler.
4) Assembler/C-kurs
5) Bruk mer plass av PD-sidene til test av FISH-disketter.
6) Demo-sider. La en norsk gruppe som Crusaders skrive denne siden.
Nå kommer jeg ikke på mer. Lykke til! Hilsen en som snart blir abonnent, jeg skal anbefale bladet til alle!!

Christian Nøtnæs

Takk for brevet! Jeg beklager sterkt at vi ikke kunne trykke det i de lekre fargene du hadde skrevet det ut med. Siden du har lest så mange forskjellige blad, går jeg ut fra at du har den nødvendige ekspertise til å utnevne AmigaForum til det beste. Takk! Vi takker også for tipsene, og her er mine kommentarer

Vil du bli rik?

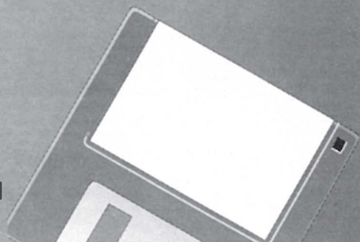
Da er kanskje ikke dette den rette måten å gjøre det på. Men du blir ihvertfall ikke fattigere hvis vi velger å bruke nettopp ditt program på en AmigaForum-diskett. Vi vet at det finnes massevis av flinke folk som sitter rundt omkring og lager nytteprogram og spill, og denne ressursen ønsker vi nå å dra nytte av.

Vi jobber hardt for å bedre kvaliteten på disketten som følger med bladet, og dette kan du hjelpe oss med. Har du laget et program som er nyttig eller morsomt? I så fall: Ta kontakt med oss snarest! Hvis det holder mål, blir 1) du noen kroner rikere, og 2) våre abonnenter blir lykkeligere.

Programmet kan være laget i hvilket som helst språk, men jo mindre plass det tar, desto bedre er det. En viss grad av dokumentasjon må også forekomme, og det må være testet og så lite feil i det som mulig.

Send disketten til:
AmigaForum,
Verkstedveien 4B,
8013 Bodø,

eller ring 081-26170
og snakk med Øyvind

1) Vi ønsker også å ha litt fyldigere info om både spill og program, så de tingene du foreslår her skal vi ta med i vurderingen.
2) Ved å skrive til oss, har du selv vært med på å utvide postkassen. Og jeg vil oppfordre alle som har noe på hjertet til å skrive til oss, enten det nå gjelder tekniske spørsmål, konstruktiv kritikk eller skamros. Kjøp og salg er som nevnt gratis for de som abonnerer, og nå åpner vi den også for de som er både tålmodige men som samtidig tenker kortsiktig (dvs. kjøper i løssalg). Mot en symbolsk pris trykker vi hva som helst! Nesten...
3) Vel, i den utstrekning det er mulig å beskrive et produkts kvalitet med ett ord eller en enkel setning, kan vel dette gjøres... hvis vi vil det. Taim vill sjåvv.
4) Her må jeg få massive brevmengder for å finne ut hva folk er interesserte i. I forhenværende EXEC hadde vi et C-kurs av bibelske dimensjoner, og likeså et assemberkurs. Dere andre, skriv gjerne til oss og fortell hva dere ønsker dere, både med hensyn til vanskelighetsgrad, emne og varighet. Deres ønsker er våre ordrer.
5) Her er vi allerede et stykke på vei! Ved å gå over til forsikrings-skrift i listene (bruk elektronmikroskop) får vi bedre plass til omtaler, og PD-seksjonen blir etter all sannsynlighet noe større i fremtiden, siden vi har funnet ut at dette interesserer mange.
6) Godt forslag, forutsatt at noen har lyst til å gjøre det for oss. Melding til alle: Si fra hvis du kjenner noen som vet om noen som har hørt om en som kan tenke seg å finne en som har en mistanke om hvem som kan ta seg av en slik sak (halvside?).
Vel, dett var dett. Istedet for å anbefale bladet til alle, ta heller og verv dem i vår nye vervekampanje. Her har de som her sansen for materielle goder sjansen til å skaffe seg dingser så det holder!

-red.

Kjøp & Salg

Selges
Scala 500 kr 650.-, Deluxe Paint II kr 150.-, Deluxe Paint III kr 300.-, Photon Paint (ubrukt) kr 150.-, Action replay kr 200.-, Rendale 8802 Genlock kr 850.-, Vidi Amiga Complete Colour Solution kr 850.-. *Ring Erik Werge Bøyesen, tlf. 034-68510/61421.*

Genlock
A2300 Genlock for Amiga 2000/3000 selges rimelig. *Ring Jan Tore, 089-73199.*

Tips
og løsninger til spill på din Amiga 500? For mer info, sett inn kr. 5 på postgirokonto 0825 0715502. *Morten Huatorpet, 2266 Arneberg*

Demo-utstyr
med to års garanti fra kjøpsdato, brukt ca. 1 måned, som nytt. Selges til høstbydende, samlet eller delt, ca 30% billigere enn innkjøpspris!
Amiga 2000 ECS med to interne 3.5" diskdrev (med støvluke).
GVP G-Force '030/882 50MHz med 4MB 32 bits (60ns) RAM og 240MB LPS Quantum SCSI harddisk (11ms og 256k cache), alt på et kort, utbyggbar til 16MB på kortet, kun til Amiga 2000.
Commodore A2320 Display Enhancer (ECS Amber) - FlickerFixer, kun til A2000/2500.
DKB MegaChip 2000/500 som gir 2MB grafikk-minne.
NEC MultiSync 3D monitor.
Supra FAX modem v.32 bis 14.4 (DATA/FAX) inkl. software til Amiga. Alt er som nytt, med to års effektiv garanti fra kjøpsdato. *Ring (privat) 04-581621 og spør etter Snorre (kveldstid).*

Gratis CD-ROM drive!
...til den som betaler kun 2.990,- NKr for ein storslagen stereosampler!!! (Smartsound). CD-ROM'en (A570) er nesten heilt ny og passar til A500(+). Ei CDTV-plate fyl med! *Ring Rolf, tlf. 071-82128 etter kl. 15.00.*

Løsning
til dataspillet Monkey Island 2? Sett inn kr. 25,- på postgirokonto 0825 0715502, og du mottar løsningen i posten. *Morten Huatorpet, 2266 Arneberg*

Diverse hardware
DigiView Gold m/Electronic Design Colorsplitter, ny pris kr. 5.900, selges kr. 4.000.
Midimaster A500/2000 selges kr. 300. **Easyl drawing pad** for Amiga 2000 selges kr. 500.
Burocare VD3+ video colour digitizer (ny pris kr. 11.000 i 1987) selges kr. 2.000.
DeLuxe Sound sampler selges kr. 300. *Ring Njål Fisketjøn, tlf. 04-565706 etter kl. 18.00.*

Selges
Amiga 2000c med GVP 52MB Quantum harddisk, 3MB RAM, selges til høystbydende over kr 8000,-. **Amiga 2000 akselleratorkort**, GVP G-Force 030, 40MHz, 68882 FPU, 4MB 32-bits RAM, 120MB Quantum harddisk, 3 mnd. gammel, selges høystbydende over kr. 9000,-.
Star LC-10 Color fargeskriver selges kr. 1500,-. *Ring tlf. 09-254723, helst mellom kl. 20.30 og 22.30.*

Amiga 2000B
med 100MB SCSI-harddisk, A2091 harddiskkontroller og 3MB RAM, ca ett år gammelt, selges rimelig. *Ring tlf. 083-60369*

Kontakt
Jeg ønsker å komme i kontakt med andre Amiga-eiere for bytting av PD-program og demos. *Terje Ånderbakk, Poppelveien 16, 8200 Fauske*

Kickstart-switcher
Komplett kr 150.-, i deler kr 90.-, kun kretskort kr 40.-. Prisene er inkl. mva og gjelder så lenge lageret holder. Kontakt Kjell Sundby, Friggs gt. 21a, 3182 Horten, Tlf. 033-47461.

Amiga 3000
25 MHz, med 18MB RAM og 350MB harddisk, RocGen+ genlock, pluss div. programvare, selges rimelig. Ring Jan Erik, tlf. 036-10148

Løsning
til dataspillet Larry 5? Sett inn kr. 15,- på postgirokonto 0825 0715502, og du mottar løsningen i posten. *Morten Huatorpet, 2266 Arneberg*

Ni originalspill og program selges!
BrainBlasters: 100 kr. Ninja3: 200 kr, Beast2: 150 kr, F-29: 150 kr, Robocod: 200 kr, Turtles: 100 kr, Amos 1.2 med 1.3-oppgradering: 300 kr, Devpac 2: 300 Kr, DrumStudio 50 kr. Byttes eller selges. *Ring 09-288462 etter klokken 15, eller skriv til Christian Nøtnæs, Texnestp. 5, 1591 Sperrebotn.*

AmigaVision ca 500 kr, Amos Compiler ca 100 kr, Home Office (tekstbeh., dtp, database) ca 500kr. Alle program er originale og leveres komplett med alle bøker og esker. Prisene kan diskuteres. *Per Kristian Lehre, Texnestoppen 18, 1591 Sperrebotn, tlf. 09-288405.*

Abonnenter kan annonsere gratis som privatpersoner i Kjøp&Salg. De som ikke abonnerer må sette inn kr. 35,- på postgirokonto nr. 0808 4574679 og skrive annonseteksten på postgiroblanketten, eller sende denne i et eget brev med kopi av kvitteringen. Vi godtar ikke annonser som gjelder salg eller bytting av piratkopier. Send din annonse til AmigaForum, Verkstedveien 4B, 8013 Bodø

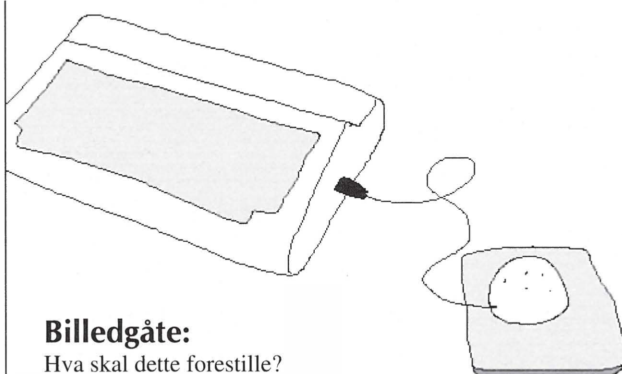
GURU MEDITATION

Nedstemt forslag
I forbindelse med vår spørreundersøkelse har vi fått mange gode tips til hva vi kan gjøre for at bladet skal bli bedre. Men vi vil ha oss frabedt tips av typen "Gå over til å bruke grovere papir, perforér sidene, og lag et hull i øvre venstre hjørne slik at det er enklere å henge bladet opp på dass". Vedkommende abonnent er slettet fra våre lister, og ekskludert på *livstid!*.

Månedens Tom Waits
- Im so horny, the crack of dawn better watch out around me!

Avklaring
Fra postkontoret på Modum har vi fått en henstilling til alle som driver og sender brev med programdisketter i tide og utide til dette stedet, i den tro at det skal gå raskere. Dessuten er ikke det korrekte postnummeret til Modum 2400. Den rikrige måten å gjøre det på er å sende programmene via et 2400 bauds *modem,* ikke til 2400 Modum, heter det i pressemeldingen. Vi oppfordrer våre lesere om å følge opp denne henstillingen!

Ordlisten
PC Forkortelse på den geologiske tidsalder vi kjenner som Pre-Cambrium. Skal visstnok også være en betegnelse på datamaskiner som stammer fra denne preioden.
Color Cycling Den eneste mosjonen man får av å tegne i Deluxe Paint.
PageStream Mistolket overstettelse av navnet på små elver som er avgreininger av en større elv (page=side, stream=elv, altså: side-elv).
Boot menu Begrep fra amerikanske skobutikker, og beskriver en liste over hvilke støvler som er på lager.
Kickstart De første Amiga-modellene var så ustabile at man ofte måtte både slå og sparke dem for at de skulle starte opp. Dette navnet har holdt seg helt fra den tiden.
WYSIAG Variant av forkortelsen WYSIWYG, men denne betyr *What You See Is A Guru.* Ofte brukt om Amiga-program.

Billedgåte:
Hva skal dette forestille?

Adresse-endring
Hvis du lar datamaskinen din finne ut hvilket sted som forbindes med AmigaForums lokaliteter (8013), finner du kanskje ut at vi holder til på Jan Mayen. Dette er imidlertid ikke korrekt. Vi har allerede fått en god del post med denne adressen, men ber altså instendig om at den endres til *8013 Bodø.* Omaddressering via Jan Mayen tar så forbasket lang tid, spesielt nå på vinteren.

Nyhet for trege maskiner
Innovative Technology har nettopp lansert et nytt library til Amiga, beregnet på de som jobber med store oppgaver på trege maskiner. Produktet heter "Sleep.library", og inneholder en rekke funksjoner som livet lettere for de som bruker mye tid til å sitte og vente på at maskinen skal bli ferdig. De vanlige "system requests" blir byttet ut med nye, som har flere valg. Dessuten brukes lyden i større utstrekning enn før. Når du f.eks. er ferdig med å starte opp maskinen fra diskett, kopiere en diskett, ray-trace et bilde eller noe annet som tar lang tid, avgir maskinen en lyd som minner om en elektronisk vekkeklokke, slik at du på en behagelig måte blir vekket. Via en requester på skjermen kan du slå av lyden, og det finnes også en egen "snooze"-knapp, velkjent fra klokkeradioer etc. Hvis du velger denne funksjonen, kan du sove videre i fem minutter, og da vil alarmen gå på nytt. Hvis du jobber mye med kjedelige program, finnes det også en innsovningsautomatikk som slår av maskinen etter en gitt tid. Systemet var av fortsåelige årsaker opprinnelig planlagt for PC, men kunne ikke gjennomføres på disse.

STILLING LEDIG

Rap-artist

Til spesielle arrangementer søkes det en erfaren rap-artist som behersker den kunst det er å stå å ramse opp forslitte klisjeer i monotont stemmeleie, akkompagnert av hyl, skrik, trommer og hemningsløse kopier av god, gammel musikk. Det er en fordel hvis veivende, sjimpanse-inspirerte armbevegelser allerede er innøvd, og føttene beveges i et mønster som tidligere kun har blitt brukt av personer i toalett-køer. Antrekket bør være tolv nummer for stort, og ikke omfattes av foreldede begreper som *stil* og *kvalitet.* Interesserte bes *ikke* sende sine søknader til:

AmigaForum
Verstedveien 4B, 8013 Bodø

Amiga-Forum for 5 år siden

Her kommer vi med klipp fra AmigaForum (eller EXEC) for fem år siden. Her kan du se hvordan tidene forandrer seg, og hvor mange lovede produkter som aldri kom!

Harddisk for 2000
En hyggelig nyhet for dem som har XT-kort (eller "Bridgeboard I" som det også kalles), er en harddisk på 20MB. Harddisken er av 3.5" formatet, og opptar plassen til en av 3.5" diskettstasjonene (dette er den eneste ulempen). Med harddisken følger et kontroller-kort som kan settes inn i et av de fire IBM-sporene. Harddisken kan deles inn mellom PC'en og Amiga'en (f.eks. 10MB på hver) ved hjelp av programmene "ADISK" og "FDISK" som følger med XT-kortet. Den er meget pålitelig, rask og stillegående, med en fornuftig prislapp på kr. 5.700,- (+ mva). Harddisken heter PC 5060/20 og kan skaffes hos Commodore-forhandlere.

Spill
Nå begynner det å komme mange spill til Amiga. Snart kommer den såkalte "One-on-One"-serien, som består av spill som kan kjøres på to sammenkoblede maskiner. Blant annet kommer det et bilspill (Endelig! *-red.*) som vi skal teste i et senere nummer av bladet. På adventurefronten har det også skjedd en del, og for Infocom-fans kan vi nevne at stort sett samtlige Infocom-spill nå har blitt lansert på Amiga. (Meget fineå kjøre i multitasking med f.eks. C-kompilatoren, slik at slipper å kjede deg mens du venter!)

Månedens sitat:
"Størrelse er er ikke noen garanti for kvalitet. Hester er ganske godt utstyrt, men det gjør dem nødvendigvis ikke til følsomme elskere!" Uttalt av redaktøren i en diskusjon angående forhandlerens størrelse som en funksjon av kompetanse.

Her er bruksanvisninger til programmene som ligger på disketten som fulgte med til abonnentene denne gangen. I tillegg til det som står her, finner du blant annet også noen filer til AMOS- kurset.

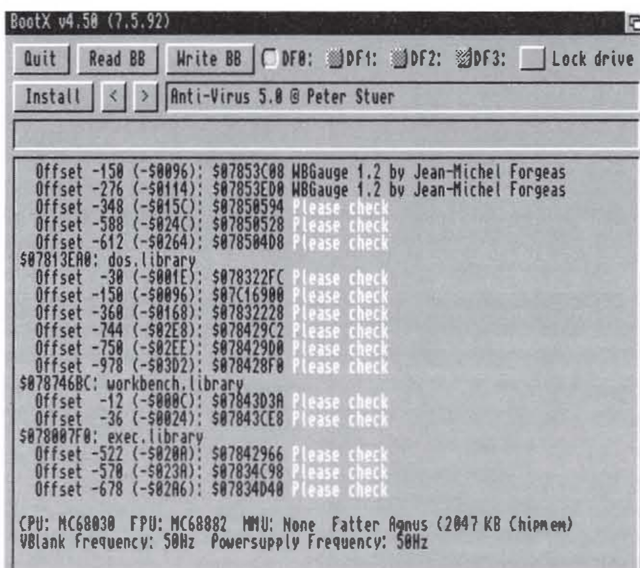
Hvis du ønsker å bestille denne disketten, send kr. 15,- i ubrukte frimerker til AmigaForum AS, Verkstedveien 48, 8013 Bodø. Husk å skrive ditt eget navn og adresse, og merk konvolutten "Disk 1/93".

Vinteren er høysesong for virus-infeksjoner, både av den ene og den andre typen. Derfor får dere her BootX versjon 4.50, en viruskiller som er enkel i bruk og som kan det meste. Den tar en mengde forskjellige link- og filvirus, sjekker minnet og vektorene, og kan opplæres til å gjenkjenne flere forskjellige bootblock-virus.

Det følger med en fil som heter BootX.doc, og i denne finner du detaljerte instruksjoner for programmet. Men da vi vet at mange av dere nærer et dypt og inderlig hat overfor slike måter å dokumentfiler, skal vi gå igjennom de viktigste her i bladet

ReadBB: Leser bootblokken fra disketten og inn i et buffer.
WriteBB: Skriver bootblokken i bufferet til disketten.
Hvilken diskettstasjon som skal brukes, velger du ved hjelp av de fire knappene øverst på skjermen.
Lock Drive: Gjør at disk-validatoren ikke starter hvis AmigaDOS finner feil på disketten. OBS: Gjør også at maskinen ikke oppdager diskettbytte!
Install: Installerer en ny bootblokk på disketten. Du kan velge bootblokk-type ved hjelp av pilene. De vanlige er *DOS Installed* for disketter som kan bootes (startes opp med), og *DOS Uninstalled* for vanlige disketter som brukes til å lagre data på. Då må være veldig forsiktig når det gjelder originalspill, da disse ofte har helt egne bootblokk-typer som ved feiltagelse kan tolkes som virus. Husk derfor å *alltid* la skrivebeskyttelsen på originaldisketter være *på*.

Nedenfor knappene er det en stripe som brukes til å vise meldinger, og under denne er det et stort vindu som brukes til å vise bootblokker og annen informasjon.

Ellers er det mange valg i menyene, og de du ikke finner ut av kan du lese om i .doc-filen.

Se Virus-spalten for mer informasjon om virus og Safe Hex International (SHI). Der finner du også et telefonnummer du kan ringe hvis du står fast. Er du plaget av virus, bør du abonnere på diskettene fra SHI!

Installasjon av BootX på harddisk

Installasjon på harddisk er mulig. Hvis du flytter hele BootX-skuffen over på harddisken, får du med deg *nesten* alt. Men du må kopiere ReqTools-library til LIBS: på harddisken. Hvis du har startet opp med harddisk og hard AmigaForum-disketten i df0:, skriver du følgende:

```
copy df0:libs/Reqtools.library libs:
```

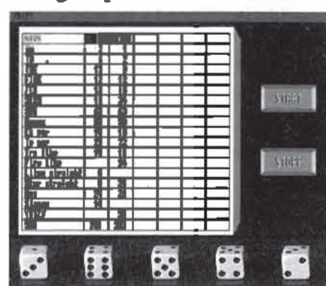

Her er en liten tekkerbisken som kom inn i siste liten før bladet gikk i trykken. LZH er laget av Kjell Didriksen og Bjørn Kjetil Nesheim, og gjør at du behandler LZH-filer som om de var vanlige skuffer. For de som ikke kjenner til LZH-komprimering, kan vi nevne at dette er en svært vanlig måte å "pakke" filer på. Men ut- og inopakking har vært tungvint. Da dette systemet er beregnet for de som har harddisk og litt innsikt, har vi har valgt å legge dokumentasjonen på disketten. Dette programmet er shareware.

Elsker du Yatzy, men finner ingen å spille mot? AmigaForum redder dagen for deg! Her er et program som er laget av Kjell Engvoldsen, en av våre aller første abonnenter

Yatzy spilles med 5 terninger, og 1-6 spillere kan delta. Hver spiller kan også spilles av datamaskinen.

Den som oppnår flest poeng tilsammen har vunnet. Hver spiller har tre forsøk. Terningene startes ved å klikke på START-knappen, og stoppes ved å klikke på STOPP-knappen. Du velger hvilke terninger som du vil beholde ved å klikke på dem (en rød strek kommer fram). Når du er fornøyd eller du ikke har flere forsøk igjen, klikker du på den rubrikken hvor du vil ha poengene. Her er de viktigste menyvalgene:
NYTT SPILL - Sletter blokken og venter på at et nytt spill skal startes (Dette gjøres ved å klikke START).
VELG SPILLERE - Velger hvor mange som skal spille. Du kan ikke velge spillere mens du spiller. Da må du først velge nytt spill fra menyen.
AUTOMATISK SPILL - Brukes bare når det er datamaskinen som spiller. Da vil den fortsette å spille til evig tid.

Hvis du finner noen feil i programmet eller har forslag til forbedringer, kan du skrive til Kjell. Yatzy er shareware, så hvis du liker det, kan du sende ham 40 kroner.

KJELL ENGVOLDSEN
BEKKELIVN.6B
N-1500 MOSS
NORWAY
Bankgiro: 1080.16.06879

TIDLIGERE UTGAVER!

For deg som liker å ha ting i orden, tilbyr vi nå tidligere utgaver av AmigaForum og forløperen EXEC. AmigaForum selges komplett med diskett for kr. 35,- pr. nummer, mens EXEC-bladene koster kr. 20,- pr. stk.

EXEC?

Det første nummeret av EXEC kom ut sommeren 1987. Enkelte utgaver er utsolgte, men vi har vi fremdeles igjen en del antikavriske leklerbiskener som gir et godt bilde av hvordan utviklingen på Amiga-fronten har vært her i landet. Noen av EXEC-bladene er det bare 20-30 eksemplar igjen av, så her bør du være raskt ute hvis du er sugen på kilovis med nostalgisk lesestoff.

EXEC 2/87

Tester: XT-kortet, Transformer, Vizawrite, Videoscape 3D, Zork 1, Spill. **Annet:** Fish-diskett 11-20, Basic-program.

EXEC 1/89

Tester: A2620, Professional Draw, Comicsetter, Moviesetter, Deluxe Photolab, Lotto!, Lattice C (Del I), Janus 2.0, Mortville Manor, Legend of The Sword og andre spill. **Annet:** FISH 103-119, C Tips&Tricks, Harboe's MC-spalte, Kunstig intelligens, Software-89, "Norsk Datamagazin".

EXEC 5/89

Tester: Superback, Tippeprogram, CygnusEd Professional, Hisoft Basic, The Emulator pluss noen spill. **Annet:** Basic-kurs leksjon 3, C-kurs leksjon 1, Øyvind Harboes spalte.

EXEC 4/90

Tester: Canon ION + Digi-View 4.0, The Art Department, Prowrite 3.0, Studio Magic, A2630, Spill. **Annet:** Grafikk på Amiga, Sprechen Sie DOS?, Assembler, Basic, Nå skal vi "C", m.m.

EXEC 5/90

Reportasjer: Amiga '90, Amiga Symposium, EXEC på Island. **Tester:** Workbench 2.0, AMOS, Scala, MusicX, Bars&Pipes, AmigaVision, Canon ION, FrameGrabber, AmigaLotto, AmigaTipping, F-19 Stealth Fighter. **Annet:** Assemblerkurs, C-kurs, etc.

EXEC 1/91

Tester: VideoToaster, Excellence 2.0, Professional Page, Publishing Partner, Snapshot!, InterAsm, InterWord, Midi- bøker. **Annet:** C-kurs, Assemblerkurs, AMOS, m.m.

AmigaForum 1/92

Reportasjer: Amiga Symposiet-91 **Tester:** CDTV, Scala 500, HighSpeed Pascal, KCS Power PC-board, Epson GT-6000 fargescanner, GVP Digital Sound Studio, Perfect Sound 3 og Audition 4, Real 3D, GVP G-force 030 Combo 40/4 akselleratorkort. **Spill:** Popolous II, Harpoon, Terminator 2, Robocop 3, Birds of prey. **Tips & Tricks:** Deluxe Paint, Desktop Publishing, Hjemmevideo. **Diverse:** Public Domain programvare, Verkstedhjørnet, Guru Meditation. **Diskett:** Scala 500 demodiskett.

AmigaForum 2/92

Tester: av Amiga 600, A570 CD-ROM, Professional Calc, Professional Page 3.0, VistaPro 2.0, Vidi-Amiga, Video Director, SuperJam, Stereo Master, DoubleTalk og AmiNet nettverk. **Spill:** Ork, Project X, Mega Twins, Agony, Turtles, The Keys to Maramon. **Tips & Tricks:** Hjemmevideo, Desktop Publishing, Deluxe Paint IV. **Diverse:** Safe Hex International, Public Domain programvare, Verkstedhjørnet, Guru Meditation. **Diskett:** Viruskillere fra Safe Hex International.

AmigaForum 3/92

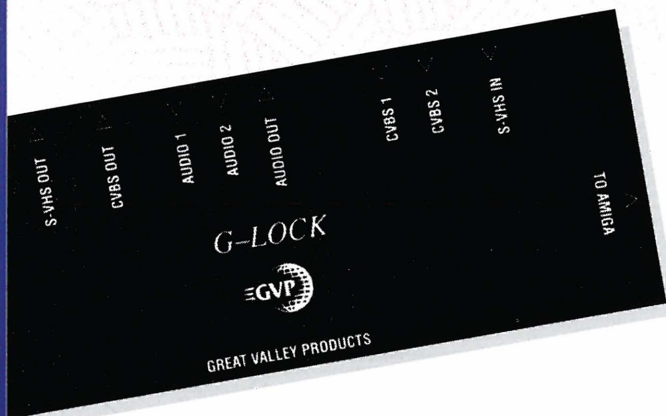
Reportasjer: Space Wars, Energisenteret på Dale. **Tester:** GVP PC-kort, Professional Draw 3.0, Mus eller baller, Caligari 2, Hyperbook, Multiface card, Watchdog, Scala MultiMedia MM200, Interbase, Bars & Pipes Professional. **Spill:** Leander, Grand Prix Formula One, Red Baron, Another World. **Tips & Triks:** Hjelp!, Nybegynnerspalten (1), Amos-kurs (1), ARexx-kurs (1), Hjemmevideo, Virus, Deluxe Paint IV (2), Desktop Publishing (5). **Annet:** Public Domain programvare, leserundersøkelse, Guru Mediatation. **Diskett:** Locomotion og Bug Bomber!

AmigaForum 4/92

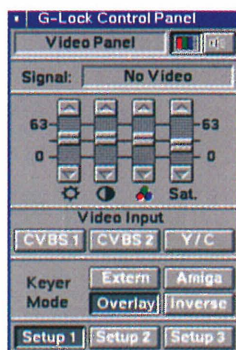
Reportasjer: Køln-messene, Amiga-symposiet 1992, Intervju med Vesa Meskanen og Øistein Boassen. **Tester:** OpalVision, PhonePak VFX, AVideo 24 og TV-Paint, Amiga 4000, Workbench 3.0, Floptical, 386SX-kort, tre akselleratorkort for A500. **Spill:** Sherlock Holmes (CD-ROM), Premiere, Lure of the Temptress, Striker, King of Karate. **Tips & Triks:** Hjelp!, Nybegynnerspalten (2), ARexx-kurs (2), Amos-kurs (2), Desktop Publishing (6), Deluxe Paint IV (2) **Annet:** Virus-spalten, Public Domain, Kjøp & salg, Postkassa, Guru Meditation. **Diskett:** Pokabal, Filezap, Numpad A600.

CAPELLA

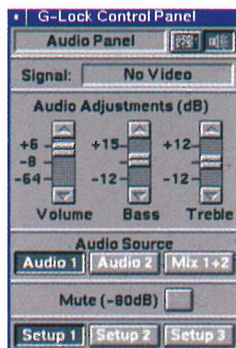
En genlock utenom det vanlige!

G-Lock fra GVP er en genlock som kan mer enn de vanlige genlockene til Amiga. I tillegg til at den blander grafikk og video i composite og Y/C-kvalitet, kan du også bruke den som lydmikser. Og alt kan styres via programvare!

I video-menyen velger du inngang og genlock-modus, samt justerer bildekvaliteten

Her er lydmenyen, der du velger lydinnganger og modifiserer lyden.

G-Lock fra GVP er det første Amiga-produktet som kombinerer en genlock og en lydmikser i én og samme boks. Den kommer komplett med styreprogram og brukerveiledning, og er ideell for de som ønsker seg et rimelig og brukervennlig system.

- Kan veksle mellom composite og Y/C, og kan derfor brukes til både VHS (Video8) og Super-VHS (Hi8).
- Via programvaren kan du justere videobildets lysstyrke, kontrast, fargetoning, skarphet m.m.
- Fungerer også som en RGB fargesplitter, til bruk sammen med f.eks. Digi-View eller liknende videodigitizere.
- Virker også problemfritt på maskiner med "flicker-fixer".
- Kan mikse to forskjellige lydinnganger, samt justere lydnivå, bass og diskant.
- Alle funksjoner kan styres via ARexx, f.eks. fra Scala eller AmigaVision.
- Trenger ikke egen strømforsyning.
- Virker på alle Amiga-modeller.
- Meget enkel i bruk!

Du får tak i G-lock hos din lokale Amiga-forhandler!

Norsk importør:
Capella AS, tlf. 02-200806

Atlantis Design 1992

INFO

Mox-Næss Data i Trondheim har spesialisert seg på utvikling, installasjon og drift av skjerm-baserte informasjonsystemer av alle slag

Atlantis Design 1992

Mox-Næss Data er en avdeling av Mox-Næss Libris, som feirer 40 års jubileum i 1993. Vi er et Commodore Business Center som jobber i det profesjonelle markedet og tilbyr blant annet komplette løsninger innenfor skjermbasert informasjonsformidling og video.

Løsningene er basert på InfoChannel og Scala, programpakkene fra firmaet som vant Eksportrådets Kreativitetspris i 1992. Vi har dessuten videreutviklet disse, og kan blant annet som de eneste i Europa levere en løsning som kombinerer TV-informasjon og kø-styring!

Vår referanseliste inneholder blant annet navn som NRK, Royal Garden Hotell, Sparebanken Midt-Norge og Nordens største borettslag. Og listen blir stadig lengre, fordi våre løsninger *fungerer*.

Hvis kvalitet og service betyr noe for deg, finner du vår butikk i Midtbyen, Søndregt. 20, der vi er tilgjengelige seks dager i uken.

MOX-NÆSS DATA
BUSINESS SENTER

Søndregt. 20, 7010 Trondheim - Tlf. 07-501440 - Fax 07-533077

BLAD I POSTABBONEMENT
Returadresse: AmigaForum AS, Verkstedveien 4B, 8013 BODØ, Norge

Commodore

ADVARSEL!

DENNE DATAMASKINEN ER FARLIG!

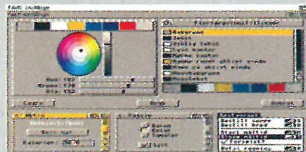
Vi føler oss forpliktet til å advare deg mot Amiga 1200, Commodores nye hjemmedatamaskin som dukker opp i Norge nå i vinter. Den er en alvorlig trussel mot dine andre hobbyer, nattesøvnen din, og din oppfatning av hva en hjemmedatamaskin er. Den går ikke av veien for å bruke sin raske prosessor eller sin fantastiske grafikk for å fange din oppmerksomhet, og når du først har gitt etter, er det ingen vei tilbake! Den har allerede beleiret mange hjem, og hvis du ønsker å unngå den samme skjebnen, bør du lese dette signalementet:

Generelle kjennetegn

Den lyder navnet Amiga 1200, og er basert på samme teknologi som du finner i flaggskipet Amiga 4000. Bak dens uskyldige ytre banker hjertet til en rå og hensynsløs 68EC020-prosessor, noe som gjør den mer enn dobbelt så rask som Amiga 600. Men det er bare ett av alle usympatiske trekk hos denne råtassen.

Grådig

Selv om den er godt utstyrt fra fødselen, er den umettelig på tilleggsutstyr. Den har mange tilkoblingsmuligheter, og skjermer, skrivere, modem, joysticks, stereoanlegg, diskettstasjoner, minne og enda større prosessorer glefser den i seg uten å blunke. Den er utstyrt med siste nytt i ekspansjonsteknologi, og har blant annet innebygd harddisk og en PCMCIA-kontakt som gir den tilgang til alt fra minne til telefax-kort og nettverk.

Hypnose

Et av de knepene den bruker mest er de nye AGA grafikk-kretsene. Disse setter den i stand til å vise nydelige bilder som hyponotiserer offeret og lammer det umiddelbart. Dette høres kanskje utrolig ut, men de som har sett grafikk i 1280x512 punkter med 260.000 farger, har aldri kunnet glemme det. Og den går heller ikke av veien for på vise levende video eller tegnefilm, noe som har ført til hakeslepp hos selv de mest garvede i faget. Og spillene til Amiga 1200 overgår alt annet!

Bruk hørselvern!

Men hvis du mot formodning ikke biter på dette heller, stimulerer den trommehinnene dine ved hjelp av sine fire lydkanaler. Da utgir den seg for å være alt fra et symfoniorkester til et rockeband, og den slipper deg gjerne til som dirigent.

Den snakker norsk

Et annet typisk trekk er at den klart og tydelig forteller deg hva du skal gjøre, noe som gjør den uimotståelig. Med norsk Workbench 3.0 går det ikke mange minuttene før den er på bølgelengde med deg, og da bør du passe på! Norske menyer, norske program og norske bøker gjør at du umiddelbart tror på det den sier. Og den er både raskere og mer rutinert enn sine forgjengere. Slu og flink er den, men klarer du å temme dens krefter, har du en trofast venn for livet!

Ikon
Åpne
Ta kopi
Nytt navn
Husk plassering
Glem plassering
Legg ut

Men til tross for alle disse dårlige egenskapene er den egentlig også litt snill. Den raner ikke bank-kontoen din, men krever bare noen få tusenlapper for å la deg få være i fred. Ta kontakt med nærmeste Commodore-forhandler snarest, eller send inn kupongen til venstre for mer informasjon!

Når du kjøper en Amiga 1200, får du ett års telefonhjelp hos Commodore Brukerstøtte.

Atlantis Design 1992

NEI! Jeg tar ingen unødige sjanser, og ønsker derfor å få tilsendt informasjon om Amiga 1200, som kommer til Norge i vinter!

Navn ____________________

Adresse ____________________

Postnr./sted ____________________

Sendes til Commodore Computers Norge AS, Postboks 109 Økern, 0509 Oslo

Stikkord om Amiga 1200

- 14.18MHz Motorola 68EC020
- AGA grafikk-kretser med støtte for VGA
- 2MB CHIP RAM, kan utvides internt
- PCMCIA og 150-pins ekspansjonskontakt
- Intern diskettstasjon, 3.5" 880K
- Kan leveres med intern IDE harddisk
- Norsk Workbench 3.0

Commodore

Commodore Computers Norge A/S,
Postboks 109 Økern, 0509 Oslo
Tlf. 02-648190